

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی

دوره: کارشناسی

رشته: فیزیک

گروه: علوم پایه

کمیته: فیزیک

نسخه بازنگری شده مورخ ۹۴/۳/۱۷

مصوبه جلسه شماره ۲۴۴ مورخ ۱۳۷۱/۱۲/۹ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

عنوان برنامه: کارشناسی فیزیک

- ۱- با استناد به آیین نامه واگذاری اختیارات برنامه ریزی درسی مصوب ۱۳۷۹، برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی رشته فیزیک پیشنهادی کمیته علوم زمین دریافت و مورد تأیید قرار گرفت.
- ۲- برنامه درسی بازنگری شده فوق از تاریخ ۹۴/۳/۱۷ جایگزین برنامه های درسی دوره کارشناسی رشته فیزیک با ۶ گرایش حالت جامد- نظری- هسته ای- اتمی- دبیری فیزیک- هواشناسی مصوب جلسه شماره ۲۴۴ مورخ ۱۳۷۱/۱۲/۹ و رشتہ فیزیک کاربردی مصوب جلسه ۱۲۲ مورخ ۱۳۶۷/۶/۱۲ شورای عالی برنامه ریزی می شود.
- ۳- برنامه درسی مذکور از تاریخ ۹۴/۳/۱۷ برای تمامی دانشگاه ها و مؤسسه های آموزش عالی و پژوهشی کشور که طبق مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری فعالیت می کنند برای اجرا ابلاغ می شود.
- ۴- برنامه درسی مذکور برای دانشجویانی که بعد از تاریخ ۹۴/۳/۱۷ در دانشگاهها پذیرفته می شوند لازم الاجرا است.
- ۵- این برنامه درسی از تاریخ ۹۴/۳/۱۷ به مدت ۵ سال قابل اجراست و پس از آن قابل بازنگری است.

عبدالرحیم نوهدابراهیم

دبیر شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورای عالی برنامه‌ریزی

گروه علوم پایه

کمیته تخصصی فیزیک

برنامه آموزشی دوره کارشناسی فیزیک

آبان ماه ۱۳۹۲

الله اعلم

پیش‌گفتار

با توجه به پیشرفت روزافزون علم فیزیک و نیازهای روبه رشد جوامع بشری در بکارگیری علوم جدید، پرورش نیروهای مهندسی، متخصص و آگاه به این علوم از ملزمات اولیه‌ی یک جامعه‌ی روبه رشد می‌باشد. در این راستا بازنگری و به روز درآوردن برنامه‌ی آموزشی دوره‌ی کارشناسی فیزیک مورد توجه قرار گرفت.

برنامه درسی و آموزشی تنظیم شده برای این دوره که شامل آموزش‌های نظری و عملی می‌باشد به گونه‌ای است که انتظار می‌رود فارغ‌التحصیلان این رشته بتوانند توانایی‌های لازم برای عهده‌دار شدن مسئولیت هدایت آزمایشگاه‌های آموزشی، همکاری در زمینه‌های مختلف با دانشگاه‌ها و نیز مؤسسات پژوهشی کشور، آمادگی برای ادامه‌ی تحصیلات تكمیلی در مقاطع بالاتر، سرپرستی آزمایشگاه‌های ساده تحقیقاتی در مراکز تحقیقاتی موجود و ارائه طرح‌های جدید جهت کارآفرینی با راه اندازی صنایع کوچک را کسب نمایند. تجدیدنظر به عمل آمده در برنامه‌ی فیزیک در جهت به روز شدن منابع و سرفصل‌های دروس، ارائه دروسی که هم‌خوانی بیشتر با موضوعات میان رشته ای و جدید را دارند و کاربردی‌تر شدن مطالب تدریس شده می‌باشد. سرفصل‌های ارائه شده حاصل تلاش و مطالعه‌ی صاحب‌نظران علم فیزیک می‌باشد. دانشجویان دوره کارشناسی فیزیک با گذراندن ۱۲۶ واحد درسی شامل ۲۱ واحد دروس عمومی، ۳۶ واحد دروس پایه، ۴۶ واحد دروس الزامی، ۲۳ واحد دروس اختیاری فارغ‌التحصیل خواهند شد.

این دوره بدون هیچ گرایشی ارائه می‌گردد. در این برنامه سعی شده است مجموعه واحدهای اختیاری به صورت بسته هایی در زمینه های تخصصی، اتمی- مولکولی، ماده چگال، هسته ای، ذرات بنیادی، کیهان شناسی و اخترفیزیک و هواشناسی ارائه گردد تا دانشجویان علاقمند به هریک از این زمینه ها، موفق به انتخاب واحدهای مناسب گردند. تعداد جلسات و رئوس مطالب دروس پایه و الزامی به صورت جدول مشخص شده اند تا مدرس با صرف وقت کافی به آموزش مطالب بپردازد.

از نکات جالب توجه این برنامه توصیه قوی به استفاده از نرم افزارهای آموزشی و آزمایشگاهی و طراحی و چیدمان آزمایشات به سلیقه دانشجویان جهت بالا بردن خلاقیت فکری دانشجویان است.

کمیته فیزیک شورای عالی برنامه‌ریزی

فهرست عناوین

۸	فصل اول:
۸	مشخصات کلی
۹	مقدمه
۹	تعریف و هدف
۹	طول دوره، شکل و نظام
۱۰	نقش و توانایی
۱۰	ضرورت و اهمیت
۱۱	واحد درسی
۱۳	تحویل اجرا
۱۴	فصل دوم: جداول دروس
۲۰	فصل سوم: سرفصل دروس
۲۱	ریاضی عمومی ۱
۲۳	ریاضی عمومی ۲
۲۵	معادلات دیفرانسیل
۲۷	فیزیک عمومی ۱
۲۹	فیزیک عمومی ۲
۳۱	فیزیک عمومی ۳
۳۳	فیزیک عمومی ۴
۳۵	آزمایشگاه فیزیک عمومی ۱
۳۷	آزمایشگاه فیزیک عمومی ۲
۴۰	آزمایشگاه فیزیک عمومی ۳
۴۲	آزمایشگاه فیزیک عمومی ۴
۴۴	شیمی عمومی
۴۶	آزمایشگاه شیمی عمومی
۴۹	برنامه نویسی کامپیوتر
۵۱	کارگاه ماشین افزار
۵۳	کارگاه الکترونیک
۵۵	ریاضی فیزیک ۱
۵۷	ریاضی فیزیک ۲
۵۹	ترمودینامیک و مکانیک آماری ۱
۶۱	ترمودینامیک و مکانیک آماری ۲

۶۳	مکانیک تحلیلی ۱
۶۵	مکانیک تحلیلی ۲
۶۷	الکترومغناطیس ۱
۶۹	الکترومغناطیس ۲
۷۱	مکانیک کوانتومی ۱
۷۳	مکانیک کوانتومی ۲
۷۵	فیزیک حالت جامد ۱
۷۷	آزمایشگاه فیزیک حالت جامد ۱
۷۹	اپتیک
۸۱	آزمایشگاه اپتیک
۸۴	تجویم و اختیافیزیک
۸۶	فیزیک هسته‌ای و ذرات بنیادی
۸۸	فیزیک اتمی و مولکولی
۹۰	فیزیک لیزر
۹۲	کاربردهای لیزر
۹۴	آزمایشگاه لیزر
۹۶	طب سنجی
۹۸	فیزیک بلاسمای
۱۰۰	مبانی طراحی سامانه‌های اپتیکی
۱۰۲	ابتوالکترونیک
۱۰۴	چشمها و آشکارسازهای نوری
۱۰۶	بلورشناسی
۱۱۰	فیزیک قطعات تیمه‌رسانا
۱۱۲	فیزیک حالت جامد ۲
۱۱۴	آزمایشگاه فیزیک حالت جامد ۲
۱۱۶	مبانی نانوفیزیک
۱۱۹	ابر رسانائی و کاربردهای آن
۱۲۱	خواص فیزیکی مواد
۱۲۳	مواد مغناطیسی
۱۲۷	فیزیک هسته‌ای ۱
۱۲۹	فیزیک هسته‌ای ۲
۱۳۱	شبابدهنده‌های ذرات و اپتیک باریکه‌های پونی
۱۳۳	فیزیک راکتورهای هسته‌ای ۱
۱۳۵	فیزیک راکتورهای هسته‌ای ۲
۱۳۷	اندازه‌گیری و آشکارسازی پرتوها

۱۴۱	رادیوایزوتوپها و کاربرد آن‌ها
۱۴۳	آزمایشگاه رادیوایزوتوپ‌ها
۱۴۵	حافظت در برابر پرتو‌ها
۱۴۷	فیزیک بهداشت هسته‌ای
۱۴۹	ذرات بنیادی
۱۵۱	تفارن و نظریه گروه‌ها
۱۵۳	نظریه نسبیت
۱۵۵	گرانش
۱۵۷	ساختار و تحول ستارگان
۱۵۹	کیهان شناسی
۱۶۱	هواشناسی عمومی
۱۶۳	اقلیم شناسی
۱۶۵	مبانی هواشناسی دینامیکی
۱۶۷	بیش بینی عددی وضع هوا
۱۶۹	رباضی فیزیک ۲
۱۷۱	الکترونیک ۱
۱۷۳	آزمایشگاه الکترونیک ۱
۱۷۵	الکترونیک ۲
۱۷۷	آزمایشگاه الکترونیک ۲
۱۷۹	آزمایشگاه پیشرفته فیزیک
۱۸۲	روشهای تجربی در فیزیک
۱۸۴	مکانیک سیالات
۱۸۶	مکانیک کلاسیک
۱۸۸	مکانیک کوانتومی ۳
۱۹۰	بیوفیزیک
۱۹۲	فیزیک محیط زیست
۱۹۴	سامانه‌های پیچیده
۱۹۶	فرابندهای تصادفی
۱۹۸	دینامیک غیرخطی
۲۰۰	محاسبات و اطلاعات کوانتومی
۲۰۲	مبانی شبیه سازی عددی
۲۰۴	امواج و ارتعاشات
۲۰۶	آکوستیک
۲۰۸	تکنیک خلاء
۲۱۰	آزمایشگاه تکنیک خلاء

۲۱۲	فیزیک جو
۲۱۴	زنوفیزیک
۲۱۶	زلزله شناسی عمومی
۲۱۸	آبودگی هوا
۲۲۴	فیزیک موسیقی
۲۲۶	تاریخ و فلسفه علم فیزیک
۲۲۹	زبان تخصصی
۲۳۱	پروژه فیزیک

فصل اول:

مشخصات کلی

مقدمه

کمیته تخصصی فیزیک گروه علوم پایه شورای عالی برنامه‌ریزی با توجه به گذشت بیش از یک دهه از تاریخ تصویب سرفصل‌های قبلی و نظرات همکاران گروه فیزیک دانشگاه‌ها اقدام به تجدیدنظر در برنامه رشتہ فیزیک نمود. این تجدیدنظر که طی سال‌های ۱۳۹۱-۹۲ بعمل آمد با کمک از صاحب‌نظرانی از دانشگاه‌های مختلف به صورت حاضر به تصویب کمیته فیزیک و گروه علوم پایه رسید.

تعریف و هدف

دروعه کارشناسی فیزیک یکی از دوره‌های آموزش عالی است که با توجه به ماهیت علم فیزیک و فراگیری دائمه گسترش آن در تمامی ابعاد مادی و فکری زندگی انسانها، هدف آن تربیت افرادی قابل برای پیگیری و انتقال و گسترش مرزهای این علم از طریق آموزش و پژوهش و نیز ساختن زیربنای مناسب برای ایجاد تکنولوژی نوین و انتقال آن می‌باشد. از دیگر اهداف این دوره آموزش و تربیت کارشناسان متخصص در زمینه‌های آموزش فیزیک، تربیت کمک پژوهشگر، آماده نمودن دانشجویان برای ورود به دوره کارشناسی ارشد و دکتری در رابطه با تربیت کادر آموزشی و پژوهشی مورد نیاز دانشگاه‌ها و موسسات تحقیقاتی است.

طول دوره، شکل و نظام

طول متوسط دوره کارشناسی فیزیک ۴ سال و شامل ۸ نیمسال است. هر نیمسال شامل ۱۶ هفته آموزش کامل است. هر واحد درسی نظری بمدت ۱۶ ساعت و آزمایشگاهی حداقل ۲۴ ساعت در نیمسال است. به علت کیفیت خاص برخی از آزمایشگاه‌های فیزیک که نیاز به مدت زیادتری دارند، توصیه می‌شود دروس آزمایشگاهی در ۱۱ جلسه سه ساعتی ارائه شوند.

این دوره بدون هیچ گرایشی ارائه می‌گردد. در این برنامه سعی شده است مجموعه واحدهای اختیاری به صورت بسته‌هایی در زمینه‌های تخصصی، اتمی-مولکولی، ماده چگال، هسته‌ای، ذرات بنیادی، کیهان‌شناسی و اخترفیزیک و هواشناسی ارائه گردد تا دانشجویان علاقمند به هریک از این زمینه‌ها، موفق به انتخاب واحدهای مناسب گردند. همچنین با توجه به اهمیت ویژه مطالب دروس پایه و الزامی در برنامه درسی رشتہ فیزیک، دانشکده‌ها و گروه‌های فیزیک دانشگاه‌های مختلف کشور براساس سلیقه کاری، می‌توانند با رعایت ضوابط، دروسی را به جدول دروس اختیاری اضافه نمایند.

تعداد جلسات و رئوس مطالب دروس پایه و الزامی به صورت جدول مشخص شده اند تا مدرس با صرف وقت کافی به آموزش مطالب بپردازد.

نقش و توانایی

فارغ‌التحصیلان کارشناسی رشته فیزیک می‌توانند جوابگوی نیازها و موارد زیر باشند:

- الف- کسب قابلیت های نظری و عملی لازم جهت رفع نیازهای تخصصی صنایع و حل مشکلات فنی مربوط به تکنولوژی های نوین و مراکز پژوهشی در حد کارشناسی.
- ب- احراز آمادگی برای ادامه تحصیل و تحقیق در مقاطع و مراحل بالاتر در رشته فیزیک و سایر رشته های فنی و علوم پایه.
- ج- رفع نیازهای آموزش و پرورش برای تدریس کلیه دروس فیزیک در دوره های مختلف متوسطه و مراکز تربیت معلم.
- د- نقش اصلی در احراز و انتقال تکنولوژی نوین.

ضرورت و اهمیت

- تربیت نیروهای خلاق و محقق جهت تأمین استادان و محققین مورد نیاز دانشگاهها و مراکز پژوهشی.
- نیاز به تأمین محققین و پژوهشگران متعدد در صنایع مختلف.
- کمبود متخصصین در حوزه های پیشرو علم و فناوری

واحد درسی

تعداد کل واحدهای درسی ۱۳۶ واحد به شرح جدول الف می‌باشد. عنوانین این دروس در فصل دوم آورده شده است.

جدول الف- انواع مختلف دروس دوره کارشناسی رشته فیزیک

نوع درس	رشته فیزیک
دروس عمومی	۲۱
دروس پایه	۳۶
دروس الزامی	۴۶
دروس اختیاری	۲۲
جمع	۱۳۶

۱- دروس عمومی شامل ۲۱ واحد اجباری مطابق با برنامه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (جدول ۱) است.

۲- دروس پایه شامل ۳۶ واحد اجباری طبق جدول ۲ است. در این جدول تعداد جلسات لازم برای آموزش هریک از رئوس مطالب موجود ارائه شده اند.

تبصره: با توجه به اینکه در برخی دانشگاه‌ها دروس ریاضی به طور هماهنگ توسط دانشکده‌های ریاضی ارائه می‌شود لذا ممکن است دروس ریاضی ۱ و ۲ به صورت ۴ واحدی ارائه شده و تعداد کل واحدهای این جدول به ۲۸ واحد افزایش یابد. در این صورت سقف جدول دروس اختیاری کاهش خواهد یافت.

۳- دروس الزامی شامل ۴۶ واحد طبق جدول ۳ است. در این جدول تعداد جلسات لازم برای آموزش هریک از رئوس مطالب موجود ارائه شده اند.

۴- دروس اختیاری شامل ۲۲ واحد از جدول شماره ۴ است.

تبصره: دانشجو می‌تواند تا سقف ۱۲ واحد از دروس اختیاری خود را از دروس سایر رشته‌ها با رعایت پیش نیاز اخذ نماید. یا از دروس کارشناسی ارشد رشته فیزیک با رعایت پیش نیاز و داشتن معدل بالای ۱۷ اخذ نماید. با توجه به نیاز وجود تنوع در دروس اختیاری قویاً توصیه می‌شود حداقل ۱۲ واحد از این دروس از رشته‌های دیگر اختیار شود. همچنین به منظور کسب مهارت‌های جانبی، دانشجو می‌تواند این واحدها را به صورت هدفمند و از یک رشته خاص اختیار نماید.

۵- هر نیمسال شامل ۱۶ هفته آموزش کامل است.

- ۶- هر واحد درس نظری معادل یک ساعت در هفته آموزش در کلاس درس و حداقل دو ساعت مطالعه خارج از کلاس است. هر واحد درس عملی معادل دو ساعت در هفته آموزش در آزمایشگاه یا کارگاه و حداقل یک ساعت مطالعه خارج از آن است.
- ۷- سرفصل‌های پیشنهاد شده حداقل‌های مورد نیاز برای آموزش درس مربوطه هستند. ساعات تخصیص داده شده به هر مبحث و توالی مباحث تقریبی‌اند و مدرس می‌تواند به فراخور امکانات و سطح کلاس آنها را تعديل نماید.
- ۸- مراجع، سطح سرفصل‌های پیشنهادی را تعیین می‌کنند و سعی شده است مرجع اصلی کل سرفصل‌های مربوطه را پوشش دهد. لذا انتخاب مرجع در سطح ذکر شده به سلیقه مدرس وابسته است.
- ۹- پیشنهاد می‌شود در صورت امکان برای دروس نرم افزارهای آموزشی مرتبط به دانشجویان معرفی شوند.
- ۱۰- با توجه به امکانات و نوع درس، پیشنهاد می‌شود مدرس به انجام روش‌های آزمایشگاهی، شبیه‌سازی، بازدید علمی، استفاده از فضای مجازی و شبیه‌سازی شده، فیلم و دیگر روش‌های نوین آموزشی در تدریس مبادرت ورزد.
- ۱۱- پیشنهاد می‌شود مدرس قسمتی از ساعت‌جلسات را به بیان دورنمای درس، ارتباط آن با تکنولوژی و سایر علوم و مثال‌های کاربردی از درس اختصاص دهد.
- ۱۲- پیشنهاد می‌شود بسته به نوع درس ارزشیابی شامل آزمون‌های مستمر، آزمون نهایی، تکالیف و پروژه‌های تحقیقی کوچک باشد.
- ۱۳- دروس پیش‌نیازی که در جداول مشخص شده‌اند، دروسی هستند که اگر دانشجو آنها را یک بار اخذ نماید و در آزمون نهایی شرکت کرده باشد، حتی در صورت عدم کسب نمره قبولی، پیش‌نیاز گرفته شده تلقی می‌شوند.
- ۱۴- پیشنهاد می‌شود برای دروس نظری پایه و الزامی در هر هفته ۲ ساعت حل تمرین در نظر گرفته شود.

نحوه اجرا

نحوه اجرای دوره کارشناسی فیزیک به شرح زیر است:

- هر دانشگاه یا مؤسسه آموزش عالی، بسته به امکانات خود و موافقت وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می‌تواند مجری رشته فیزیک باشد.

- چنانچه دانشگاه با مؤسسه آموزش عالی، مجری رشته فیزیک دوره کارشناسی می‌باشد، این امر می‌بایستی در دفترچه‌های آزمون ورودی دقیقاً منعکس گردد تا داوطلبان رشته فیزیک با اطلاع کامل، آن دانشگاه یا مؤسسه آموزش عالی را انتخاب نمایند.

- قبول شدگان در آزمون ورودی به عنوان دانشجوی رشته فیزیک، وارد دانشگاه یا مؤسسه آموزش عالی مربوطه شده و با گذراندن واحدهای دروس عمومی، پایه و الزامی، دروس اختیاری را مطابق اهداف موردنظر انتخاب می‌نمایند.

از دانشجویانی که تا این تاریخ دروس قبلی مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی را با هر تعداد واحد گذرانیده باشند، با همان تعداد واحد از آنها پذیرفته می‌شود و اگر یکی از دروس از جدول دروس الزامی حذف گردیده و یا تعداد واحدهای آن نقصان یافته باشد، واحدهای اضافی گذرانیده شده توسط دانشجو در فهرست دروس انتخابی وی منظور می‌گردد. به هر صورت، دانشجو باید کلیه دروس جداول الزامی و اختیاری خود را گذرانیده باشد تا فارغ‌التحصیل شود.

فصل دوم: جداول دروس

دروس عمومی در جدول ۱، دروس پایه در جدول ۲، دروس الزامی در جدول ۳ و دروس اختیاری در جداول ۴ آورده شده است.

جدول ۱: دروس عمومی برای کلیه رشته‌های تحصیلی دوره های کارشناسی پیوسته

ردیف	نام درس	تعداد واحد
۱	معارف اسلامی ۱	۲
۲	معارف اسلامی ۲	۲
۳	اخلاق و تربیت اسلامی	۲
۴	انقلاب اسلامی و ریشه‌های آن	۲
۵	تاریخ اسلام	۲
۶	متنون اسلامی	۲
۷	فارسی	۲
۸	زبان خارجی	۲
۹	تریبیت بدنسی ۱	۱
۱۰	تریبیت بدنسی ۲	۱
۱۱	تنظیم خانواده	۱
جمع واحد		۲۱

جدول ۲: دروس پایه رشته‌ی کارشناسی فیزیک

ردیف	نام درس	تعداد واحد نظری	تعداد واحد عملی	شماره	پیش‌نیاز	هم‌نیاز
۱	ریاضی عمومی ۱	۲	۰	۱۰۱	-	-
۲	ریاضی عمومی ۲	۲	۰	۱۰۲	۱۰۱	-
۳	معادلات دیفرانسیل	۲	۰	۱۰۳	۱۰۱	-
۴	فیزیک عمومی ۱	۲	۰	۱۰۴	-	-
۵	فیزیک عمومی ۲	۲	۰	۱۰۵	۱۰۴	-
۶	فیزیک عمومی ۲	۲	۰	۱۰۶	۱۰۴	-
۷	فیزیک عمومی ۴	۲	۰	۱۰۷	۱۰۵	-
۸	آزمایشگاه فیزیک عمومی ۱	۰	۱	۱۰۸	-	۱۰۴
۹	آزمایشگاه فیزیک عمومی ۲	۰	۱	۱۰۹	-	۱۰۵
۱۰	آزمایشگاه فیزیک عمومی ۳	۰	۱	۱۱۰	-	۱۰۶

۱۰۷	-	۱۱۱	۲	۰	آزمایشگاه فیزیک عمومی ۴	۱۱
-	-	۱۱۲	۰	۳	شیمی عمومی	۱۲
۱۱۲	-	۱۱۳	۱	۰	آزمایشگاه شیمی عمومی	۱۳
-	-	۱۱۴	۱	۳	برنامه‌نویسی کامپیوتر	۱۴
-	-	۱۱۵	۱	۰	کارگاه ماشین افزار	۱۵
-	-	۱۱۶	۱	۰	کارگاه الکترو تکنیک	۱۶
۳۶					جمع واحد	

جدول ۳: دروس الزامی رشته کارشناسی فیزیک

ردیف	نام درس	تعداد واحد نظری	تعداد واحد عملی	شماره	پیش‌نیاز	هم‌نیاز
۱	ریاضی فیزیک ۱	۲	۰	۲۰۱	۱۰۲ و ۱۰۲	-
۲	ریاضی فیزیک ۲	۲	۰	۲۰۲	۲۰۱	-
۳	ترمودینامیک و مکانیک آماری ۱	۲	۰	۲۰۳	۱۰۶	-
۴	ترمودینامیک و مکانیک آماری ۲	۲	۰	۲۰۴	۲۰۳	-
۵	مکانیک تحلیلی ۱	۲	۰	۲۰۵	۱۰۴	-
۶	مکانیک تحلیلی ۲	۲	۰	۲۰۶	۲۰۰	-
۷	الکترومغناطیس ۱	۲	۰	۲۰۷	۱۰۵	-
۸	الکترومغناطیس ۲	۲	۰	۲۰۸	۲۰۷	-
۹	مکانیک کوانتومی ۱	۲	۰	۲۰۹	۱۰۷	-
۱۰	مکانیک کوانتومی ۲	۲	۰	۲۱۰	۲۰۹	-
۱۱	فیزیک حالت جامد ۱	۳	۰	۲۱۱	۲۰۹ و ۲۰۳	-
۱۲	آزمایشگاه فیزیک حالت جامد ۱	۰	۲	۲۱۲	-	۲۱۱
۱۳	اپتیک	۳	۰	۲۱۳	۲۰۱ و ۱۰۵	-
۱۴	آزمایشگاه اپتیک	۰	۲	۲۱۴	-	۲۱۳
۱۵	نجوم و اختر فیزیک	۲	۰	۲۱۵	۱۰۷	-
۱۶	فیزیک هسته‌ای و ذرات بنیادی	۳	۰	۲۱۶	۲۰۹	-
۴۶					جمع واحد	

جدول ۴: دروس اختیاری رشته کارشناسی فیزیک

ردیف	نام درس (جدید)	تعداد واحد نظری	تعداد واحد عملی	شماره	پیش‌نیاز	هم‌نیاز
دروس در زمینه فیزیک اتمی - مولکولی						
۱	فیزیک اتمی و مولکولی	۲	۰	۳۰۱	۲۱۰	
۲	فیزیک لیزر	۲	۰	۳۰۲	۲۱۰ و ۲۰۸ و ۲۱۲	
۳	کاربردهای لیزر	۲	۰	۳۰۲	۲۰۲	
۴	آزمایشگاه لیزر	۰	۲	۳۰۴	۲۰۲	
۵	طیف سنجی	۰	۲	۳۰۵	۲۱۰	
۶	فیزیک پلاسمای سوزانی	۰	۲	۳۰۶	۲۰۸	
۷	مبانی طراحی سامانه های اپتیکی	۰	۲	۳۰۷	۲۱۲	
۸	اپتوالکترونیک	۰	۲	۳۰۸	۲۱۱ و ۲۱۲	
۹	چشمها و آشکارسازهای نوری	۰	۲	۳۰۹	۲۱۲	
دروس در زمینه فیزیک ماده چگال						
۱۳	بلورشناسی	۰	۲	۳۲۱	۲۱۱	
۱۴	فیزیک لایه های نازک	۰	۲	۳۲۲	۲۱۱	
۱۵	فیزیک قطعات نیمه رسانا	۰	۲	۳۲۲	۲۱۱	
۱۶	فیزیک حالت جامد ۲	۰	۲	۳۲۴	۲۱۱	
۱۷	آزمایشگاه فیزیک حالت جامد ۲	۰	۲	۳۲۵	۲۲۴	
۱۸	مبانی نانوفیزیک	۰	۲	۳۲۶	۲۱۱	
۱۹	ابرسانایی و کاربردهای آن	۰	۲	۳۲۷	۲۱۱	
۲۰	خواص فیزیکی مواد	۰	۲	۳۲۸	۲۱۱	
۲۱	مواد مغناطیسی	۰	۲	۳۲۹	۲۱۱	
۲۲	فیزیک سرامیک ها	۰	۲	۳۳۰	۲۱۱	
دروس در زمینه فیزیک هسته ای						
۲۳	فیزیک هسته ای ۱	۰	۲	۳۴۱	۲۱۶	
۲۴	فیزیک هسته ای ۲	۰	۲	۳۴۲	۳۴۱	
۲۵	شتاب دهنده های ذرات و اپتیک باریکه های یونی	۰	۲	۳۴۳	۲۰۸	
۲۶	فیزیک راکتورهای هسته ای ۱	۰	۲	۳۴۴	۳۴۱	
۲۷	فیزیک راکتورهای هسته ای ۲	۰	۲	۳۴۵	۳۴۴	

	۳۴۱	۳۴۶	۰	۲	اندازه گیری و آشکار سازی پرتوها	۲۸
۳۴۱		۳۴۷	۲	۰	آزمایشگاه فیزیک هسته‌ای	۲۹
	۳۴۱	۳۴۸	۰	۲	رادیوایزوتوپ و کاربرد آن	۳۰
۳۳۰		۳۴۹	۱	۰	آزمایشگاه رادیوایزوتوپ و کاربرد آن	۳۱
	۳۴۱	۳۵۰	۰	۲	حافظت در برابر پرتوها	۳۲
	۳۴۱	۳۵۱	۰	۲	فیزیک بهداشت هسته ای	۳۳
دروس در زمینه فیزیک ذرات بنیادی، کیهان شناسی و اخترفیزیک						
	۲۱۶	۳۶۱	۰	۲	ذرات بنیادی	۳۴
	۲۰۱	۳۶۲	۰	۲	تقارن و نظریه گروهها	۳۵
۲۰۱ و ۱۰۷	۳۶۳	۰	۲	نظریه نسبیت	۳۶	
۲۰۲ و ۳۶۲	۳۶۴	۰	۲	گرانش	۳۷	
	۲۱۵	۳۶۵	۰	۲	ساختار و تحول ستارگان	۳۸
	۲۱۵	۳۶۶	۰	۲	کیهان شناسی	۳۹
دروس در زمینه هواشناسی						
	۱۰۶	۲۸۱	۰	۲	هواشناسی عمومی	۴۰
	۲۸۱	۲۸۲	۰	۲	اقلیم شناسی	۴۱
	۲۰۶	۲۸۲	۰	۲	مبانی هواشناسی دینامیکی	۴۲
	۲۸۲	۲۸۴	۱	۲	پیش‌بینی عددی وضع هوا	۴۳
سایر دروس اختیاری در فیزیک						
	۲۰۲	۴۰۱	۰	۲	ریاضی فیزیک ۳	۴۴
۱۰۵	۴۰۲	۰	۲	الکترونیک ۱	۴۵	
۴۰۲	-	۴۰۳	۲	۰	آزمایشگاه الکترونیک ۱	۴۶
	۴۰۲	۴۰۴	۰	۲	الکترونیک ۲	۴۷
۴۰۳ و ۴۰۲	۴۰۵	۲	۰	آزمایشگاه الکترونیک ۲	۴۸	
- و ۲۰۹	۴۰۶	۲	۰	آزمایشگاه پیشرفته فیزیک	۴۹	
۲۱۲ و ۲۱۱	۴۰۷	۰	۲	روشهای تجربی در فیزیک	۵۰	
۲۰۰	۴۰۸	۰	۲	مکانیک سیالات	۵۱	
۲۰۶	۴۰۹	۰	۲	مکانیک کلاسیک	۵۲	
۲۱۰	۴۱۰	۰	۲	مکانیک کوانتومی ۲	۵۳	
۲۰۳	۴۱۱	۰	۲	بیوفیزیک	۵۴	
۱۰۶	۴۱۲	۰	۲	فیزیک محیط زیست	۵۵	
۲۰۴	۴۱۳	۰	۲	سامانه‌های پیچیده	۵۶	

	۲۰۴	۴۱۴	.	۲	فرایندهای تصادفی	۵۷
	۲۰۶	۴۱۵	.	۲	دینامیک غیرخطی	۵۸
	۲۱۰	۴۱۶	.	۲	محاسبات و اطلاعات کوانتومی	۵۹
	۲۰۳ و ۱۱۴	۴۱۷	۱	۲	مبانی شبیه‌سازی عددی	۶۰
	۲۰۳	۴۱۸	.	۲	امواج و ارتعاشات	۶۱
	۴۱۸	۴۱۹	.	۲	آکوستیک	۶۲
	۱۰۶	۴۲۰	.	۲	تکنیک خلاء	۶۳
۴۲۰	-	۴۲۱	۱	.	آزمایشگاه تکنیک خلاء	۶۴
۱۰۵ و ۱۰۲	۴۲۲	.	۲		فیزیک جو	۶۵
۲۰۷ و ۲۰۵	۴۲۳	.	۲		ژئوفیزیک	۶۶
۲۰۱	۴۲۴	.	۲		زلزله شناسی عمومی	۶۷
۴۲۲	۴۲۵	.	۲		آلودگی هوا	۶۸
۱۰۵	۴۲۶	.	۲		مبانی استاندارد و اندازه‌گیری	۶۹
۲۰۳	۴۲۷	.	۲		انرژی‌های نو	۷۰
۱۰۶	۴۲۸	۱	۲		فیزیک موسیقی	۷۱
-	۴۲۹	.	۲		تاریخ و فلسفه علم فیزیک	۷۲
زبان خارجی	۴۳۰	.	۲		زبان تخصصی	۷۳
-	۴۳۱	.	۲		پروژه فیزیک	۷۴

فصل سوم: سرفصل دروس

"دروس پایه"
ریاضی عمومی ۱

۱۰۱

ریاضی عمومی ۱				فارسی	عنوان درس	
General Mathematics 1				انگلیسی		
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد			
ندارد	.	۲	اختیاری	الزامی	پایه	
			نظری	عملی	نظری	عملی
			عملی	نظری	عملی	نظری
			دارد	□ ندارد	دارد	□ ندارد
			دارد	□ ندارد	دارد	□ ندارد
			دارد	□ ندارد	دارد	□ ندارد
آموزش تكمیلی عملی:						آموزش تكمیلی عملی:
سفر علمی:						سفر علمی:
کارگاه:						کارگاه:
آزمایشگاه:						آزمایشگاه:
سمینار:						سمینار:
حل تمرین: دو ساعت در هفته الزامی است.						حل تمرین: دو ساعت در هفته الزامی است.

هدف درس:

آشنایی با ریاضیات عمومی و حساب دیفرانسیل و انتگرال

رئوس مطالب:

تعداد جلسات ۹۰ دقیقه‌ای	بحث
۲	مختصات و اعداد مختلط
۲	تابع جبری و حد
۲	مشتق
۲	تابع معکوس و مشتق آن
۲	تابع مثلثاتی، معکوس و مشتق آنها
۱	بسط تیلور و قضیه رل و میانگین
۳	کاربردهای مشتق

۳	انتگرال توابع پیوسته و قطعه قطعه پیوسته
۲	کاربردهای انتگرال
۱	لگاریتم و توابع نمایی
۱	توابع هذلولوی
۴	روش‌های انتگرال‌گیری و کاربردها
۳	دنباله‌ها و مجموعها و سری‌ها
۱	قضیه تیلور با باقی مانده
۲۰	جمع

روش ارزیابی:

پژوهش	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Calculus and Analytic Geometry, 9th Edition, G.B. Thomas, R.L. Finney, Addison-Wesley 1996.

ریاضی عمومی ۲

۱۰۲

عنوان درس	فارسی		انگلیسی	
	ریاضی عمومی ۲	General Mathematics 2		
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عطی	تعداد واحد نظری	نوع واحد	
ریاضی عمومی ۱	.	۳	اختیاری	الزامی
			عملی	نظری
			نظری	عملی
			عملی	نظری
			نظری	عملی
			عملی	نظری
			نظری	عملی
آموزش تکمیلی عملی:				دارد ☐ ندارد ■
سفر علمی:				دارد ☐ ندارد ■
کارگاه:				دارد ☐ ندارد ■
آزمایشگاه:				دارد ☐ ندارد ■
سمینار:				دارد ☐ ندارد ■
دو ساعت در هفته الزامی است.				حل تمرین:

هدف درس:

آشنایی با ریاضیات عمومی و حساب دیفرانسیل و انتگرال.

رئوس مطالب:

مبحث	تعداد جلسات ۹۰ دقیقه‌ای
مختصات فضایی و معادلات پارامتری	۲
ماتریسها و فضای \mathbb{R}^2 ماتریسی	۳
معادلات ویژه مقداری	۲
معادلات خط و صفحه	۱
رویه درجه دوم	۲
توابع برداری و مشتق آنها	۲
سرعت و شتاب و خمیدگی و قائم	۱

۲	تابع چند متغیره
۱	مشتق سویی و جزیی، قاعده زنگیرهای
۱	گرادیان دیفرانسیل کامل
۲	انتگرال‌های چندگانه
۲	مختصات استوانه‌ای و کروی
۳	کاربرد انتگرال‌های چندگانه
۲	میدان‌های برداری
۲	انتگرال رویه‌ای
۲	واگرایی و چرخش
۳۰	جمع

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Calculus and Analytic Geometry, 9th Edition, G.B. Thomas, R.L. Finney, Addison-Wesley 1996.

معادلات دیفرانسیل

۱۰۳

معادلات دیفرانسیل				فارسی	عنوان درس
Differential Equations				انگلیسی	
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد		
ریاضی عمومی ۱	۰	۲	اختیاری	الزامی	پایه
			عملی	نظری	عملی
	۰	۰	آموزش تکمیلی عملی:	دارد ☒ ندارد ☐	
			سفر علمی:	دارد ☒ ندارد ☐	
			کارگاه:	دارد ☒ ندارد ☐	
			آزمایشگاه:	دارد ☒ ندارد ☐	
			سمینار:	دارد ☒ ندارد ☐	
حل تمرین دو ساعت در هفته الزامی است.					

هدف درس:

آشنایی با معادلات دیفرانسیل معمولی و حل آنها.

رئوس مطالب:

مبحث	تعداد جلسات ۹۰ دقیقه‌ای
طبیعت معادلات دیفرانسیل و مثال‌ها	۱
معرفی خانواده منحنی‌ها و قائم‌ها	۱
الگوهای فیزیکی معادلات جداسنجی	۱
معادلات دیفرانسیل خطی مرتبه اول و کاربردها	۲
معادلات دیفرانسیل خطی مرتبه دوم	۲
قيود و روش ضرایب نامعین	۲
کاربرد معادلات مرتبه دوم در فیزیک و	۳

	مکانیک
۲	حل معادلات دیفرانسیل با روش سری ها
۱	جواب دوم
۱	تبديلات انتگرال
۳	تبديل لابلس
۴	دستگاه معادلات دیفرانسیل
۲	معرفی معادلات دیفرانسیل با مشتقات جزئی
۲	معرفی معادلات غیرخطی
۱	معرفی معادلات انتگرالی
۳۰	جمع

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Elementary Differential Equations, W.E. Boyce and R.C. DiPrima, 10th Edition, 2012.

فیزیک عمومی ۱

۱۰۴

عنوان درس	فارسی		انگلیسی	
	دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عطی	تعداد واحد نظری	نوع واحد
.	.	۲	اختیاری نظری	الزامی عملی
ندارد			دارد ☒ ندارد ☐	پایه نظری
			دارد ☒ ندارد ☐	آموزش تكمیلی عملی:
			دارد ☒ ندارد ☐	سفر علمی:
			دارد ☒ ندارد ☐	کارگاه:
			دارد ☒ ندارد ☐	آزمایشگاه:
			دارد ☒ ندارد ☐	سمینار:
				حل تمرین: دو ساعت در هفته الزامی است.

هدف درس:

آشنایی با مفاهیم مکانیک کلاسیک.

رئوس مطالب:

مبحث	تعداد جلسات ۹۰ دقیقه‌ای
اندازه‌گیری	۱
حرکت در یک بعد	۱
حرکت در صفحه	۲
دینامیک ذره	۴
کار و انرژی	۳
سیستم ذرات	۲
برخورد	۰۲

۳	سینماتیک دورانی
۴	دینامیک دورانی
۲	تعادل
۳	گرانش
۲	نوسان
۲۰	جمع

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

Fundamentals of Physics Extended, David Halliday, Robert Resnick, Jearl Walker 10th edition (August 5, 2013), Wiley

منابع فرعی پیشنهادی:

1) Physics, David Halliday , Robert Resnick , Kenneth S. Krane, 5th edition (2001)

2) University Physics with Modern Physics, Technology Update, H. D. Young and R. A. Freedman, 13th Edition (2013).

فیزیک عمومی ۲

۱۰۵

عنوان درس انگلیسی	فارسی		عنوان درس انگلیسی
	General Physics 2	فیزیک عمومی ۲	
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد
فیزیک عمومی ۱	.	۳	اختیاری
			الزامی
		عملی	نظری عملی
		نظری	نظری
			پایه
			آموزش تکمیلی عملی:
			دارد ☐ ندارد ■
			سفر علمی:
			دارد ☐ ندارد ■
			کارگاه:
			دارد ☐ ندارد ■
			آزمایشگاه:
			دارد ☐ ندارد ■
			سمینار:
			حل تمرین: دو ساعت در هفته الزامی است.

هدف درس:

آشنایی با مفاهیم الکتریسیته و مغناطیس.

رئوس مطالب:

مبحث	تعداد جلسات ۹۰	دقیقه‌ای
بار و ماده	۱	
قانون کولون و میدان E	۳	
قانون گوس و کاربرد	۲	
پتانسیل الکتریکی	۲	
خازن و دی الکتریک	۲	
جريان و مقاومت	۲	
مدارهای الکتریکی	۲	
میدان B	۲	

۲	قانون آمپر
۲	قانون فاراده
۱	خواص مغناطیسی ماده
۲	معادلات ماکسول
۲	مدارهای RLC
۲	جريان AC
۲	امواج EM
۳۰	جمع

روش ارزیابی:

پرورزه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

Fundamentals of Physics Extended, David Halliday, Robert Resnick, Jearl Walker 10th edition (August 5, 2013), Wiley

منابع فرعی پیشنهادی:

- 1) Physics, David Halliday , Robert Resnick , Kenneth S. Krane, 5th edition (2001)
- 2) University Physics with Modern Physics, Technology Update, H. D. Young and R. A. Freedman, 13th Edition (2013).

فیزیک عمومی ۳

۱۰۶

فیزیک عمومی ۳				فارسی	عنوان درس			
General Physics 3				انگلیسی				
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد					
فیزیک عمومی ۱	.	۲	اختیاری	الزامی	پایه			
			عملی	نظری	عملی			
			نظری	عملی	نظری			
			آموزش تکمیلی عملی:					
			☒ دارد ☐ ندارد					
			■ دارد ☒ ندارد					
			■ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی:								
کارگاه:								
آزمایشگاه:								
سمینار:								
حل تمرین: دو ساعت در هفته الزامی است.								

هدف درس:

آشنایی با مبانی حرارت، مبانی شاره‌ها، موج و نور.

رئوس مطالب:

تعداد جلسات ۹۰ دقیقه‌ای	بحث
۴	تعریف چگالی و فشار، اصل پاسکال، اصل ارشمیدس، سیال آرمانی و معادله پیوستگی
۶	ترمودینامیک (دما- تعادل انبساط بر اثر گرمای قانون اول (کارو گرمای انتقال گرمای)
۲	نظریه جنبشی
۲	قانون دوم و بازده

۲	موج و ذره، انواع موج، طول موج و فرکانس امواج گذرا و ایستا، تداخل
۳	امواج صوتی-تداخل امواج ضربه و اثر دو پلر
۴	نورهندسی، آینه عدسی‌ها، تلسکوپ و میکروسکوپ
۳	نور موجی آزمایش یانگ، تداخل
۲	پراش
۲۰	جمع

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پرورژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

Fundamentals of Physics Extended, David Halliday, Robert Resnick, Jearl Walker 10th edition (August 5, 2013), Wiley

منابع فرعی پیشنهادی:

1) Physics, David Halliday , Robert Resnick , Kenneth S. Krane, 5th edition (2001)

2) University Physics with Modern Physics, Technology Update, H. D. Young and R. A. Freedman, 13th Edition (2013).

فیزیک عمومی ۴

۱۰۷

عنوان درس انگلیسی	فارسی		عنوان درس انگلیسی		
	General Physics 4	فیزیک عمومی ۴	نوع واحد	تعداد واحد علی	تعداد واحد نظری
دروس پیش‌نیاز	.	٣	اختیاری	الزامی	پای
			نظری	عملی	نظری عملی
فیزیک عمومی ۲					آموزش تكمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐
					سفر علمی: دارد ☒ ندارد ☐
					کارگاه: دارد ☒ ندارد ☐
					آزمایشگاه: دارد ☒ ندارد ☐
					سمینار: دارد ☒ ندارد ☐
					حل تمرین: دو ساعت در هفته الزامی است.

هدف درس:

آشنایی با مقدمات فیزیک قرن بیستم: نسبیت خاص و فیزیک زیر اتمی

رئوس مطالب:

تعداد جلسات ۹۰ دقیقه‌ای	بحث
۱	مقدمه‌ای بر فیزیک و تاریخ فیزیک در قرن ۲۰
۶	نسبیت خاص (سینماتیک-دینامیک)
۴	فیزیک کوانتومی: دیدگاه ذره‌ای (فوتوالکتریک ..)
۴	فیزیک کوانتومی: دیدگاه موجی (دو شکاف ..)
۳	مدل‌های ابتدایی مکانیک کوانتومی و عدم قطعیت

۲	طیف اتم هیدروژن
۲	هسته‌ها
۲	واپاشی‌ها
۲	معرفی برهمکنش‌ها و ذرات بنیادی
۲	اکثر فیزیک و نسبیت عام
۳۰	جمع

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پرورژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

Modern Physics, K.S. Krane, Wiely, 2012.

منابع فرعی پیشنهادی:

- 1) Fundamentals of Physics Extended, David Halliday, Robert Resnick, Jearl Walker, 10th edition (2013)
- 2) Physics, David Halliday , Robert Resnick , Kenneth S. Krane, 5th edition, (2001)
- 3) University Physics with Modern Physics, Technology Update, H. D. Young and R. A. Freedman, 13th Edition (2013).

آزمایشگاه فیزیک عمومی ۱

۱۰۸

دروس همنیاز	آزمایشگاه فیزیک عمومی ۱		فارسی		عنوان درس انگلیسی
	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	الزامی	اختیاری	
	نوع واحد	نظری	عملی	نظری	
فیزیک عمومی ۱	۱	.	دارد ☒	ندارد ☐	آموزش تكميلی عملی:
	.	.	دارد ☒	ندارد ☐	سفر علمی:
	.	.	دارد ☒	ندارد ☐	کارگاه:
	.	.	دارد ☒	ندارد ☐	آزمایشگاه:
	.	.	دارد ☒	ندارد ☐	سمینار:
	.	.			حل تمرین:

هدف درس:

به کارگیری ابزارها و دستگاهها برای تعمیق درک مفاهیم مکانیک

رئوس مطالب:

تعداد جلسات	آزمایش‌ها
	اهمیت و مفهوم خطأ و خطای تخمینی
۱	اندازهگیری : طول، زاویه، تغیر و تحبد سطح، جرم حجمی (چگالی).
۲	اندازهگیری ضریب فنر ساده، دو فنر متواالی، موازی، طرز ساختن یک نیرو سنج، و تعیین g بوسیله فنر.
۱	اندازهگیری ضریب اصطکاک برای سطوح مختلف (سطح شیبدار، افقی، قرقره...)
۱	بررسی قوانین حرکت: اندازهگیری سرعت، شتاب خطی، حرکت لغزشی، غلطشی، حرکت روی سطح شیبدار.

۲	مطالعه سقوط آزاد و تعیین (g) و مطالعه حرکت پرتابی.
۱	مطالعه اصل بقای اندازه حرکت و برخوردهای کشسان و ناکشسان.
۱	مطالعه حرکت دورانی و بقای اندازه حرکت زاویه‌ای.
۱	مطالعه تعادل اجسام و اندازه‌گیری گشتاورها.
۱	اندازه‌گیری (g) با استفاده از آونگ ساده و مرکب.
۱	آزمایش‌های مربوطه به مکانیک سیلات: اصل برنولی، نیروهای کشش سطحی، فشار و ...
۱	اندازه‌گیری گشتاور لختی (ممان انرسی): قرص، میله استوانه‌ای، جسم مکعبی‌ای شکل و ...
۱	آونگ کاتر.
۱	مطالعه حرکت ژیروسکوپی

الف- پیشنهاد می‌شود که دانشجویان جهت آشنائی بیشتر به روش‌های کار آزمایشگاهی و جنبه‌های فنی و نرم‌افزاری، از نرم‌افزارهای آموزشی بطور نمونه: PhET استفاده کنند.

ب- پیشنهاد می‌شود جهت شکوفا شدن بیشتر علاقه‌مندی دانشجویان نسبت به آموزه‌های تلقی شده در درس آزمایشگاه، به طراحی و چیدمان و محاسبات یک آزمایش که متناسب با سلیقه دانشجو و یک جنبه کاربردی نیز به همراه داشته باشد، بپردازند و نمره‌ای برای این کار جداگانه محاسبه شود. این کار می‌تواند به صورت گروهی و متناسب با وسائل آزمایشگاهی موجود انجام شود.

ج- از آزمایش‌های فوق، حداقل تعداد ۱۲ آزمایش باید انجام شود.

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	-	-

آزمایشگاه فیزیک عمومی ۲

۱۰۹

آزمایشگاه فیزیک عمومی ۲		فارسی		عنوان درس انگلیسی
General Physics Laboratory 2		تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	
دروس همنیاز	نوع واحد	اختیاری	الزامی	پایه
فیزیک عمومی ۲	۱	نظری	عملی	نظری عملی
				آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐
				سفر علمی: دارد ☒ ندارد ☐
				کارگاه: دارد ☒ ندارد ☐
				آزمایشگاه: دارد ☒ ندارد ☐
				سمینار: دارد ☒ ندارد ☐
				حل تمرین:

هدف درس:

آشنایی و کسب مهارت‌های فنی با مفاهیم عملی و روش‌های اندازه‌گیری در زمینه‌های الکتریسیته و مغناطیس ساکن و الکترومغناطیسی.

رئوس مطالب:

ردیف	آزمایش‌ها	تعداد جلسات (۲ ساعته)
۱	روش‌های اندازه‌گیری مقاومت الکتریکی (قانون اهم، پل و تستون، با استفاده از اهمتر) و اندازه‌گیری مجموعه مقاومت‌های اتصال: سری و موازی	۱
۲	تحقيق رابطه $R = \rho \frac{L}{A}$ و بررسی تغییرات مقاومت بر حسب طول، مساحت مقطع سیم و مقاومت ویژه	۱
۳	تحقيق قوانین کیرشوف در مدارهای الکتریکی و اندازه‌گیری مقاومت	۱

	دستگاه‌های اندازه‌گیری، از جمله مقاومت درونی و نیروی محرکه یک منبع ولتاژ.	
۱	مطالعه شارژ و دشارژ خازنها و تعیین زمان مشخصه مدار و ظرفیت خازن یا مجموعه خازنها.	۴
۱	اندازه‌گیری نیروی محرکه القائی بر حسب طول سیم موثر، سرعت حرکت سیم در میدان مغناطیسی و شدت میدان مغناطیسی.	۵
۱	مطالعه ترانسفورماتورها (تعیین ضریب تبدیل جریان، ولتاژ، محاسبه مقاومت اهمی اولیه و ثانویه، مقاومت ظاهری).	۶
۱	بررسی مدارهای متناوب $R-L$ و $R-C$ سری، اندازه‌گیری جریان و ولتاژ هر عنصر در فرکانس‌های متناوب و امپدانس، فاز و در نتیجه تعیین ظرفیت خازن و ضریب خود القای سیم پیچ.	۷
۱	تعیین امپدانس مدار متناوب $R-L-C$ سری و محاسبه فرکانس تشدید و تعیین ظرفیت خازن یا ضریب خود القای.	۸
۱	بررسی و مشاهده پدیده الکترومغناطیسی، جریانهای القائی، جریانهای گردابی، ترمزن مغناطیسی و کاربرد آنها.	۹
۱	آشنائی با اسیلسکوپ و کاربرد آن (مشاهده انواع امواج متناوب، اندازه‌گیری طول موج، زمان پریود؛ اختلاف فاز، مشاهده منحنی‌های لیساژو).	۱۰
۱	نیروی وارد بر سیم حامل جریان در یک میدان مغناطیسی.	۱۱
۱	بررسی ظرفیت خازن و اندازه‌گیری ضریب دی الکتریک آن.	۱۲
۱	بررسی کنتور جریان متناوب (یک فاز و سه فاز) و اندازه‌گیری‌های مربوطه	۱۳
۱	الکتروستاتیک-روشهای القای بار، مولدهای بار الکتروستاتیک (وان دی گراف، ویمشورتس)، کاربردها.	۱۴
۱	ترسیم خطوط الکتروستاتیک (توپوگرافی میدان الکتریکی، هم پتانسیل برای آرایش‌های مختلف الکترودها).	۱۵
۱	بررسی ژنراتورها و الکتروموتورها و اندازه‌گیری‌های مربوطه.	۱۶
۱	اتصالات ستاره و مثلث در جریان‌های سه فاز و اندازه‌گیری توان.	۱۷

الف- پیشنهاد می‌شود که دانشجویان جهت آشنائی بیشتر به روش‌های کار آزمایشگاهی و جنبه‌های فنی و نرم افزاری، از نرم افزارهای آموزشی بطور نمونه: PhET استفاده کنند.

ب- پیشنهاد می‌شود جهت شکوفا شدن بیشتر علاقه‌مندی دانشجویان نسبت به آموزه‌های تلقی شده در درس آزمایشگاه، به طراحی و چیدمان و محاسبات یک آزمایش که متناسب با سلیقه دانشجو و یک جنبه کاربردی نیز به همراه داشته باشد، بپردازند و نمره‌ای برای این کار جداگانه

محاسبه شود. این کار می‌تواند به صورت گروهی و متناسب با وسائل آزمایشگاهی موجود انجام شود.

ج- از آزمایشها فوچ، حداقل تعداد ۱۲ آزمایش باید انجام شود.

روش ارزیابی:

پرتو	آزمون نهایی	میان نرم	ارزشیابی مستمر
-	+	-	-

آزمایشگاه فیزیک عمومی ۳

۱۱۰

آزمایشگاه فیزیک ۳		فارسی		عنوان درس		
General Physics Laboratory 3		انگلیسی				
دروس همنیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد			
			اختیاری	الزامی	پایه	
فیزیک عمومی ۳	۱	.	عملی	نظری	عملی	نظری
			دارد ■	ندارد □		آموزش تكميلي عملی:
			دارد ■	ندارد □		سفر علمي:
			دارد ■	ندارد □		کارگاه:
			دارد ■	ندارد □		آزمایشگاه:
			دارد ■	ندارد □		سمینار:
						حل تمرین:

هدف درس:

آشنایی و کسب مهارت‌های فنی با مفاهیم عملی و روش‌های اندازه‌گیری در زمینه‌های سیالات و گازها و اپتیک هندسی و موجی

رئوس مطالب:

ردیف	آزمایش‌ها	تعداد جلسات ۲ ساعته
۱	بررسی و تحقیق در مورد امواج ساکن در تارهای مرتعش و لوله‌های صوتی.	۱
۲	اندازه‌گیری سرعت صوت در محیط‌های مختلف: گازها، مایعات و جامدات.	۱
۳	مشاهده و اندازه‌گیری واپستگی فرکانس به طول لوله و بررسی قوانین لوله‌ها.	۱
۴	مطالعه اتبساط حرارتی جامدات و اندازه‌گیری ضریب اتبساط طولی اجسام مختلف.	۱
۵	اندازه‌گیری ضریب اتبساط حجمی: مایعات، گازها و تحقیق درباره قانون بویل-ماریوت.	۱
۶	اندازه‌گیری ضریب هدایت حرارتی مس یا آلومنیوم و ضریب اتمیسیته یک گاز.	۱
۷	اندازه‌گیری ارزش آبی کالریمتر و گرمای ویژه اجسام و گرمای نهان ذوب یخ.	۱
۸	اندازه‌گیری عدد ژول به روشهای الکتریکی و مکانیکی.	۱

۱	مطالعه و اندازه‌گیری دما با دما سنج‌های مختلف: ترموموکوپل، مایع، گازی و ...	۹
۱	مشاهده و اندازه‌گیری نزول نقطه انجماد و صعود نقطه جوش محلول.	۱۰
۱	مطالعه و بررسی قوانین انعکاس نور در آینه‌های تخت و متقارن.	۱۱
۱	مطالعه انكسار نور و خواص آن در دیوبترها(قانون دکارت، تعیین زاویه بروسترن، محاسبه ضریب شکست منشور).	۱۲
۱	اندازه‌گیری فاصله کانونی آینه‌ها و عدسی‌های مقعر و محدب و بررسی بزرگنمائی آنها.	۱۳
۱	کار با طیف تما و اندازه‌گیری طول موج نور تقریباً تکریگ. بررسی تفرق نور.	۱۴
۱	بررسی و مشاهده یکی از آزمایش‌های پراش.	۱۵
۱۲	آزمایش تداخل دو شکاف یانگ، دو منشور فرتل و اندازه‌گیری طول موج.	۱۶

الف- پیشنهاد می‌شود که دانشجویان جهت آشنائی بیشتر به روش‌های کار آزمایشگاهی و جنبه‌های فنی و نرم‌افزاری، از نرم‌افزارهای آموزشی بطور نمونه: PhET استفاده کنند.

ب- پیشنهاد می‌شود جهت شکوفا شدن بیشتر علاقه‌مندی دانشجویان نسبت به آموزه‌های تلقی شده در درس آزمایشگاه، به طراحی و چیدمان و محاسبات یک آزمایش که متناسب با سلیقه دانشجو و یک جنبه کاربردی نیز به همراه داشته باشد، بپردازند و نمره‌ای برای این کار جداگانه محاسبه شود. این کار می‌تواند به صورت گروهی و متناسب با وسائل آزمایشگاهی موجود انجام شود.

ج- از آزمایش‌های فوق، حداقل تعداد ۱۲ آزمایش باید انجام شود.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پرورژه
-	-	+	-

آزمایشگاه فیزیک عمومی ۴

۱۱۱

عنوان درس انگلیسی	فارسی		آزمایشگاه فیزیک عمومی ۴																					
	تعداد واحد عطی	تعداد واحد نظری																						
دروس همنیاز	نوع واحد																							
فیزیک عمومی ۴	۲	.	<table border="1"> <thead> <tr> <th>نظری</th> <th>عملی</th> <th>نظری</th> <th>عملی</th> <th>نظری</th> <th>عملی</th> <th>اختیاری</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>دارد ■</td> </tr> <tr> <td>ندارد □</td> <td>ندارد □</td> <td>ندارد □</td> <td>ندارد □</td> <td>ندارد □</td> <td>ندارد □</td> <td>دارد ■</td> </tr> </tbody> </table>	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	اختیاری	دارد ■	ندارد □	دارد ■											
نظری	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	اختیاری																		
دارد ■	دارد ■	دارد ■	دارد ■	دارد ■	دارد ■	دارد ■																		
ندارد □	ندارد □	ندارد □	ندارد □	ندارد □	ندارد □	دارد ■																		
			آموزش تکمیلی عملی:																					
			سفر علمی:																					
			کارگاه:																					
			آزمایشگاه:																					
			سمینار:																					
			حل تمرین:																					

هدف درس:

آشنایی و کسب مهارت‌های فنی با مفاهیم عملی و روش‌های اندازه‌گیری در زمینه‌های فیزیک کوانتومی

رئوس مطالب:

ردیف	آزمایش‌ها	تعداد جلسات ۲ ساعته
۱	آزمایش میلیکان	۱
۲	تعیین e/m الکترون	۱
۳	آزمایش فرانک هرتز	۱
۴	پدیده فروتو الکتریک و تعیین ثابت پلانک	۱
۵	مشاهده طیف هیدروژن و تعیین ثابت ریدبرگ	۱
۶	آزمایش کمپتون یا اشعه X	۱
۷	اثر زیمن	۱
۸	مطالعه و بررسی یونیزاسیون گاز بر حسب فشار	۱
۹	آزمایش اشترن-کرلاخ	۱

الف- پیشنهاد می شود که دانشجویان جهت آشنائی بیشتر به روش‌های کار آزمایشگاهی و جنبه‌های فنی و نرم افزاری، از نرم افزارهای آموزشی بطور نمونه: PhET استفاده کنند.

ب- پیشنهاد می شود جهت شکوفا شدن بیشتر علاقه مندی دانشجویان نسبت به آموزه‌های تلقی شده در درس آزمایشگاه، به طراحی و چیدمان و محاسبات یک آزمایش که متناسب با سلیقه دانشجو و یک جنبه کاربردی نیز به همراه داشته باشد، پردازند و نمره‌ای برای این کار جداگانه محاسبه شود. این کار می‌تواند به صورت گروهی و متناسب با وسائل آزمایشگاهی موجود انجام شود.

ج- حداقل تعداد ۷ آزمایش از آزمایش‌های فوق باید انجام شود.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پرورژه
-	-	+	-

شیمی عمومی

۱۱۲

عنوان درس انگلیسی	شیمی عمومی		فارسی
	General Chemistry		
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عطی	تعداد واحد نظری	نوع واحد
	.	۲	اختیاری
			الزامی
		عملی	نظری عملی
		نظری	عملی نظری
			پایه
آموزش تکمیلی عملی:		دارد ☐ ندارد ☒	
سفر علمی:		دارد ☐ ندارد ☒	
کارگاه:		دارد ☐ ندارد ☒	
آزمایشگاه:		دارد ☐ ندارد ☒	
سمینار:		دارد ☐ ندارد ☒	
حل تمرین:			

هدف درس:

آشنایی با مفاهیم شیمی.

رئوس مطالب:

تعداد جلسات دقیقه‌ای	مبحث
۹۰	فلسفه علم شیمی و تاریخ آن، وضعیت فعلی آن
۱	كمیت‌های بنیادی و سیستم‌های واحدی، تعاریف بنیادی شیمی، ماده و خواص آن
۱	نظیره اتمی- ساختار اتم، ترکیبات شیمیابی و واکنش‌ها
۴۰	جدول تنابی و خواص اتمها
۴	پیوندهای شیمیابی

۴	گازها، مایعات و جامدات و نیروهای بین مولکولی
۲	ترموشیمی
۲	محلول‌ها و خواص فیزیکی آن‌ها
۲	سینتیک شیمیابی
۲	تعادلات شیمیابی
۳	الکتروشیمی، اکسایش و کاهش
۲۰	جمع

روش ارزیابی:

پروره	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) General Chemistry, C. Mortimer 6th Ed. Wadsworth Pub (1986).
- 2) General Chemistry, R. H. Petrucci, W. S. Harwood, F. G. Herring, J. D. Madura, , 9th Ed., Prentice Hall, 2007.

آزمایشگاه شیمی عمومی

۱۱۳

آزمایشگاه شیمی عمومی				فارسی	عنوان درس
General Chemistry Laboratory				انگلیسی	
دروس همنیاز	تعداد واحد عطی	تعداد واحد نظری	نوع واحد		
شیمی عمومی	۱	۰	اختیاری	الزامی	پایه
			عملی	نظری	عملی
			نظری	عملی	نظری
			دارد ☒ ندارد ☐	دارد ☐ ندارد ☒	آموختن تکمیلی عملی:
			دارد ☐ ندارد ☒	دارد ☒ ندارد ☐	سفر علمی:
			دارد ☐ ندارد ☒	دارد ☒ ندارد ☐	کارگاه:
			دارد ☒ ندارد ☐	دارد ☐ ندارد ☒	آزمایشگاه:
			دارد ☐ ندارد ☒	دارد ☒ ندارد ☐	سمینار:
					حل تمرین:

هدف درس:

تحقيق تجربی برخی قوانین شیمی.

رئوس مطالب:

تعداد جلسات ۹۰ دقیقه‌ای	بحث
۱	آشنایی با وسائل و مواد شیمیایی و رعایت موارد ایمنی در آزمایشگاه
۱	نحوه تجزیه و تحلیل اطلاعات کسب شده در آزمایش‌ها، خطا در اندازه گیری و روش محاسبه آن، میزان دقت دستگاه‌های اندازه گیری
۱	تکنیک‌های محلول سازی به غلظت دلخواه
۱	رسوب گیری و توزین
۱	تیتراسیون

۱	تقطیر (آب مقطر، اساسن گیری) تبلور، اندازه نزول نقطه انجماد.
۱	اندازه گیری چگالی مایعات و جامدات.
۱	تعیین جرم اتمی
۱	تعیین فرمول یک جسم (آلی و معدنی)
۱	کاتیون شناسی و آనیون شناسی
۱	تعیین گرمای واکنش و سرعت واکنش
۱	آزمایش رنگ شعله
۱	تعیین دمای ذوب و جوش
۱	تعیین حدود PH محلولها با استفاده از شناخت گرها
۱	اندازه گیری سختی آب
۱	بررسی قانون بقای جرم، تعیین R (ثابت گازها)
۱	کالریمتری، رنگ سنجی
۱	اندازه گیری به روش جمع آوری گاز

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون هایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-		-	-

تبصره- تعدادی از آزمایش‌های اشاره شده در بالا، می‌توانند با صلاح‌حدید مسئول آزمایشگاه تلفیق شده و در یک جلسه انجام پذیرند.

تبصره- پیشنهاد می‌شود جهت شکوفا شدن بیشتر علاقه‌مندی دانشجویان نسبت به آموزه‌های تلقی شده در درس آزمایشگاه، به طراحی و چیدمان و محاسبات یک آزمایش که متناسب با سلیقه دانشجو و یک جنبه کاربردی نیز به همراه داشته باشد، بپردازند و نمره‌ای برای این کار

جداگانه محاسبه شود. این کار می‌تواند به صورت گروهی و متناسب با وسائل آزمایشگاهی موجود انجام شود.

منابع اصلی:

- 1) E. J. Slowinski, W. C. Wolsey, "Chemical Principles in the Laboratory", 4th Ed., Saunders Golden Series, 1985.

برنامه نویسی کامپیوتر

۱۱۴

برنامه‌نویسی کامپیوتر		فارسی		عنوان درس			
Computer programming		انگلیسی					
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد				
	۱		اختیاری		الزامی		پایه
	۲		نظری	عملی	نظری	عملی	نظری
ندارد	آموزش تکمیلی عملی:					دارد ☐ ندارد ☒	دارد ☒ ندارد ☐
	سفر علمی:					دارد ☒ ندارد ☐	دارد ☐ ندارد ☒
	کارگاه:					دارد ☐ ندارد ☒	دارد ☒ ندارد ☐
	آزمایشگاه:					دارد ☐ ندارد ☒	دارد ☒ ندارد ☐
	سمینار:					دارد ☐ ندارد ☒	دارد ☒ ندارد ☐
حل تمرین:							

هدف درس:

آشنایی مقدماتی یا روش‌های برنامه نویسی

رؤس مطالب:

تعداد جلسات دقیقه‌ای	مبحث
۳	ساختار ورودی - خروجی
۳	ارتباط با کاربر - صفحه نمایش - چاپگر - ثبت و خواندن داده ها بر روی هارد دیسک
۴	معرفی متغیرها و کنترل حافظه (memory allocation)
۴	ارایه ها و اشاره گرها
۵	حلقه ها

۳	عبارت های شرطی
۵.	توابع و زیر برنامه ها
۳	معرفی ساختارها و کلاسها

تبصره: مباحث فوق باید متناسب با توانایی زبان برنامه نویسی در مورد زبان های پیشنهادی زیر آموزش داده شود.

۱) یکی از زبان های C/C++ / Fortran/java 10 هفته

۲) یکی از نرم افزارهای 3 Mathlab / Matematica هفته

۳) یک زبان برنامه نویسی ساده مانند 2 Python هفته

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

1- Fortran 95/2003 for Scientists & Engineers, Stephen Chapman, McGraw-Hill 2007

2- Introduction to Programming with Fortran, Ian Chives,JaneSleighholme, Springer , 2nd 2012

۳- برنامه نویسی به زبان C . تالیف: عین الله جعفر نژاد قمی، انتشارات علوم رایانه

4- Java How to Program: Late Objects Version (8th Edition), by Paul Deitel, Prentice Hall ed. 9, 2011

5- C++ How to Program (Early Objects Version) (9th Edition) (Deitel, How to Program) by Paul Deitel and Harvey Deitel, Prentice Hall, 2013

6- C How to Program (7th Edition) (Deitel How to Series) by Paul Deitel and Harvey Deitel, Prentice Hall 2012

۷- آموزش جامع نرم افزار MATLAB 7 همراه با کاربردهایش، تالیف: آموس گیلات - ترجمه: لیلا فرجخی

کارگاه ماشین افزار

۱۱۵

کارگاه ماشین افزار				فارسی	عنوان درس
Machine Shop				انگلیسی	
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد		
۱	.	.	اختیاری	الزامی	پایه
			عملی	نظری	عملی
			دارد ☒	ندارد ☐	آموزش تکمیلی عملی:
			دارد ☒	ندارد ☐	سفر علمی:
			دارد ☒	ندارد ☐	کارگاه:
			دارد ☒	ندارد ☐	آزمایشگاه:
			دارد ☒	ندارد ☐	سمینار:
					حل تمرین:

هدف درس:

آشنایی با روشها و ابزارهای کارگاه

رئوس مطالب:

ردیف		
هدف:		
تعداد جلسات		
۱	آشنایی با ابزارهای عمومی در کارگاه: گیره ها، جکش ها، آچارها، پیچ گوشتی ها، کولیس، میکرومتر، سنبه، اره ها، چرخ سنگ، سمباده، مته ها، پرس، انبار دست، سوهان ها، قیچی های برش فلز، دستگاه های جوش.....، اینتی کار	۱
۲	جوشکاری با: برق، اسیلتین، آرگن، جوش نقطه ای ، اینتی کار	۲
۳	خم کاری فلز، پولیش، برش آهن الات، اینتی کار	۳
۴	سوراخ کاری: مته مار پیچی - ماشین های مته-مته های دستی - تیز کردن مته های-با سنگ سمباده، با وسائل کنترل و اندازه گیری، زاویه مته، خزین کاری، برقور کاری، قلاویز و مراحل آن، قلاویز کاری با ماشین، حدیده و انواع آن، روش کار، حدیده کاری توسط	۴

	ماشین، ایمنی کار	
۱	اره کاری: اره های دستی، اره های ماشینی، اره های رفت و برگشت، ماشین اره نواری، اره دیسکی. ایمنی کار	۵
۱	سوهان کاری سطوح منحنی و زاویه دار، سوهان کاری با ماشین سطوح داخلی و خارجی. ایمنی کار	۶
۱	قلم کاری: عمل قلم کاری سنکات ایمنی، ارتفاع نوک قلم، هدایت قلم به وسیله دست	۷
۲	تراشکاری: انواع ماشین های تراش و مشخصات کلی- ماشین تراش مرغک دار- ابزارهای تراشکاری- وسائل بستن رنده ها- عملیات تراشکاری- سرعت برش- رو تراشی- سوراخ کاری و داخل تراشی- پیچ تراشی....، ایمنی کار.	۸
۱	سوراخ کاری و داخل تراشی و پخ زنی. ایمنی کار	۹
۱	سنگ زنی: انواع ماشین های سنگ زنی- ماشین سنگ زنی دستی- ماشین های سنگ زنی گرد ساب- چرخ سمباده- چسب های چرخ سمباده- مکانیزم عمل برداره برداری- ایمنی کار.	۱۰
۲	فرز کاری: ماشین های فرز، ماشین های فرز افقی و عمودی- ماشین های فرز اینورسال- لوازم بستن تیغه های فرزها - لوازم بستن قطعه کار - سرعت برشی - تکنیک براده برداری در فرز کاری. ایمنی کار	۱۱
۱	صفحه تراشی	۱۲
۱	تغییر فرم از طریق براده برداری بوسیله ماشین تراش	۱۲
۱	تیز کردن رنده های تراش کاری	۱۴
۰۱	مخروط تراشی داخلی و خارجی	۱۵
۲	پیچ و مهره تراشی ملیمتری و اینچی	۱۶
۱	پیچ بری بوسیله حدیده و قلاویز	۱۷
۴	کارهای عملی برای بعضی از موارد فوق بر حسب تشخیص استاد درس و امکانات قابل دسترس	۱۸

تبصره: پیشنهاد می شود تا ۱۰ آزمایش فوق با توجه به **تسهیلات موجود** انتخاب گردد.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروردۀ
-	-	+	-

کارگاه الکترونیک

۱۱۶

عنوان درس	فارسی		انگلیسی	
	کارگاه الکترونیک	Electrotechnique Laboratory		
نوع واحد	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	پایه	
دروس پیش‌نیاز	۱	.	اختیاری نظری	الزامی عملی
دارد			دارد ☒ ندارد ☐	دارد ☒ ندارد ☐
			دارد ☒ ندارد ☐	دارد ☒ ندارد ☐
			دارد ☒ ندارد ☐	دارد ☒ ندارد ☐
			دارد ☒ ندارد ☐	سامینار:
				حل تمرین:

هدف درس:

آشنایی با برخی از روشها و ابزارهای الکترونیکی

رئوس مطالب:

ردیف	هدف	تعداد جلسات
۱	آشنایی با سیستم های مایکروویو و طراحی یک نمونه ساده.	۱
۲	ساخت مدار چابی جهت مدارهای الکتریکی	۲
۳	مشاهده اثر پزوالکتریک در: تعیین وزن (ترازو)، جرقه h.v، ارتعاش ultrasonic، بلندگولایه نازک و طراحی یک کاربرد.	۱
۴	بررسی خطوط طیف یونیزاپیون چندین گاز مختلف در فشارهای مختلف و طراحی چشمۀ نور با طول موج معین و پهنهای خاص.	۲
۵	طراحی و اندازه گیری پارامترهای یک کوره RF برای ذوب یک فلز معین.	۱
۶	طراحی و ساخت یکسوکننده 220AC-12V _{D.C}	۱
۷	بررسی منحنی $B=f(H)$: یک الکترومگنت؛ بررسی پسماند مغناطیسی-تیروی و ادارنده و	۱

	کاربرد آن در طراحی هسته ترانسفورماتورها	
۲	بررسی مشخصات الکتریکی مقاومت نیمه هادی PCT، NCT و کاربرد آنها و طراحی سنسورهای حرارتی	۸
۱	بررسی مشخصات الکتریکی لامپ سه قطبی و لامپ تلوزیون و لامپ اوسیلوسکوپ - طراحی و ساخت لامپ اشعه کاتودیک	۹
۱	اسپری کردن رنگ به روش الکتریکی H.V. بر روی صفحه فلزی و تفاوت آن با روش H.V. هوای فشرده و طراحی سیستم	۱۰
۲	آشنایی با سیستم های دیجیتال و آنالوگ.	۱۱

تبصره- پیشنهاد می شود حداقل تعداد ۸ آزمایش های فوق، انجام شود.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	-	+	-

ریاضی فیزیک ۱

۲۰۱

ریاضی فیزیک ۱				فارسی		عنوان درس	
Mathematical Physics 1				انگلیسی			
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری		نوع واحد			
	.	۳		اختیاری	الزامی	پایه	
ریاضی عمومی ۲ و معادلات دیفرانسیل				عملی نظری	عملی نظری	عملی نظری	
آموزش تكمیلی عملی:				دارد ☒	ندارد ☐		
سفر علمی:				دارد ☒	ندارد ☐		
کارگاه:				دارد ☒	ندارد ☐		
آزمایشگاه:				دارد ☒	ندارد ☐		
سمینار:				دارد ☒	ندارد ☐		
حل تمرین: دو ساعت در هفته الزامی است							

هدف درس:

اشناخت با مفاهیم و روش‌های ریاضی در فیزیک

رئوس مطالب:

مبحث	تعداد جلسات ۹۰ دقیقه	ای
آنالیز برداری	۸	
آنالیز برداری در مختصات منحنی الخط	۴	
تانسورها	۳	
ماتریس‌ها و قطری کردن	۸	
مقدمه‌ای بر گروه‌ها	۴	
سری‌های نامتناهی	۳	
جمع	۳۰	

روش ارزیابی:

پژوهش	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Mathematical methods for Physicists, Arfken and Weber 7th Edition, 2012.

منابع فرعی پیشنهادی:

- 1) Mathematical physics : A modern introduction to its foundation, S. Hassani, Springer, 1999.

ریاضی فیزیک ۲

۲۰۲

ریاضی فیزیک ۲				فارسی	عنوان درس	
Mathematical Physics 2				انگلیسی		
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد			
ریاضی فیزیک ۱	.	۲	اختیاری	الزامی	پایه	
			عملی	نظری	عملی	
	آموزش تكمیلی عملی:		دارد ☒	ندارد ☐	دارد ☒	
	سفر علمی:		دارد ☒	ندارد ☐	دارد ☒	
	کارگاه:		دارد ☒	ندارد ☐	دارد ☒	
	آزمایشگاه:		دارد ☒	ندارد ☐	دارد ☒	
	سینیار:		دارد ☒	ندارد ☐	دارد ☒	
حل تمرین: دو ساعت در هفته الزامی است						

هدف درس:

اشناختی با مفاهیم و روش‌های ریاضی در فیزیک

رئوس مطالب:

تعداد جلسات ۹۰ دقیقه‌ای	مبحث
۱۰	تابع مختلط
۲	معادلات دیفرانسیل
۶	قضایای اشتروم لیوویل و فضای توابع
۳	سری فوریه
۳	تبديل فوریه
۴	تابع خاص
۲	حساب وردشی
۳۰	جمع

روش ارزیابی:

پژوهش	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Mathematical methods for Physicists, Arfken and Weber 7th Edition, 2012.

منابع فرعی پیشنهادی:

- 1) Mathematical physics : A modern introduction to its foundation, S. Hassani, Springer, 1999.

ترمودینامیک و مکانیک آماری ۱

۲۰۳

ترمودینامیک و مکانیک آماری ۱				فارسی		عنوان درس		
Thermodynamics and Statistical Physics 1				انگلیسی				
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری		نوع واحد				
فیزیک عمومی ۲	.	۳	اختیاری	الزامی		پایه		
			عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	
	آموزش تكمیلی عملی:		دارد ☐ ندارد ■					
	سفر علمی:		دارد ☐ ندارد ■					
	کارگاه:		دارد ☐ ندارد ■					
	آزمایشگاه:		دارد ☐ ندارد ■					
	سمینار:		دارد ☐ ندارد ■					
حل تمرین: دو ساعت در هفته الزامی است								

هدف درس:

تحلیل مفاهیم فیزیک حرارت و گرما و به کارگیری قوانین ترمودینامیک در مطالعه پدیده‌هایی که گرما عامل اصلی بروز آن‌ها است.

رئوس مطالب:

تعداد جلسات ۹۰ دقیقه‌ای	مبحث
۱	حرارت و ظرفیت حرارتی
۴	احتمالات و نظریه جنبشی
۲	دما و ضریب بولتزمن
۲	انتقال حرارت و پخش گرمایی
۱	قانون اول ترمودینامیک
۳	قانون دوم و آنتروپی
۴	چرخه‌های حرارتی
۲	پتانسیل‌های ترمودینامیکی
۲	گذر فاز
۳	کاربردها

۲	قانون سوم
۳	مثالهای خاص و مباحث ویژه
۲۰	جمع

روش ارزیابی:

پرورزه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

1) Concepts in Thermal Physics, Blundell and Blundell, Oxford, 2006.

2) Introduction to Thermal physics, Schroeder, 2000.

منابع فرعی پیشنهادی:

1) Equilibrium Thermodynamics, Adkins, 1984.

2) Heat and Thermodynamics, M. W. Zemansky, 7th Edition, 1996.

3) Thermodynamics and an introduction to thermostatistics, H. B. Callen, John-Wiley & Sons, 1985.

ترمودینامیک و مکانیک آماری ۲

۲۰۴

ترمودینامیک و مکانیک آماری ۲				فارسی		عنوان درس	
Thermodynamics and Statistical Physics 2				انگلیسی			
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عطی	تعداد واحد نظری		نوع واحد			
				اختیاری	الزامی	پایه	
	.	۳		عملی	نظری	عملی	نظری
ترمودینامیک و مکانیک آماری ۱				دارد ☒ ندارد ☐			
				■	■	■	■
				آموزش تکمیلی عملی:		سفر علمی:	
						کارگاه:	
						آزمایشگاه:	
						سمینار:	
				حل تمرین: دو ساعت در هفته الزامی است			

هدف درس:

معرفی روش‌های تحلیل آماری و احتمالاتی برای سامانه‌های فیزیکی به ویژه سامانه‌های ترمودینامیکی به منظور برقراری رابطه بین جهان میکروسکوپیک و ماکروسکوپیک

رئوس مطالب:

مبحث	تعداد جلسات ۹۰ دقیقه‌ای
آنتروپی و بی‌نظمی و اطلاعات	۲
همپاری انرژی	۲
گاز ایده‌آل	۲
آنسامبل‌های آماری و تابع پارش	۳
آنسامبل بزرگ قانونی و پتانسیل شیمیایی	۳
گاز فونوئنی و تابش جسم سیاه	۲
فونون	۱
سیستم‌های برهمکنش دار	۵

	گاز های واقعی، سیستم ها مغناطیسی، مدل ایزینگ
۲	توزيع بوز- انیشتاین و فرمی- دیراک
۲	گاز کوانتمی و چگالش
۲	سیستم های خارج از تعادل
۴	مباحث ویژه
۳۰	جمع

روش ارزیابی:

پرورزه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Concepts in Thermal Physics, Blundell and Blundell, Oxford, 2006.
- 2) Introduction to Thermal physics, Schroeder, 2000.

منابع فرعی پیشنهادی:

- 1) Fundamentals of Statistical and Thermal Physics, Frederick Reif, 2008.
- 2) Statistical physics of particles, M. Kardar, Cambridge University Press, 2007.

مکانیک تحلیلی ۱

۲۰۵

مکانیک تحلیلی ۱				فارسی	عنوان درس
		Analytical Mechanics 1		انگلیسی	
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد		
			اختیاری	الزامی	پایه
	.	۲	عملی	نظری	عملی
فیزیک عمومی ۱			دارد ☒	ندارد ☐	آموزش تكمیلی عملی:
			دارد ☒	ندارد ☐	سفر علمی:
			دارد ☒	ندارد ☐	کارگاه:
			دارد ☒	ندارد ☐	آزمایشگاه:
			دارد ☒	ندارد ☐	سمینار:
			حل تمرین: دو ساعت در هفته الزامی است		

هدف درس:

به کارگیری ساختارهای ریاضی برای تحلیل مباحث مکانیک کلاسیک ذرات و اجسام صلب در چارچوب‌های مختلف

رئوس مطالب:

تعداد جلسات ۹۰ دقیقه‌ای	مبحث
۲	سرعت، شتاب و سرعت زاویه‌ای اسکالار
۲	قوانين حرکت نیوتون
۲	گرانش
۳	نیروهای وابسته به سرعت؛ پرتاوه‌ها
۴	نوسانگر هماهنگ
۲	پایستگی انرژی

۵	میدان های مرکزی
۲	دستگاه ذرات
۱	سیستم با جرم متغیر
۳	برخورد و پراکندگی
۴	جسم صلب
۳۰	جمع

روش ارزیابی:

پرورژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Classical Dynamics of Particles and Systems, S.T. Thornton, J. B. Marion, 5th Edition, 2004.

منابع فرعی پیشنهادی:

- 1) Classical Mechanics, R.D. Gregory Cambridge university press, 2006
 2) Mechanics, K. R. Simon, 3rd Edition 1971.
 3) Classical Mechanics, (3rd edition ed.), H. Goldstein, C. P. Poole, J. L. Safko, Addison-wesley, 2001.

مکانیک تحلیلی ۲

۲۰۶

مکانیک تحلیلی ۲				فارسی	عنوان درس		
Analytical Mechanics 2				انگلیسی			
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری		نوع واحد			
مکانیک تحلیلی ۱	.	۳	اختیاری	الزامی	پایه		
		عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	
			دارد ☐ ندارد ■				
			آموزش تكمیلی عملی:	سفر علمی:	کارگاه:	آزمایشگاه:	
			دارد ☐ ندارد ■				
			سینیمار:	حل تمرین:	دو ساعت در هفته الزامی است	دو ساعت در هفته الزامی است	

هدف درس:

صورت بندی لاگرانژی و هامیلتونی از مکانیک کلاسیک و به کارگیری ساختار ریاضی مکانیک برای تحلیل حرکت جسم صلب و سامانه‌های دینامیکی

رئوس مطالب:

مبحث	
معادلات لاگرانژ و اصول پایستگی	۹۰ دقیقه ای
قيود	۷
مکانیک هامیلتونی	۲
نظريه نوسانات کوچک	۵
سرعت زاويه ای برداری	۱
دستگاه مختصات شتابدار	۴
تانسور ماند	۴
حرکت عمومی جسم صلب (با)	۵

	رہیافت لاگرانژی و هامیلتونی)
۳۰	جمع

روش ارزیابی:

پرورزه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Classical Dynamics of Particles and Systems, S.T. Thornton, J. B. Marion, 5th Edition, 2004.

منابع فرعی پیشنهادی:

- 1) Classical Mechanics, R.D. Gregory Cambridge university press, 2006
- 2) Mechanics, K. R. Simon, 3rd Edition 1971.
- 3) Classical Mechanics, (3rd edition ed.), H. Goldstein, C. P. Poole, J. L. Safko, Addison-wesley, 2001.

الکترومغناطیس ۱

۲۰۷

الکترومغناطیس ۱				فارسی	عنوان درس	
Electromagnetism 1				انگلیسی		
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد			
فیزیک عمومی ۲	.	۲	اختیاری		الزمی	پایه
			عملی	نظری	عملی	نظری
			دارد ☐ ندارد ☒		آموزش تکمیلی عملی:	
			دارد ☐ ندارد ☒		سفر علمی:	
			دارد ☐ ندارد ☒		کارگاه:	
			دارد ☐ ندارد ☒		آزمایشگاه:	
			دارد ☐ ندارد ☒		سمینار:	
حل تمرین: دو ساعت در هفته الزامی است						

هدف درس:

تحلیل ریاضی ساختارهای الکتروستاتیک و مگنتوستاتیک و تبیین پدیده‌های فیزیکی و کاربرد آنها

رؤوس مطالب:

مبحث	تعداد جلسات ۹۰ دقیقه‌ای
الکترو استاتیک	۲
حل مسائل مرزی	۸
دی الکتریک ها	۴
انرژی الکترواستاتیکی	۳
جريان	۳
میدان مغناطیسی جریانهای ثابت	۹
خواص مغناطیسی ماده	۱
جمع	۲۰

روش ارزیابی:

پژوهش	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Foundation of Electromagnetic Theory 4th Ed. Ritz, Milford, Christey, Addison-Wesley, 2008.
- 2) Introduction to Electrodynamics (4th Edition), David J. Griffiths, 2012.

الکترومغناطیس ۲

۲۰۸

عنوان درس انگلیسی	فارسی		الکترومغناطیس ۲	
	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	Electromagnetism 2	
دروس پیش‌نیاز	نوع واحد			
الکترومغناطیس ۱	٢	اختیاری	الزامی	پایه
	.	عملی	نظری	نظری
	.	نظری	عملی	عملی
			دارد ☐ ندارد ■	آموزش تکمیلی عملی:
			دارد ☐ ندارد ■	سفر علمی:
			دارد ☐ ندارد ■	کارگاه:
			دارد ☐ ندارد ■	آزمایشگاه:
			دارد ☐ ندارد ■	سمینار:
				حل تمرین: دو ساعت در هفته الزامی است

هدف درس:

تحلیل ریاضی امواج و میدان‌های الکترومغناطیسی برای تبیین پدیده‌های فیزیکی مربوطه و کاربرد آنها

رؤوس مطالب:

مبحث	تعداد جلسات ۹۰ دقیقه ای
القا الکترومغناطیسی	۳
انرژی مغناطیسی	۳
مدارها	۲
معادلات ماکسول	۲
انتشار امواج EM	۶
پاشندگی اپتیکی	۳
تابش	۶
نسبیت	۴
جمع	۳۰

روش ارزیابی:

پژوهش	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Foundation of Electromagnetic Theory 4th Ed. Ritz, Milford, Christey, Addison-Wesley, 2008.
- 2) Introduction to Electrodynamics (4th Edition), David J. Griffiths, 2012.

مکانیک کوانتومی ۱

۲۰۹

مکانیک کوانتومی ۱				فارسی		عنوان درس انگلیسی	
Quantum Mechanics 1							
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری		نوع واحد			
فیزیک عمومی ۴	.	۳		اختیاری	الزامی	پایه	
			عملی	نظری	عملی	نظری	
						آموزش تکمیلی عملی:	
				■ دارد	□ ندارد	سفر علمی:	
				■ دارد	□ ندارد	کارگاه:	
				■ دارد	□ ندارد	آزمایشگاه:	
				■ دارد	□ ندارد	سمینار:	
				حل تمرین: دو ساعت در هفته الزامی است			

هدف درس:

ارائه مفاهیم بنیادی مکانیک کوانتومی و صورت‌بندی معادله شرودینگر و حل آن برای سامانه‌های ساده فیزیکی

رؤوس مطالب:

مبحث	تعداد جلسات ۹۰ دقیقه‌ای
حدود فیزیک کلاسیک - اصل عدم قطعیت	۲
معادله شرودینگر	۴
پتانسیل‌های یک بعدی	۵
روش‌های عملگری	۵
دستگاه‌های چند ذره‌ای	۲
مکانیک کوانتومی در بعد	۲
تکانه زاویه‌ای	۵
اتم هیدروژن	۴
جمع	۳۰

روش ارزیابی:

پرورزه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

1) Introduction to Quantum mechanics, D. Griffiths, 2th Ed. 2005

منابع فرعی پیشنهادی:

1) Introductory Quantum Mechanics, R. Liboff, 4th Edition, 2002.

2) Quantum Physics, Stephen Gasiorowicz , 3rd Edition, 2003.

مکانیک کوانتومی ۲

۲۱۰

مکانیک کوانتومی ۲				فارسی		عنوان درس		
Quantum Mechanics 2				انگلیسی				
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری		نوع واحد				
مکانیک کوانتومی	.	۳	اختیاری	الزامی		پایه		
			عملی	نظری	عملی	نظری	نظری	
	آموزش تکمیلی عملی:							
	دارد ☐ ندارد ■							
	سفر علمی:							
	دارد ☐ ندارد ■							
	کارگاه:							
دارد ☐ ندارد ■							آزمایشگاه:	
دارد ☐ ندارد ■							سمینار:	
حل تمرین: دو ساعت در هفته الزامی است								

هدف درس:

به کارگیری ساختار مکانیک کوانتومی برای توصیف پدیده‌های معین فیزیکی به ویژه رفتار اتمها

و مولکولها و برهمکنش آن‌ها با میدان‌های خارجی

رئوس مطالب:

تعداد جلسات ۹۰ دقیقه	مبحث
ای	
۴	اسپین و مکانیک ماتریسی
۴	جمع تکانه زاویه ای
۵	اختلال مستقل از زمان
۴	روش‌های تقریبی
۴	اتم هیدروژن واقعی
۴	اختلال مستقل از زمان

۵	پراکندگی
۳۰	جمع

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Introduction to Quantum mechanics, D. Griffiths, 2th Ed. 2005

منابع فرعی پیشنهادی:

- 1) Introductory Quantum Mechanics, R. Liboff, 4th Edition, 2002.
 2) Quantum Physics, Stephen Gasiorowicz , 3rd Edition, 2003.

فیزیک حالت جامد ۱

۲۱۱

فیزیک حالت جامد ۱				فارسی		عنوان درس	
Solid State Physics 1				انگلیسی			
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری		نوع واحد			
				اختیاری	الزامي	پایه	
		۲		عملی	نظری	عملی	نظری
مکانیک کوانتومی				دارد ☐	ندارد ☒	دارد ☐	آموزش تكميلی عملی:
ترمودینامیک و				دارد ☐	ندارد ☒	دارد ☐	سفر علمی:
مکانیک آماری ۱				دارد ☐	ندارد ☒	دارد ☐	کارگاه:
				دارد ☐	ندارد ☒	دارد ☐	آزمایشگاه:
				دارد ☐	ندارد ☒	دارد ☐	سمینار:
							حل تمرین:

هدف درس:

آشنایی با توصیف ساختمان جامدات به ویژه بلورها از طریق نظریه‌های فیزیک کلاسیک و فیزیک

کوانتومی

رئوس مطالب:

تعداد جلسات ۹۰ دقیقه‌ای	مبث
۴	ساختمان و شبکه‌های بلوری.
۵	پراش اشعه X، اندیس‌های میلر، شبکه وارون، مناطق بریلئون، ضرایب ساختار شبکه
۳	پیوندهای بلوری، انرژی پیوندی، ثابت‌های کنسان
۴	ارتعاشات شبکه بلوری و فونون‌های اپتیکی و آکوستیکی
۴	خواص گرمائی فونون‌ها، هدایت گرمائی در دی‌الکتریک‌ها
۵	نظریه کوانتومی الکترون آزاد در فلزات، خواص گرمائی و الکتریکی در فلزات
۵	نظریه ساختار نوارهای انرژی در بلورها

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

1) Introduction to Solid State Physics 8th edition, Charles Kittel, 2004,

منابع فرعی پیشنهادی:

1) Introductory solid state physics, H.P.Myres,1990.

2) Elementery solid state physics, Principle and applications,M. Ali Omar 1994.

3) Solid State Physics,J.R.Hook and H.E.Hall,1995.

4) Solid State Physics, J.Burns 1986.

آزمایشگاه فیزیک حالت جامد ۱

۲۱۲

آزمایشگاه فیزیک حالت جامد ۱				فارسی		عنوان درس	
Solid State Physics Laboratory				انگلیسی			
دروس همنیاز	تعداد	تعداد	نوع واحد	اختیاری	الزامی	پایه	
	واحد عملی	واحد نظری				نظری	عملی
فیزیک حالت جامد ۱	۲	.	آموزش تكمیلی عملی:	دارد ☒	ندارد ☐	سفر علمی:	
				دارد ☐	ندارد ☒		
			کارگاه:	دارد ☐	ندارد ☒	آزمایشگاه:	
				دارد ☒	ندارد ☐		
			سمینار:	دارد ☒	ندارد ☐	حل تمرین:	
				دارد ☐	ندارد ☒		

هدف درس:

آشنایی علمی دانشجویان با آزمایش‌های تخصصی حالت جامد

رؤوس مطالب:

ردیف	بحث	تعداد جلسات
۱	بررسی اثر هال و اندازه گیری چگالی حاملهای بار در فلزات، نیمه هادیها	۱
۲	اندازه گیری گاف انرژی نیمه هادی: GaAs/Si یا Ge/Si به روش الکتریکی	۱
۳	اندازه گیری رسانندگی نوری یک نیمه هادی، پاسخ نوری و تعیین عمر حاملهای بار (T_c)	۱
۴	بررسی وابستگی مقاومت فلزات، نیمه هادیها با دما	۱
۵	بررسی و مشاهده حلقه پسماند مغناطیسی در ماده فرومغناطیس و محاسبه انرژی مغناطیسی ذخیره	۱
۶	بررسی پدیده ترموکوپیل و کالیبره کردن آن به عنوان دما سنج	۱
۷	تعیین ساختار بلوری و ثابت های شبکه برای بلور: Cu/Si ... بوسیله پراش اشعه X	۱
۸	اندازه گیری ضریب دی الکتریک بر حسب فرکانس و زمان واهلش در دی الکتریکها	۱

۱	بررسی خواص فروالکتریک: ترسیم منحنی (D-E) پسماند الکتریکی و تعیین انرژی الکتریکی ذخیره و پارامترهای دیگر از قبیل شدت میدان الکتریکی و دما	۹
۲	آزمایش فشار با پرس هیدرولیک و سختی سنجی	۱۰
۳	بررسی تاثیر میدان مغناطیسی ناهمگن بر مواد: پارا، دیا، فرومغناطیسی	۱۱
۴	بررسی تشدید اسپین الکترونی، وابستگی فرکانس تشدید به میدان مغناطیسی، تعیین فاکتور g	۱۲

تبصره ۱: حداقل ۸ آزمایش‌های فوق باید ارائه شود، و می‌توان ۲ آزمایش از میان آزمایشات فوق را بر حسب امکانات موجود در دانشگاه‌ها به جای آنها جایگزین شود.

تبصره ۲: پیشنهاد می‌شود جهت شکوفا شدن بیشتر علاقه‌مندی دانشجویان نسبت به آموزه‌های تلقی شده در درس آزمایشگاه، به طراحی و چیدمان و محاسبات یک آزمایش که متناسب با سلیقه دانشجو و یک جنبه کاربردی نیز به همراه داشته باشد، پردازند و نمره‌ای برای این کار جداگانه محاسبه شود. این کار می‌تواند به صورت گروهی و متناسب با وسائل آزمایشگاهی موجود انجام شود.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	-	+	-

اپتیک

۲۱۳

اپتیک				فارسی		عنوان درس	
Optics				انگلیسی			
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری		نوع واحد			
				اختیاری	الزامی	پایه	
		۳		عملی	نظری	عملی	نظری
فیزیک عمومی ۲				دارد ☒	ندارد ☐	دارد ☒	آموزش تكمیلی عملی:
ریاضی فیزیک ۱				دارد ☒	ندارد ☐	دارد ☒	سفر علمی:
				دارد ☒	ندارد ☐	دارد ☒	کارگاه:
				دارد ☒	ندارد ☐	دارد ☒	آزمایشگاه:
				دارد ☒	ندارد ☐	دارد ☒	سمینار:
							حل تمرین:

هدف درس:

تحلیل برهمکنش نور با مواد گوناگون و مطالعه پدیده‌هایی که از طریق آن‌ها می‌توان نور و ماده را مشخصه‌یابی کرد.

رئوس مطالب:

تعداد جلسات ۹۰	مبحث
دقیقه ای	
۴	حرکت موجی
۴	نظریه الکترومغناطیس، فوتون‌ها و نور
۴	انتشار نور
۴	اپتیک هندسی
۴	برهم‌نهی امواج
۳	قطیش
۳	تدخّل

۲	پرداش
۲	همدوسی
۳۰	جمع

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Optics, 4th Edition, Eugene Hecht 2001.

منابع فرعی پیشنهادی:

- 1) Introduction to Optics, 3rd Edition, Frank L. Pedrotti 2006.

آزمایشگاه اپتیک

۲۱۴

آزمایشگاه اپتیک				فارسی		عنوان درس	
Optics Laboratory				انگلیسی			
دروس همنیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد				
	۲	.	اختیاری	الزامی	پایه		
اپتیک			عملی	نظری	عملی	نظری	
			دارد ☒	ندارد ☐	دارد ☒	ندارد ☐	
			دارد ☒	ندارد ☐	دارد ☒	ندارد ☐	
			دارد ☒	ندارد ☐	دارد ☒	ندارد ☐	
			دارد ☒	ندارد ☐	دارد ☒	ندارد ☐	
			دارد ☒	ندارد ☐	دارد ☒	ندارد ☐	
آموزش تکمیلی عملی:							
سفر علمی:							
کارگاه:							
آزمایشگاه:							
سمینار:							
حل تمرین:							

هدف درس:

تحقيق تجربی قوانین اپتیک و افزایش مهارت در اندازه گیری های دقیق.

رئوس مطالب:

مبحث	تعداد جلسات ۹۰	دقیقه ای
اندازه گیری ضریب شکست منشور و محاسبه ضرایب کوشی	۱	
اندازه گیری طول موج با استفاده از منحنی پاشندگی نوری	۱	
مطالعه تیغه های بازدارنده ربع موج، نیم موج، تمام موج و بررسی قانون مالوس	۱	

۱	تداخل به وسیله دو شکاف یانگ و دو منشور فرتل
۱	بررسی عدسی های ضخیم
۱	پراش فرانهوفر
۱	بررسی نور قطبیده شده روی یک دی الکتریک و مقایسه نتایج آن با معادلات فرتل
۱	کار با تداخل سنج مایکلsson - مورلی
۱	اندازه گیری ضریب شکست اجسام
۱	پراش فرتل و مناطق فرتل
۱	مشاهده قطبش چرخشی در محلولهای فعال نوری و اندازه گیری توان چرخش ویژه و غلظت محلول از طریق قطبش سنجی
۱	کار با تداخل سنج فابری - پرو

به این لیست، آزمایش‌های زیر را نیز می‌توان اضافه نمود:

- اندازه گیری سرعت نور
- حلقه های نیوتون
- اندازه گیری ضخامت لایه نازک به روش اپتیکی
- اندازه گیری ضریب انبساط طولی یک قطعه فلز با استفاده از تداخل سنج مایکلsson

تبصره ۱: از آزمایش‌های فوق، تعدادی به انتخاب گروه، در حداقل ۱۱ جلسه ۲ ساعتی کار آزمایشگاهی ارائه می‌گردد. در هر حال تعداد آزمایش‌های انجام شده یک دانشجو نباید کمتر از ۱۲ آزمایش باشد.

تبصره ۲: پیشنهاد می‌شود جهت شکوفا شدن بیشتر علاقه‌مندی دانشجویان نسبت به آموزه‌های تلقی شده در درس آزمایشگاه، به طراحی و چیدمان و محاسبات یک آزمایش که متناسب با سلیقه دانشجو و یک جنبه کاربردی نیز به همراه داشته باشد، بپردازنند و نمره‌های برای این کار

جداگانه محاسبه شود. این کار می‌تواند به صورت گروهی و متناسب با وسائل آزمایشگاهی موجود انجام شود.

تبصره ۲: پیشنهاد می‌شود جهت شکوفا شدن بیشتر علاقه‌مندی دانشجویان نسبت به آموزه‌های تلقی شده در درس آزمایشگاه، به طراحی و چیدمان و محاسبات یک آزمایش که متناسب با سلیقه دانشجو و یک جنبه کاربردی نیز به همراه داشته باشد، بپردازند و نمره‌ای برای این کار جداگانه محاسبه شود. این کار می‌تواند به صورت گروهی و متناسب با وسائل آزمایشگاهی موجود انجام شود.

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	-	-

نجوم و اخترفیزیک

۲۱۵

نجوم و اخترفیزیک				فارسی		عنوان درس			
Astronomy and Astrophysics				انگلیسی					
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری		نوع واحد					
				اختیاری					
فیزیک عمومی ۴	.	۳	عملی	نظری	عملی	نظری	پایه		
							آموزش تکمیلی عملی:		
							دارد ☒ ندارد ■		
							سفر علمی:		
							دارد ☒ ندارد ■		
							کارگاه:		
							دارد ☒ ندارد ■		
							آزمایشگاه:		
							دارد ☒ ندارد ■		
							سمینار:		
							حل تمرین:		

هدف درس:

آشنایی با مقدمات نجوم، اختر فیزیک و کیهان شناسی

رئوس مطالب:

مبحث	تعداد جلسات ۹۰ دقیقه‌ای
نجوم کروی	۲
ابزارهای نجومی	۲
نورسنجی ستارگان و سیستم قدر	۲
مکانیسم‌های تابش	۲
مکانیک سماوی	۲
منظومه شمسی	۲
طیف ستارگان	۲
ستارگان دوتایی	۲

۵	ساختار ستارگان
۲	تحول ستارگان
۲	ستارگان فشرده
۲	کهکشان ها
۳	کیهان‌شناسی
۳۰	جمع

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Fundamental astronomy , H. Karttunen, 5th Edition (2007).
- 2) An Introduction to Modern Astrophysics, 2nd edition, B. W. Carroll and D. A. Ostlie, 2006.

فیزیک هسته‌ای و ذرات بنیادی

۲۱۶

عنوان درس	فارسی		انگلیسی		عنوان درس
	Nuclear and Particle Physics	فیزیک هسته‌ای و ذرات بنیادی			
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری			نوع واحد
مکانیک کوانتومی	.	۲	اختیاری	الزامی	پایه
			عملی	نظری	عملی
			نظری	عملی	نظری
			دارد	دارد	آموزش تكمیلی عملی:
			دارد	دارد	سفر علمی:
			دارد	دارد	کارگاه:
			دارد	دارد	آزمایشگاه:
			دارد	دارد	سمینار:
					حل تمرین:

هدف درس:

بررسی ساختار هسته‌ها و عناصر تشکیل دهنده آنها و آشنایی مقدماتی با ذرات بنیادی

رئوس مطالب:

مبحث	تعداد جلسات ۹۰ دقیقه‌ای
مفاهیم اولیه	۲
پدیده‌شناسی هسته‌ای	۳
پدیده‌شناسی ذرات بنیادی	۴
روش‌های تجربی	۴
دینامیک کوارک‌ها و برهمکنش قوی	۶
برهمکنش ضعیف	۳
وحدت برهمکنش‌های الکتروضعیف	۲

۴	مدل‌ها و نظریات فیزیک هسته‌ای
۲	کاربردهای فیزیک هسته‌ای
۳۰	جمع

روش ارزیابی:

پرورزه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Nuclear and Particle Physics: An Introduction, 2nd Edition, 2009, Brian Martin.

فیزیک اتمی و مولکولی

۳۰۱

فیزیک اتمی و مولکولی				فارسی	عنوان درس	
Atomics and Molecular Physics				انگلیسی		
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد			
مکانیک کوانتومی	.	۳	اختباری نظری عملی	الزامی نظری عملی	پایه نظری عملی	آموزش تكمیلی عملی:
				دارد ☒ ندارد ☐		سفر علمی:
				دارد ☒ ندارد ☐		کارگاه:
				دارد ☒ ندارد ☐		آزمایشگاه:
				دارد ☒ ندارد ☐		سمینار:
						حل تمرین:

هدف درس:

آشنایی با مبانی فیزیک اتمی و مولکولی

رئوس مطالب:

- اتم‌های چندگانه
- گسیل و درآشامی تابش الکترومغناطیسی توسط اتم‌ها
- ساختار مولکولی
- برخی روش‌های تجربی در فیزیک اتمی و مولکولی

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Atoms, Molecules and Photons: An Introduction to Atomic, Molecular and Quantum Physics, W.Demetroder, Springer-Verlag, 2006.
- 2) Atoms and Molecules, M. Weissbluth, Academic press, 1978.
- 3) Theoretical Atomic Physics, H.Freidrich, Springer-Verlag, 1991.

فیزیک لیزر

۳۰۲

		فیزیک لیزر		فارسی		عنوان درس	
		Laser Physics		انگلیسی			
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد				
	.	۳	اختباری	الزمی	پایه		
الکترومغناطیس ۲ مکانیک کوانتومی ۲ اپتیک			عملی	نظری	عملی	نظری عملی	
			دارد ■	ندارد □	دارد ■	آموزش تكمیلی عملی:	
			دارد ■	ندارد □	دارد ■	سفر علمی:	
			دارد ■	ندارد □	دارد ■	کارگاه:	
			دارد ■	ندارد □	دارد ■	آزمایشگاه:	
			دارد ■	ندارد □	دارد ■	سمینار:	
						حل تمرین:	

هدف درس:

آشنایی با مفاهیم لیزر

رئوس مطالب:

- اندرکنش تشعشع با ماده
- پدیده های پمپاژ
- مشددهای توری
- رفتار لیزرهای پیوسته - کاروپالسی
- خواص پرتو لیزری

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Principles of Lasers, O. Svelto 5thEd. Springer (2009).

کاربردهای لیزر

۳۰۳

کاربردهای لیزر				فارسی				عنوان درس	
Laser Applications				انگلیسی					
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد						
فیزیک لیزر	۰	۲	اختیاری	الزامی		پایه		آموزش تكمیلی عملی:	
			عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	دارد ☐ ندارد ■	
			نظری	عملی	نظری	عملی	دارد ☐ ندارد ■		
			عملی	نظری	عملی	دارد ☐ ندارد ■	کارگاه:		
			نظری	عملی	نظری	عملی	دارد ☐ ندارد ■	آزمایشگاه:	
			عملی	نظری	عملی	نظری	دارد ☐ ندارد ■	سمینار:	
			نظری	عملی	نظری	عملی	دارد ☐ ندارد ■	حل تمرین:	

هدف درس:

آشنایی با برهم کنش نور با ماده

رئوس مطالب:

- پردازش لیزری مواد شامل جوشکاری، برشکاری، سخت کاری
- برهم کنش نور با بافت
- آشنائی با روشهای تصویر برداری
- آشنائی با لیدار
- کاربرد لیزر در نانوفیزیک
- آشنائی با کاربردهای لیزر در سیستم های میکروالکترواپتیکال
- کاربردهای لیزر در اندازه گیری های پارامترهای فیزیکی نظیر ابعاد، فشار، دما، سرعت
- کاربرد لیزر در مخابرات
- کاربرد لیزر در سیستم های دفاعی

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Principle of Laser Material Processing, E. Kannatey-Asibu, John Wiley, 2009
- 2) Introduction to Biophotonics, P. Prasad, Wiley Interscience, 2003
- 3) Principles of Lasers, O. Svelto 5thEd. Springer (2009).

آزمایشگاه لیزر

۳۰۴

آزمایشگاه لیزر				فارسی	عنوان درس	
Laser Laboratory				انگلیسی		
دروس همنیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد			
فیزیک لیزر	۲	.	اختباری عملی	الزامی عملی	پایه نظری	آموزش تكمیلی عملی:
			نظری	نظری	عملی	دارد ☒ ندارد ☐
				دارد ☒ ندارد ☐		سفر علمی:
				دارد ☒ ندارد ☐		کارگاه:
				دارد ☒ ندارد ☐		آزمایشگاه:
				دارد ☒ ندارد ☐		سمینار:
						حل تمرین:

هدف درس:

تحقيق تجربی کاربردهای لیزر

رئوس مطالب:

- اندازه گیری پارامترهای پرتوولیزری (توزیع قدرت، اندازه خال، واگرایی، همدوسي)
- تداخل با لیزر (تداخل بین دو موج با تقسیم دامنه، تست مولفه های اپتیکی با استفاده از تداخل سلح تویمن، گرین اندازه گیری زاویه کوه با استفاده از فریزهای هیدینگر، خود تصویری و)
- پرایش با لیزر (اندازه گیری پهنهای شکاف با استفاده از پراش فرانهوفر، اندازه گیری طول موج لیزر با استفاده از شبکه عبوری)

- پلاریزاسیون با لیزر (تحقیق قانون مالوس، اندازه گیری زاویه بروست و در نتیجه ضریب شکست مواد عبوری، مطالعه دوران صفحه پلاریزاسیون در میدان مغناطیسی)
- هولوگرافی (ثبت و بازسازی هولوگرافی، هولوگرافی فازی، تداخل سنجی هولوگرافی، اندازه گیری مدول یانگ، اندازه گیری جابجایی های کوچک و)
- تنظیم سیستم های نوری با لیزرهای مطالعه پدیده اسپکل (اندازه گیری کجی، اندازه گیری خروج از سطح تخت و)
- فیلترهای فضایی گسترنده (نمایش تئوری آبه با تشکیل تصویر، صاف سازی با استفاده از مدولاسیون، تهیه انواع گسترنده ها (کپلری، گالیله ای))
- اندازه گیری سرعت نور با استفاده از پدیده دوپلر
- آشکارسازی پدیده اپتو گالوانی لیزری با لیزر هلیوم، نئون
- کار با مدولاتورهای الکترو اپتیکی و کلید زنی Q لیزرهای
- کار با آشکار سازهای نوری (تعیین جوابدهی طیفی، جوابدهی زمانی، بهره دهی کوانتمی و مطالعه پارازیتها)

تبصره- پیشنهاد می شود جهت شکوفا شدن بیشتر علاقه مندی دانشجویان نسبت به آموزه های تلقی شده در درس آزمایشگاه، به طراحی و چیدمان و محاسبات یک آزمایش که متناسب با سلیقه دانشجو و یک جنبه کاربردی نیز به همراه داشته باشد، بپردازند و نمره ای برای این کار جداگانه محاسبه شود. این کار می تواند به صورت گروهی و متناسب با وسائل آزمایشگاهی موجود انجام شود.

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	-	-

طیف سنجی

۳۰۵

طیف سنجی				فارسی	عنوان درس	
Spectroscopy				انگلیسی		
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری		نوع واحد		
مکانیک کوانتومی	.	۳	اختباری عملی	الزمی عملی	پایه نظری	آموزش تكمیلی عملی:
			نظری	نظری	دارد ☒ ندارد ☐	دارد ☒ ندارد ☐
				عملی	دارد ☒ ندارد ☐	دارد ☒ ندارد ☐
				نظری	دارد ☒ ندارد ☐	دارد ☒ ندارد ☐
					دارد ☒ ندارد ☐	آزمایشگاه:
					دارد ☒ ندارد ☐	سمینار:
						حل تمرین:

هدف درس:

آشنایی با مبانی طیف سنجی

رئوس مطالب:

- چشمها و آشکارساز در طیف سنجی
- روش‌های طیف سنجی (از جمله طیف سنجی فوریه، طیف سنجی با لیزر)
- طیفهای اتمی: اسپین الکترونها و برهمنکش اسپین-مدار، طیف اتمهای با ترازهای پر، تاثیر میدان خارجی روی ترازهای انرژی اتمها
- طیف سنجی مولکولی: نوسانات و چرخش مولکولها، ترازهای مولکولهای دو اتمی و چند اتمی
- طیف مواد چگال: ترازهای الکترونی در ماده چگال، عناصر حالصیها و نقش آنها در طیف جذبی، مراکز اکسایتون و لومنیسنس

روش ارزیابی:

پژوهش	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Introduction to Spectroscopy, D.L.Pavia, G.M. Lampman G.S. Kriz 21) 4 th Ed, Brooks Cde (2008).
- 2) Modern Spectroscopy, 4thEd. , J.Michael Hollas, John Wiley & Sons (2004).

فیزیک پلاسما

۳۰۶

فیزیک پلاسما				فارسی	عنوان درس	
Plasma Physics				انگلیسی		
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری		نوع واحد		
الکترومغناطیس ۲	.	۳	الختباری	الزمائی	پایه	
			عملی	عملی	نظری	نظری
			نظری	نظری	دارد	دارد
					دارد	دارد
					دارد	دارد
					دارد	دارد
					دارد	دارد

هدف درس:

آشنایی با فیزیک پلاسما و محاسبات عددی

رئوس مطالب:

- تعریف پلاسما،
- پلاسما به عنوان سیال،
- امواج در پلاسما،
- بخش و مقاومت پذیری تعادل و پایداری،
- نظریه جنبشی،
- آثار غیر خطی،
- همجوشی کنترل شده،

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Introduction to plasma Physics and Controlled Fusion , F . Chen, Springer (2010).
- 2) plasma physics: basic theory with fusion applications, K. Nishikawa, M. Wakatani, Springer, 2000.
- 3) principles of plasma physics, A. F. Alexandrov, L. S. Bogdanovich and A. A. Rukhadze, Springer-Verlag, 1984.
- 4) physical kinetics, E. M. Lifshitz and L. P. Pitaevski, pergamom press, 1981.
- 5) plasma physics, S. Ichimaru, Benjamin, Co. 1986.
- 6) principles of plasma physics, N. A. Krall and A. W. Trivelpiece, San Francisco Press 1986.
- 7) electrodynamics of particles, and plasmas, P. C. Clemmow, J. P. Dougherty, Perseus Books, 1989.

مبانی طراحی سامانه های اپتیکی

۳۰۷

مبانی طراحی سامانه های اپتیکی				فارسی	عنوان درس			
		Fundamentals of Optical System Design		انگلیسی				
اپتیک	دروس پیش نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد				
			۳	احتباری	الزامی		پایه	
				عملی	نظری	عملی	نظری	
				دارد ☒	ندارد ☐	آموزش تکمیلی عملی:		
				دارد ☒	ندارد ☐	سفر علمی:		
				دارد ☒	ندارد ☐	کارگاه:		
				دارد ☒	ندارد ☐	آزمایشگاه:		
				دارد ☒	ندارد ☐	سمینار:		
				حل تمرین:				

هدف درس:

طراحی قطعات و سامانه های اپتیکی

رئوس مطالب:

- مروری بر اصول طراحی اپتیک هندسی،
- شکست و بازتاب نور از سطوح مختلف،
- سامانه های نوری بی نقص،
- اپتیک پیرا محوری،
- اجزاء دستگاههای نوری،
- محدود کننده های پرتو،
- شار انرژی در دستگاههای نوری،
- ردیابی عددی پرتو در دستگاههای نوری،

- ابیراهی در دستگاههای نوری،
- دستگاههای روشن ساز (Illuminating systems)
- اصول میکروسکوپ، تلسکوپ، شیئی ها، نور نگاری، دستگاه اپتیکی لیزرها، سامانه های پرتو افکن (projecting systems)، طراحی دستگاههای نوری
- اپتیک چشم
- نورسنجی
- تارهای نوری
- حسگرهای تار نوری
- اصول رادیومتری و فوتومتری
- مواد و لایه های اپتیکی
- اصول طراحی سامانه های نوری

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Modern Optical Engineering, Warren Smith, 4th Ed, McGraw-Hill Professional, 2007
- 2) Optical System Design, R. Fischer, 2ed Ed, McGraw-Hill Professional, 2008
- 3) Fundamental Optical Design, M. J. Kidger, SPIE Press, 2002

منابع فرعی پیشنهادی:

- 1) Handbook of Optical Design, D. Malacara, Z. Malacara, Marcel Dekker, Inc, 2004

ایتو الکترونیک

۳۰۸

هدف درس:

آشنايی یا قطعات الکترونیک نوری و چگونگی عملکرد آنها

رُؤس مطالب:

- مدولاتورهای متداول (اکوستو، اپتیکی، مغناطیو، اپتیکی، الکترو، اپتیکی)،
 - اتصالات p-n در نیمه رساناها و ترازهای انرژی آنها،
 - دیودهای نوری (LED)،
 - دیودهای لیزری،
 - ابزارهای مبتنی بر چاههای کوانتمی (Quantum Well Devices)،
 - آشکارسازهای نوری و بهره کوانتمی آنها،
 - مساله نویز در آشکارسازها،

- تبدیل انرژی نوری به انرژی الکتریکی،
- سلولهای خورشیدی و بهره وری آنها،
- کاربردهای جدید در الکترواپتیک.

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Optoelectronics: An Introduction, J. Wilson & J. F. B. Is, Hawkes, Prentice-Hall Europe, 1998
- 2) Perspectives in Optoelectronics, Sudhanshu Shekhar Jha, World Scientific, 1995
- 3) Optoelectronics, E. Rosencher, Cambridge University Press, 2002
- 4) Optoelectronics and Photonics: Principles and Practices, Safa O. Kasap, Prentice Hall, 2001
- 5) The Essence of optoelectronics, *The Essence of Engineering Series*, K. M. Booth, S. L. Hill, Prentice Hall PTR, 1998
- 6) Semiconductor opto electronics, Jasprit Singh, McGraw-Hill, Inc, 1995
- 7) Fibre Optics and Opto-electronics, R. P. Khare, Oxford University Press, 2004
- 8) Semiconductor optoelectronic devices, P. Bhattacharya, Prentice Hall of India, 1995.

چشمهای و آشکارسازهای نوری

۳۰۹

چشمهای و آشکارسازهای نوری				فارسی		عنوان درس انگلیسی	
Optical Sources and Detectors							
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری		نوع واحد			
اپتیک	.	۲	الختباری	الزمائی	پایه	آموزش تكمیلی عملی:	
			عملی	نظری	عملی	دارد ☐ ندارد ■	
			نظری	عملی	نظری	دارد ☐ ندارد ■	
			عملی	نظری	نظری	دارد ☐ ندارد ■	
			نظری	عملی	عملی	دارد ☐ ندارد ■	
			عملی	عملی	نظری	دارد ☐ ندارد ■	
			نظری	نظری	نظری	دارد ☐ ندارد ■	

هدف درس:

آشنایی با چشمهای و آشکارسازهای نوری

رئوس مطالب:

- مقدمه: تابش جسم سیاه، معرفی واحدها
- مبانی برهمکنش نور با ماده،
- منابع نوری ناهمدوس: لامپهای المان مقاومت، لامپهای تخلیه الکتریکی، منابع نیمه هادی LED، منابع گسیل نور در نمایشگرها و LCD (ها)،
- منابع نور همدوس: مبانی برهم کنش نور با ماده، کاواکهای لیزری، پرتوهای گاوی،

مبانی تقویت نور و اشباع شدگی،

- سوئیچ Q و قفل شدگی مدها ،

- انواع لیزر،
- آشکارساز ایده آل فوتون و محدودیت های نویز در اندازه گیری سیگنال اپتیکی
- آشکارسازها: آشکارسازهای نیمه هادی، لامپ های تکثیر کنند فوتون (Photomultiplier)
- انواع فوتودیودها، آشکارسازهای حرارتی
- آشکارسازهای هیترودین یا همدوسر و تقویت اپتیکی
- رادیومتری، مخابرات و رادار

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Optical Sources, Detectors, and Systems: Fundamental Applications, Robert H. Kingston, Academic Pr, 1995.

بلورشناسی

۳۲۱

بلورشناسی				فارسی	عنوان درس	
Crystallography				انگلیسی		
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد علی	تعداد واحد نظری		نوع واحد		
			اختباری	الزامی	پایه	
		۳	عملی	نظری	عملی	نظری
			دارد ☒	ندارد ☐	دارد ☒	آموزش تکمیلی عملی:
			دارد ☒	ندارد ☐	دارد ☒	سفر علمی:
			دارد ☒	ندارد ☐	دارد ☒	کارگاه:
			دارد ☒	ندارد ☐	دارد ☒	آزمایشگاه:
			دارد ☒	ندارد ☐	دارد ☒	سمینار:
						حل تمرین:

هدف درس:

آشنایی با بلورها.

رئوس مطالب:

- هندسه حالت بلورین: ویژگیهای عمومی بلور، تقارن خارجی بلورها، سیستمهای هفتگانه

بلوری، ۲۲ طبقه بلوری، سلول واحد، شاخصهای میلر، شبکه های فضائی، اجزاء تقارن

(محور تقارن، صفحات تقارن، گلایه ها، تقارنهای دیگر)، گروههای فضائی، اندازه گیری،

- ثابت شبکه، پیکهای برآگ و عیبهای سیستماتیک، تعیین تقارن در بلورها، تعیین ساختمان

بلوری،

- اصول، چگونگی ساخت یک استریوگراف، استریو گراف ساختمانهای بلوری

- طیف های پیوسته و اختصاصی، جذب، فیلترها، تولید و آشکارسازی، ملاحظات اینمی

- تئوری پراش، قانون برآگ، طیف سنجی اشعه X، امتدادهای پراش، روش‌های مختلف پراش
- دوربین لاوه، دوربین پودری، دوربین نوسان کننده، دوربین وايزنبرگ، دستگاه پراش سنج (شرح هر دستگاه با ذکر موارد کاربرد)
- تعیین گروه فضائی و خواص بلورهایی که قادر مرکز تقارن هستند.
- کریستالوگرافی گروه های غیر نقطه ای، گروه های صفحه ای، گروه های فضائی، پاد تقارنی

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Crystallography Applied to Solid States, A. R. Verma, O. N. Srivastava, New Age International, Rev 2nd Edition, 2005.
- 2) Crystallography, Dieter Schwarzenbach, John Wiley, 1996.
- 3) Structure of Materials : An Introduction to Crystallography, Diffraction and Symmetry. By: Marc De Graef , Mc Henry, 2012
- 4) Fundamentals of Crystallography. By : Carmelo Giocovazzo, 2002
- 5) Crystallography : An Introduction . By: Walter Borchardt-ott , Roberto Gould, 2011
- 6) Introduction to Crystallography. By: Donald E. Sands, 1994

۷) مبانی پراش پرتو X، بی.دی.کالیتی، اس.آر.استوک، ترجمه‌ی ب. اعتمادی و ج. عمیقیان (۱۳۸۷).

۸) بلورشناسی با پرتو ایکس، ال. آزاروف، ترجمه‌ی ن. تجیر (۱۳۷۱).

۹) بلورشناسی برای فیزیک حالت جامد، آ. آر. ورما، ا. ان. سری‌واستاو، ترجمه‌ی ش. سهرابی

ثانی (۱۳۸۴).

فیزیک لایه‌های نازک

בבב

فیزیک لایه‌های نازک		فارسی		عنوان درس		
Physics of Thin Films		انگلیسی				
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد			
	.	۳	اختیاری	الزامی	پایه	نظری عملی
فیزیک حالت جامد ۱	آموزش تکمیلی عملی:					دارد ☐ ندارد ☒
	سفر علمی:					دارد ☐ ندارد ☒
	کارگاه:					دارد ☐ ندارد ☒
	آزمایشگاه:					دارد ☐ ندارد ☒
	سمینار:					دارد ☐ ندارد ☒
	حل تمرین:					

هدف درس:

آشنایی با لایه‌های نازک.

رؤوس مطالب:

- مروری بر علوم مواد
 - فناوری خلاء و کاربرد آن در لایه نشانی لایه های نازک، فرایند لایه نشانی به روش (حرارتی و مگنترون)
 - لایه نشانی به روشهای فیزیکی
 - لایه نشانی به روشهای شیمیائی
 - تشکیل لایه نازک و ساختار آن
 - روشهای مشخصه یابی لایه های نازک
 - انتخاب زیرلایه و نقش آن در هسته بندی لایه نازک

- بررسی خواص نوری، الکتریکی، مکانیکی و مغناطیسی لایه های نازک

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Material Science of thin Films, 2ndEd. Milton. Ohring (2002).
- 2) Thin Film Physics , O.S.Heavens ,1970.
- 3) Thin Film Deposition, Principles & Practice, Donald L. Smith, 1995.

فیزیک قطعات نیمه‌رسانا

۳۲۳

فیزیک قطعات نیمه‌رسانا				فارسی	عنوان درس
Physics of Semiconductor Devices				انگلیسی	
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد		
فیزیک حالت جامد	.	۳	اختباری نظری	الزمی عملی	پایه نظری عملی
			دارد ☐	دارد ☒	آموزش تكمیلی عملی:
			دارد ☐	دارد ☒	سفر علمی:
			دارد ☐	دارد ☒	کارگاه:
			دارد ☐	دارد ☒	آزمایشگاه:
			دارد ☐	دارد ☒	سمینار:
					حل تمرین:

هدف درس:

آشنایی با اصول و مفاهیم و فناوری قطعات نیمه‌رسانا و کاربردهای آنها

رؤوس مطالب:

- خواص کلی نیمه‌هادیها، نوارهای انرژی، گاف انرژی، جرم موثر، نیمه‌هادی ذاتی و

آلاییده، محاسبه چگالی حاملهای بار در نیمه‌هادیها، ترازهای دهنده و گیرنده، تغییر

چگالی حاملها بار در نیمه‌هادی آلاییده بر حسب دما، روش تعیین گاف انرژی نیمه‌هادی

به روش الکتریکی

- پدیده انتقال حاملهای بار در نیمه‌هادیها، جریان پخش، جریان سوق، مقاومت ویژه،

اتصال اوهمیک، اثر هال در نیمه‌هادیها، فرایند ترکیب و باز ترکیب در نیمه‌هادیها

(مستقیم و غیر مستقیم) بر اثر تابش نور، تعیین رسانندگی نوری در نیمه هادیها، معادله

حالت در نیمه هادیها

- پیوندگاه P-n (دیود) و خواص کلی آن، منطقه تهی، میدان داخلی و سد پتانسیل، اعمال

بایاس بر نیمه هادی، مشخصه I-V دیود، اثر تونل زنی، شکست دیود و انواع آن

- پیوندگاه MOS و M-S، پیوندگاه اوهمیک و غیر اوهمیک، اثر شوتکی، جریان گسیل گرما

یونی، دیود شوتکی و قطعات تک حاملی و کاربردهای آن.

- قطعات نوری: آشکارسازهای فوتونی، پاسخ نوری، دیودهای فوتونی و اثر فتو ولتاژیک،

سلولهای خورشیدی، دیودهای لیزری، دیودهای نور گسیل LED.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

1) Semiconductors Devices ,Physical and Technology, S.M.SZE (2008).

2) Fundamental of Semiconductor Devices, Edward Yang (1978).

3) Principles of Semiconductor Devices, Bart Van Zeghbroeck (2007).

فیزیک حالت جامد ۲

۳۲۴

فیزیک حالت جامد ۲				فارسی		عنوان درس	
Solid State Physics 2				انگلیسی			
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد				
فیزیک حالت جامد ۱	.	۳	اختباری		الزامی		پایه
			عملی	نظری	عملی	نظری	نظری
			دارد ☐ ندارد ■		آموزش تكميلی عملی:		
			دارد ☐ ندارد ■		سفر علمی:		
			دارد ☐ ندارد ■		کارگاه:		
			دارد ☐ ندارد ■		آزمایشگاه:		
			دارد ☐ ندارد ■		سمینار:		حل تمرین:

هدف درس:

به کارگیری مفاهیم مقدماتی فیزیک حالت جامد در مباحث نظری و فناوری‌های پیشرفته در ماده

چگال

رئوس مطالب:

- پلاسمون‌ها، پولاریتون‌ها و پولارون‌ها
- خواص اپتیکی و برانگیختگی‌ها
- ابررسانایی
- دیالکتریک‌ها و فروالکتریک‌ها
- دیامغناطیسم و پارامغناطیسم
- فرومغناطیسم و پادفرومغناطیسم
- تشدید مغناطیسی

- جامدات نانوکریستالی
- نقص نقطه‌ای و جابجایی کریستالی
- فیزیک سطح و بین‌لایه‌ای
- نانوساختارها و جامدات نانو بلورین
- نیمه رساناها

روش ارزیابی:

پژوهش	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Introduction to Solid State Physics 8th edition, Charles Kittel 2004.
- 2) Introductory solid state physics, H.P. Myers, 1990.
- 3) Elementary solid state physics, Principle and applications, M. Ali Omar 1994.
- 4) Solid State Physics, J.R. Hook and H.E. Hall, 1995.
- 5) Solid State Physics, J. Burns 1986.

آزمایشگاه فیزیک حالت جامد ۲

۳۲۵

آزمایشگاه فیزیک حالت جامد ۲				فارسی		عنوان درس	
Solid State Physics laboratory 2				انگلیسی			
دروس همنیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری		نوع واحد			
فیزیک حالت جامد ۲	۲	.		اختیاری	الزامي		پایه
				عملی	عملی	نظری	نظری
					دارد ☒	ندارد ☐	آموزش تكميلی عملی:
					دارد ☐	ندارد ☒	سفر علمی:
					دارد ☐	ندارد ☒	کارگاه:
					دارد ☒	ندارد ☐	آزمایشگاه:
					دارد ☐	ندارد ☒	سمینار:
							حل تمرین:

هدف درس:

آشنایی با آزمایش‌های تخصصی حالت جامد

رئوس مطالب:

- تصویر برداری سطحی از بلورهای گرافیت و طلا توسط میکروسکوپ تونلی و اندازه گیری ثابت‌های شبکه
- بررسی رسانندگی اتصالات فلز- نیمه هادی و اندازه گیری سد شاتکی اتصالات برای فلزات با تابع کارهای مختلف
- بررسی اثرگسیل نوری از نیمه رساناهای با گاف مستقیم و اندازه گیری گاف انرژی انها با استفاده از نور گسیلی
- آزمایش طیف سنجی رaman و اندازه گیری انرژی نوسانی بلورهای گرافیتی
- بررسی پسماند مغناطیسی مواد فرومغناطیس

- لایه نشانی لایه نازک سولفید کادمیوم و بررسی خواص فوتوالکتریکی آن
- اندازه گیری رسانندگی سطحی لایه های نازک با استفاده از تکنیک چهار پروبی
- آشنایی با روش لایه نشانی با تکنیک کند و پاش پلاسمایی و بررسی تاثیر پارامترهای پلاسما بر لایه های تولید شده
- بررسی اثر سببک در فلزات و محاسبه نسبت ضریب انتقال حرارتی به رسانندگی الکتریکی
- بررسی اثر تونلی جوزفسون

روش ارزیابی:

پرورش	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	-	-

تبصره- پیشنهاد می شود جهت شکوفا شدن بیشتر علاقه مندی دانشجویان نسبت به آموزه های تلقی شده در درس آزمایشگاه، به طراحی و چیدمان و محاسبات یک آزمایش که متناسب با سلیقه دانشجو و یک جنبه کاربردی نیز به همراه داشته باشد، بپردازند و نمره ای برای این کار جدایگانه محاسبه شود. این کار می تواند به صورت گروهی و متناسب با وسائل آزمایشگاهی موجود انجام شود.

مبانی نانوفیزیک

۳۲۶

مبانی نانو فیزیک				فارسی	عنوان درس	
Fundamentals of Nano Physics				انگلیسی		
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد			
فیزیک حالت چامد ۱	.	۳	اختباری عملی	الزامی عملی	پایه نظری	آموزش تكمیلی عملی:
			نظری	نظری	عملی	دارد ☐ ندارد ■
				نظری	عملی	دارد ☐ ندارد ■
				عملی	نظری	دارد ☐ ندارد ■
				عملی	عملی	دارد ☐ ندارد ■
				نظری	نظری	دارد ☐ ندارد ■

هدف درس:

آشنایی با نانو فیزیک.

رئوس مطالب:

- مبانی فیزیکی: خواص مواد در مقیاس نانو، نیروهای بین ساختارهای نانو

متربی، سیستمهای یک و دو بعدی، خواص فیزیکی (الکتریکی و مغناطیسی و نوری،
مکانیکی) لایه‌های نازک،

- برهمکنش نانو ساختارها با میدانهای خارجی: الکتریکی، مغناطیسی، نوری و حرارتی،
خواص فیزیکی در سطح و سطوح جدایی،

- خواص طیفی نانو ساختارها: جذب و نشر نور، رفتارهای آماری و دسته جمعی نانو
ساختارها

- انواع نانو ساختارها و نانو سیستمهای فیزیکی: نانوذرات و خوش‌های، لایه‌های نازک نانو متري و سطوح، خواص فیزیکی در سطح جدایی، نقطه‌های کوانتمی، نانو لوله‌های کربنی، نانو سیمها و نانو دیواره‌ها، نانو میله‌ها، بلورهای مایع، بلورهای نور شکست
- روش‌های ساخت نانو ساختارها: روش‌های لایه نشانی: در خلاء، سل - ژل، لایه نشانی چرخشی، لایه نشانی غوطه وری، کند و پاش، (Sputtering) روش‌های کاشت یون و تبدیل آنها به نانو ذرات: تبادل یون، بمباران با باریکه‌های یونی، برهمکنش با نور
- روش‌های مطالعه نانو ساختارها و سیستمهای در ابعاد نانو متري:
- طیف سنجی: طیفهای جذب، فلورسانس، تحریک پلازمونهای سطحی، رامان اسپکتروسکوپی، FTIR، استفاده از اشعه X: SAXS، XRD، XRF، Oct (Optical Coherence Tomography)، Confocal Microscopy، SNoM AFM، TEM، SEM، STM
- اندازه گیری‌های رسانش الکتریکی، خواص مغناطیسی و مکانیکی نانو ساختارها (کشش سطحی، گرانزوی، ...)، آشنایی با انبرکهای نوری (Opticat Tweezers)
- کاربردهای نانو ذرات، لایه‌های نازک و نانو ساختارها

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Nanostructures & nanomaterials, Synthesis ,Properties and Applications, GuozhongGao, 2004.

- 2) Nanophysics and nanotechnology: An Introduction to Modern concepts in nanoscience 2nd edi., Edward L. Wolf 2008.
- 3) Materials Science of Thin Film, 2nd Edit., M. Ohring ,2002.
- 4) Nanostructured Materials and nanotechnology, Hari Singhnalawa, 2002.

ابر رسانائی و کاربردهای آن

۳۲۷

ابر رسانائی و کاربردهای آن				فارسی		عنوان درس	
Superconductivity and Its Applications				انگلیسی			
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری		نوع واحد			
فیزیک حالت جامد ۱	.	۳	اختباری	الزمی	پایه		
	.		عملی	عملی	دارد ☐ ندارد ☒	آموزش تكمیلی عملی:	
			نظری	نظری	دارد ☐ ندارد ☒	سفر علمی:	
					دارد ☐ ندارد ☒	کارگاه:	
					دارد ☐ ندارد ☒	آزمایشگاه:	
					دارد ☐ ندارد ☒	سمینار:	
						حل تمرین:	

هدف درس:

آشنایی مقدماتی با نظریه‌ها و کاربردهای ابر رسانایی

رئوس مطالب:

- تاریخچه ابر رسانایی، خواص ابر شاره، خواص مغناطیسی مواد و حالت ابر رسانایی،

دیامغناطیس کامل، اثر مایسنسن، مقاومت صفر، تعریف پارامترها

- خواص ابر رسانایی متعارف نوع I و متعارف نوع II و حالت میانی، خواص ترمودینامیک

حالت میانی، میدان بحرانی

- حالت گرد شاره، توصیف میکروسکوپیک، بررسی خواص یک گرد شاره منزوی، میدان یک

گرد شاره، نیروی بین گرد شاره

- نظریه BCS، جفت کوپر و بررسی منشا جذب، گاف انرژی
- نظریه گینزبرگ - لانداثو، تداخل کوانتمی، اثر جوزفسون
- ابر رسانائی فرمیون سنجین، ابر رساناهای آلی، ابر رساناهای دمای بالا
- محاسبه (q, w) و توصیف فونونی، برهم کنش جذب دو الکترون
- کاربردها: الف) روش ساخت ابر رساناهای متعارف نوع I و متعارف نوع II و ابر رساناهای دمای بالا (حداقل یک مورد توضیح داده شود) ب) ساخت سیم ابر رسانا SQUID ساخت آهنرباها ای ابر رسانا

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- ۱) مقدمه ای بر ابر رسانا، شعبان رضا قربانی، نشر چاپار ۱۳۹۰
- ۲) فیزیک ابر رسانا ها، آشنائی با مبانی و کاربردها، و. و اشمیت، ترجمه ناصر تجبر انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد ۱۳۸۵
- ۳) ابر رسانائی، وی. ال. گینزبرگ، ترجمه ا. جعفری نور و م. جعفری نور، انتشارات دانشگاه اصفهان ۱۳۷۸

1) Superconductivity of Metals and Alloys, P.G. DE GEMMES T New York, Amesterdam (1966).

2) Superfluity and Superconductivity, D R Tilley, 3rd Edition, (1990).

خواص فیزیکی مواد

۳۲۸

خواص فیزیکی مواد				فارسی	عنوان درس	
Physical Properties of Materials				انگلیسی		
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد			
فیزیک حالت جامد	.	۳	التحلیلی	الزمی	پایه	
			عملی	نظری	عملی	نظری
			دارد ☐	ندارد ☒	دارد ☒	ندارد ☐
			دارد ☒	ندارد ☐	دارد ☐	ندارد ☒
			دارد ☒	ندارد ☐	دارد ☐	ندارد ☒
			دارد ☒	ندارد ☐	دارد ☐	ندارد ☒
			دارد ☐	ندارد ☒	دارد ☒	ندارد ☐
آموزش تكمیلی عملی:						حل تمرین:
سفر علمی:						آزمایشگاه:
کارگاه:						سمینار:
آزمایشگاه:						حل تمرین:

هدف درس:

آشنایی با خواص فیزیکی مواد.

رئوس مطالب:

- مقدمه ای بر علم مواد و ساختار اتمی
- ساختار بلورها، هندسه فضایی، عیوب بلوری، خواص کلی بلورهای فلزی، نیمه رسانا و عایق
- رنگ و دیگر خواص اپتیکی مواد، برهمنکش امواج نوری با مواد، جذب و بازتاب و تراگسیل
- ظرفیت گرمایی مواد، انرژی گرمایی ذخیره، انبساط گرمایی، رسانایی گرمایی
- خواص الکتریکی و مغناطیسی مواد،
- خواص مواد در فازهای مختلف،

- مواد پلیمری و آلیاژها،
- سرامیک ها،
- مواد مغناطیسی،
- مواد کامپوزیتی،
- خوردگی
- فرایندهای سطحی و بین لایه ای مواد

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Physical Properties of Materials ,2nd Edition,.By: Mary Anne White, 2012
- 2) Physical Properties of Materials for Engineers , 2nd Edition. By: Daniel D. Pollock, 1993
- 3)Introduction to Physical Properties of Materials . By: Richard C. Bradt, CRC Press, 2011

مواد مغناطیسی

۳۲۹

عنوان درس انگلیسی	فارسی		مواد مغناطیسی		Magnetic Materials			
	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد	الزامي	پایه	عملی	نظری	عملی
دروس پیش‌نیاز	.	۳	اختیاری عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری
فیزیک حالت جامد ۱	آموزش تكمیلی عملی:							
	■ دارد □ ندارد							
	■ سفر علمی:							
	■ دارد □ ندارد							
	■ کارگاه:							
	■ آزمایشگاه:							
■ سمینار:								
■ حل تمرین:								

هدف درس:

آشنایی با فیزیک و خواص مواد مغناطیسی

رئوس مطالب:

- تعاریف، واحدها و روش‌های تولید و اندازه گیری میدان مغناطیسی، انرژی مغناطیسی،

فرایندهای مغناطیسی شدن، ساختار حوزه های مغناطیسی

- مدل اتم ، مدل برداری اتم، روش پر شدن ترازهای اتمی، نظریه نوار انرژی، قواعد هوند

- مواد مغناطیسی پارامغناطیس (نظریه و کاربرد)، نظریه کوری

- دیامغناطیس (نظریه و کاربرد) نظریه لانژون

- فرومغناطیس شامل: فرومغناطیس، پاد فرومغناطیس، فری مغناطیس، پاد فری مغناطیس،

(مبانی و روش‌های ساخت)

- بررسی نظریه های میدان ملکولی (وایس) برهم کنش تبادلی ، مغناطیسی شدن DC , AC
- هسته های مغناطیسی بهمراه گاف هوا، تراوائی مختلط، اتلاف توان مغناطیسی
- کوری - وایس و ناهمسانگردی ساختاری مغناطیسی، تعیین خواص مغناطیسی با هیستروگراف، تعیین H_c ، پدیده GMR و سویچ های مغناطیسی
- کاربردهای صنعتی، پزشکی، داروهای مغناطیسی ردیاب، تصویر برداری مغناطیسی ...
- سوپر پارامغناطیس، ناهمسانگردی مغناطیسی، دمای بلوکه شدن، مواد مغناطیسی سخت و نرم

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Physics of Magnetization and Magnetic Materials ", K. H. J. Buschow and F.R. De Boer (2003).
- 2) Magnetic Materials: Fundamentals, Products, Properties, Applications By: Rainer Hilzinger, Werner (2012)
- 3) Modern Magnetic Materials: Principles and Applications, By: Robert C. O'Handley, 1999

فیزیک سرامیک ها

۳۳۰

عنوان درس	فارسی		انگلیسی		فیزیک سرامیک ها	Physics of Ceramics	
	دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد		پایه	نظری
فیزیک حالت جامد	.	۲	اختیاری	الزامی	آموزش تكمیلی عملی:	دارد ☐ ندارد ☒	
	.		عملی	نظری	سفر علمی:	دارد ☐ ندارد ☒	
	.		نظری	عملی	کارگاه:	دارد ☐ ندارد ☒	
	.		عملی	نظری	آزمایشگاه:	دارد ☐ ندارد ☒	
	.		نظری	عملی	سمینار:	دارد ☐ ندارد ☒	
	.				حل تمرین:		
	.						

هدف درس:

آشنایی با فیزیک سرامیک های گوناگون، ساختارها، ویژگی ها و کاربردهایشان.

رئوس مطالب:

- انواع جامدات،
- مروری بر ساختار بلورین سرامیک ها، عیب های بلورین،
- تراپرد الکتریکی،
- تراپرد جرم،
- سرامیک های مغناطیسی (شامل فریت ها و گارنت ها)،
- سرامیک های الکتریکی (شامل دی الکتریک ها، فروالکتریک ها و پیزوالکتریک ها)،
- خازن ها و مقاومت های سرامیکی،
- ابر رساناهای دما بالای سرامیکی،

- وریستورهای اکسید روی، گارنت های ایتریوم-آلومینیوم (YAG).
- اثرات ساختار ریز بر ویژگی های فیزیکی سرامیک ها.

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Physical Ceramics: Principles for Ceramic Science and Engineering, Y. M. Chiang, D. P. Birnie and W. D. Kingery, John Wiley & Sons, 1996.
- 2) Electroceramics: Materials, Properties, Applications, A. J. Moulson and J. M. Herbert, Chapman & Hall, 2005.

فیزیک هسته‌ای ۱

۳۴۱

فیزیک هسته‌ای ۱				فارسی		عنوان درس	
Nuclear Physics 1				انگلیسی			
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری		نوع واحد			
فیزیک هسته‌ای و ذرات بنیادی	.	۲	اختیاری	الزمی	پایه		
			عملی	عملی	نظری	عملی	نظری
			نظری	عملی	نظری	عملی	نظری
				دارد ☒	ندارد ☐		آموزش تكمیلی عملی:
				دارد ☒	ندارد ☐		سفر علمی:
				دارد ☒	ندارد ☐		کارگاه:
				دارد ☒	ندارد ☐		آزمایشگاه:
				دارد ☒	ندارد ☐		سمینار:
							حل تمرین:

هدف درس:

آشنایی با ساختار هسته اتم و مدل‌های توصیف کننده آن به ویژه هسته‌های پرتوزا

رئوس مطالب:

- فرمول نیمه تجربی

- ساختار هسته و مدل‌های هسته‌ای

- مدل پوسته‌ای و سطوح انرژی هسته‌ها

- تابش‌های هسته‌ای

- واکنش‌های هسته‌ای

- سطح مقطع‌ها

- هسته‌های مرکب

- مدل اپتیکی

- شکافت هسته‌ای

روش ارزیابی:

پژوه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Introduction to Nuclear Physics, W. N. Cottingham and D. Greenwood, 2nd Edition, Cambridge University Press (2001).
- 2) Fundamental of Nuclear Science and Engineering, J. K. Shultzis and R. E. Faw, 3rd Edition, CRC (2006).
- 3) Elements of nuclear Physics, W. E. Meyerhof, McGraw Hill Book Company (1998).
- 4) Concepts of Nuclear Physics, B. R. Cohen, McGraw-Hill (1987).
- 5) Introductory Nuclear physics, K.S. Krane, 3rd Ed. Wiley (1987).

فیزیک هسته‌ای ۲

۳۴۲

فیزیک هسته‌ای ۲				فارسی	عنوان درس		
Nuclear Physics 2				انگلیسی			
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری		نوع واحد			
فیزیک هسته‌ای ۱	.	۲	احتیاری	الزامی	پایه		
			عملی	نظری	عملی	نظری	نظری
			دارد	□ ندارد	■	آموزش تكمیلی عملی:	
			دارد	□ ندارد	■	سفر علمی:	
			دارد	□ ندارد	■	کارگاه:	
			دارد	□ ندارد	■	آزمایشگاه:	
			دارد	□ ندارد	■	سمینار:	
						حل تمرین:	

هدف درس:

به کارگیری فیزیک کوانتومی در توصیف برهمکنش‌های هسته‌ای و ارائهٔ نظریه‌های گوناگون در

فیزیک هسته‌ای

رئوس مطالب:

- واکنش‌های هسته‌ای
- کاربرد قوانین بقا
- انواع واکنش‌های هسته‌ای
- سطح مقطع‌ها
- واکنش‌های هسته‌ای مرکب
- واکنش‌های مستقیم

- مدل اپتیکی
- مدل اندرکنش سطحی و واکنش‌های برهنه کردن
- شکافت هسته‌ای
- مسئله دو جسمی هسته‌ای
- مسئله دوترون
- واپستگی اسپینی نیروهای هسته‌ای
- نوکلئون و پراکندگی آن
- سطح مقطع پراکندگی
- تعیین پتانسیل‌های یکتایی و سه‌تایی
- تئوری موزونی نیروهی هسته‌ای
- نیروهای هسته‌ای ضعیف و بوزون‌های واسطه برداری
- کوانتم کرومودینامیک و نیروهای هسته‌ای قوی

روش ارزیابی:

پژوهه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Introduction to Nuclear Physics, W. N. Cottingham and D. Greenwood, 2nd Edition, Cambridge University Press (2001)
- 2) Fundamental of Nuclear Science and Engineering, J. K. Shultz and R. E. Faw, 3rd Edition, CRC (2006)
- 3) Elements of nuclear Physics, W. E. Meyerhof, McGraw Hill Book Company (1988).
- 4) Concepts of Nuclear Physics, B. R. Cohen, McGraw-Hill (1987).
- 5) Introductory Nuclear physics, K.S. Krane, 3rd Ed. Wiley (1987).

شتا بدنه های ذرات و اپتیک باریکه های یونی

۳۴۳

شتا بدنه های ذرات و اپتیک باریکه های یونی				فارسی	عنوان درس
Particle Accelerators and Ionic Beams Optics				انگلیسی	
دروس پیش نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد		
الکترو مغناطیس ۲	.	۳	اختصاری	الزامی	پایه
			عملی	نظری	عملی
			دارد ☒ ندارد ☐		آموزش تكمیلی عملی:
			دارد ☒ ندارد ☐		سفر علمی:
			دارد ☒ ندارد ☐		کارگاه:
			دارد ☒ ندارد ☐		آزمایشگاه:
			دارد ☒ ندارد ☐		سمینار:
					حل تمرین:

هدف درس:

معرفی اصول حاکم بر شتاب دهنده های ذرات و روش های به کار گیری آنها در پژوهش های

بنیادی و کاربردی

رئوس مطالب:

- عدسی های الکتروستاتیک
- عدسی های مغناطیسی
- شتاب دهنده های الکتروستاتیک از قبیل کرافت والتون و تاندوم و کاربردهای آنها
- معرفی شتاب دهنده های خطی الکترونی و یونی
- شتاب دهنده های دایره ای شامل سیکلوترون و بتاترون
- معرفی سینکروترون های یونی و الکترونی
- منابع تولید اشعه ایکس سینکروترونی

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Radiation detection and Measurement, G.F.Knoll 4 th Ed . Wiley (2010)
- 2) An Introduction to Particle Accelerators, E. Wilson,Oxford University Press(2001).
- 3) Applied Charged particle Optics, Helmut Liebl, Springer(2008).
- 4) Principles of RF Linear Accelerators, Thomas P. Wangler, John Wiley(1998).

فیزیک راکتورهای هسته‌ای ۱

۳۴۴

فیزیک راکتورهای هسته‌ای ۱				فارسی		عنوان درس	
Reactor Physics 1				انگلیسی			
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری		نوع واحد			
فیزیک هسته‌ای ۱	.	۲	اختیاری	الزامی	پایه		
			عملی	عملی	نظری	نظری	نظری
			دارد ☒ ندارد ☐	آموزش تكمیلی عملی:			
			دارد ☒ ندارد ☐	سفر علمی:			
			دارد ☒ ندارد ☐	کارگاه:			
			دارد ☒ ندارد ☐	آزمایشگاه:			
			دارد ☒ ندارد ☐	سمینار:			
				حل تمرین:			

هدف درس:

ارائه ساختار فیزیکی حاکم بر راکتورهای هسته‌ای و صورت‌بندی ریاضی برهم‌کنش‌های نوترون

در یک راکتور

رئوس مطالب:

- مبانی واکنش‌های هسته‌ای؛ منحنی انرژی بستگی- همچو شی - شکافت
- واکنش‌های نوترون- سطح مقطع پراکندگی نوترون؛ محدوده‌های انرژی واکنش‌های نوترون؛ بستگی سطح مقطع به انرژی، پراکندگی نوترون
- توزیع انرژی نوترون- خواص سوخت هسته‌ای؛ طیف انرژی نوترون؛ نوترون‌های سریع‌کند و گرمایی؛ نرخ واکنش‌های شامل نوترون
- راکتورهای قدرت- ترکیب اجزا راکتور، راکتور آب سبک و سنگین؛ راکتورهای با کند کنده گرافیتی؛ راکتورهای سریع؛ شبکه‌های راکتور گرمایی

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Fundamentals of Nuclear reactor physics, E.E. Lewis, Academic press (2008).
- 2) Introduction to Nuclear Engineering, J. R. Lamarche, Prentice Hall (1983).
- 3) Neutron Physics, K. H. Beckurts and K. Wirtz, Springer-Verlag (1964).
- 4) Fast Breeder Reactor, A. Walter, McGraw-Hill (1980).

فیزیک راکتورهای هسته ای ۲

۳۴۵

فیزیک راکتورهای هسته ای ۲				فارسی	عنوان درس	
		Reactor Physics 2		انگلیسی		
دروس پیش نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد			
فیزیک راکتور های هسته ای ۱	.	۳	اختیاری	الزامی	پایه	
			عملی	نظری	نظری	
			نظری	عملی	عملی	
			دارد ☐ ندارد ■	دارد ☐ ندارد ■	آموزش تكميلی عملی:	
			دارد ☐ ندارد ■	دارد ☐ ندارد ■	سفر علمی:	
			دارد ☐ ندارد ■	دارد ☐ ندارد ■	کارگاه:	
			دارد ☐ ندارد ■	دارد ☐ ندارد ■	آزمایشگاه:	
			دارد ☐ ندارد ■	دارد ☐ ندارد ■	سمینار:	
					حل تمرین:	

هدف درس:

ارائه اصول کنترل و هدایت حرارت تولید شده در راکتورهای هسته ای و روش‌های ایمنی راکتور

رئوس مطالب:

- توزیع فضایی نوترون‌ها- معادلات پخش نوترون‌ها؛ شرایط مرزی؛ پخش در سیستم‌های تکثیری و ناتکثیری، اعتبار تقریب‌های پخش
- توزیع نوترون‌ها در راکتور- معادلات پخش مستقل از زمان؛ راکتور‌های یکنواخت؛ نشت نوترون؛ راکتورهای انعکاسی؛ سیستم‌های کنترل
- انتقال انرژی- توزیع قدرت در قلب راکتور؛ انتقال گرمای کنترل دمای راکتور
- راکتیویته- ضرایب راکتیویته؛ ضرایب ترکیب؛ گذار

روش ارزیابی:

پژوهش	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Fundamentals of Nuclear reactor physics E.E. Lewis; Academic press, 2008

اندازه گیری و آشکارسازی پرتوها

۳۴۶

اندازه گیری و آشکارسازی پرتوها				فارسی		عنوان درس	
Beam Measurements and Detectors				انگلیسی			
دروس پیش نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد				
	۳	۱	احتیاری	الزامی	پایه	نظری	عملی
فیزیک هسته ای ۱	آموزش تکمیلی عملی:			دارد ☐ ندارد ☒	سفر علمی:		
	دارد ☐ ندارد ☒			دارد ☐ ندارد ☒	کارگاه:		
	دارد ☐ ندارد ☒			دارد ☐ ندارد ☒	آزمایشگاه:		
	دارد ☐ ندارد ☒			دارد ☐ ندارد ☒	سمینار:		
	دارد ☐ ندارد ☒			دارد ☐ ندارد ☒	حل تمرین:		

هدف درس:

تحلیل برهمکنش تابش های هسته ای با ماده از طریق آشکارسازی و اندازه گیری آنها

رؤوس مطالب:

- منابع تابش
- برهم کنش پرتوها
- خواص عمومی آشکارساز های پرتوها
- محفظه های یونش تکثیر کننده ها و فوتودیود ها
- طیف نگاری پرتوها با سوسوزن ها
- آشکار ساز های نیمه هادی
- آشکار سازی گاما
- تابش زمینه و حفاظت

- تحلیل گرهای پالسی

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Radiation detection and measurements G. F. Knoll; Wiley ,4 Ed. 2010.
- 2) Atoms, Radiation and Radiation Protection, J. E. Turner, Wiley-VCH 3rd (2007).

آزمایشگاه فیزیک هسته‌ای

۳۴۷

آزمایشگاه فیزیک هسته‌ای				فارسی	عنوان درس	
Nuclear Physics Laboratory				انگلیسی		
دروس همنیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد			
	۲	.	اختباری علمی	الزامی علمی	پایه نظری	نحوه عملی
فیزیک هسته‌ای ۱			دارد ☒ ندارد ☐	آموزش تكمیلی عملی:		
			دارد ☒ ندارد ☐	سفر علمی:		
			دارد ☒ ندارد ☐	کارگاه:		
			دارد ☒ ندارد ☐	آزمایشگاه:		
			دارد ☒ ندارد ☐	سمینار:		
				حل تمرین:		

هدف درس:

اندازه‌گیری و آشکارسازی تابش‌های هسته‌ای با به کارگیری از ابزارهای مناسب

وئوس مطالب:

- مقدمه: چشم‌های رایواکتیو، آشکارسازهای تابش هسته‌ای و حفاظت در برابر پرتو
- تکنیک‌های اندازه‌گیری با شمارنده گایگرمولر
- اندازه‌گیری قدرت تفکیک زمانی آشکارساز گایگرمولر
- توزیع آماری تابش‌های حاصل از مواد رادیواکتیو
- اندازه‌گیری اکتیویته ماده رادیواکتیو مجہول
- تحقیق قانون عکس مجدوری فاصله
- بررسی جذب پرتو گاما در سرب و آلومینیوم

- اندازهگیری برد ذرات آلفا در هوا
- طیفنگاری پرتو گاما با استفاده از آشکارساز سوسوزن
- اندازهگیری اکتیویته ماده مجهول با استفاده از طیف انرژی گاما
- اندازهگیری ضریب جذب جرمی با استفاده از طیف انرژی گاما
- برد ذرات بتا و انرژی بیشینه آنها
- رادیواکتیو القایی و محاسبه نیمه عمر

تبصره- پیشنهاد می شود جهت شکوفا شدن بیشتر علاقه مندی دانشجویان نسبت به آموزه های تلقی شده در درس آزمایشگاه، به طراحی و چیدمان و محاسبات یک آزمایش که متناسب با سلیقه دانشجو و یک جنبه کاربردی نیز به همراه داشته باشد، پردازند و نمره ای برای این کار جدایگانه محاسبه شود. این کار می تواند به صورت گروهی و متناسب با وسائل آزمایشگاهی موجود انجام شود.

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	-	-

رادیوایزوتوپها و کاربرد آن‌ها

۳۴۸

رادیوایزوتوپها و کاربرد آن‌ها				فارسی	عنوان درس	
Radio Isotopes and Their Applications				انگلیسی		
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد			
	.	۲	اختباری عملی	الزامی نظری	پایه عملی	نظری
فیزیک هسته‌ای ۱			■ دارد ☐ ندارد ☐		آموزش تكمیلی عملی:	
			■ دارد ☐ ندارد ☐		سفر علمی:	
			■ دارد ☐ ندارد ☐		کارگاه:	
			■ دارد ☐ ندارد ☐		آزمایشگاه:	
			■ دارد ☐ ندارد ☐		سمینار:	
			■ دارد ☐ ندارد ☐		حل تمرین:	

هدف درس:

آشنایی با خواص فیزیکی و شیمیایی کاربردی رادیوایزوتوپ‌ها

رئوس مطالب:

- مقدمه : خواص اصلی، خواص فیزیکی و شیمیایی و مسائل ایمنی جدول رادیوایزوتوپ‌ها
- تهیه و تولید رادیوایزوتوپ‌ها : عوامل موثر در انتخاب و تهیه هدف‌های مورد استفاده برای تولید رادیوایزوتوپ‌ها، نحوه محاسبات تولید رادیوایزوتوپ‌ها، حفاظسازی، روش‌های تولید رادیوایزوتوپ‌ها برای صنایع و پزشکی، اصول و روش تهیه و تولید رادیوداروها و کیت‌های مربوطه، کنترل کیفی رادیوایزوتوپ‌ها و رادیوداروها

- آشنایی با سیستم‌های پرتوودهی و روش‌های پرتوفرایند: طراحی سیستم‌های پرتوودهی، روش‌های پرتوفرایند، سترون کردن محصولات با پرتو گاما و الکترون، اثرات پرتو گاما روی میکروارگانیسم‌ها، اثرات پرتو گاما و الکترون بر روی پلیمرها، پرتوودهی مواد غذایی، کنترل کیفی در پرتوفرایند، دزیمتری با دز بالا

بازدید:

بازدید از بخش رادیوایزوتوپ‌های سازمان انرژی اتمی

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Radioisotope Engineering, G. G. Eichholz, Dekker Publications, 1972.
- 2) Radioisotope Production and Quality Control, International Atomic Energy Agency Staff, 1971.
- 3) Introduction to Nuclear Engineering, J. R. Lamarsh, Prentice Hall, 1983.
- 4) Radiotracer Techniques and Application, E. A. Evance, Dekker Publications, 1977.
- 5) Industrial Application of Radioisotopes, G. Foldiak, Elsevier Publication Company, 1986.
- 6) Radiopharmaceuticals: Progress and Clinical Perspective, G. J. Fritzberg, CRC Press, 1986.

آزمایشگاه رادیوایزوتوپ‌ها

۳۴۹

آزمایشگاه رادیوایزوتوپ‌ها				فارسی	عنوان درس	
Radio Isotopes Laboratory				انگلیسی		
دروس همنیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد			
رادیوایزوتوپ‌ها و کاربرد آن‌ها	۱	.	اختباری عملی	الزامي عملی	پایه نظری عملی	آموزش تکمیلی عملی:
			نظری	عملی	نظری	دارد ☒ ندارد ☐
				دارد ☒ ندارد ☐		سفر علمی:
				دارد ☒ ندارد ☐		کارگاه:
				دارد ☒ ندارد ☐		آزمایشگاه:
				دارد ☒ ندارد ☐		سمینار:
						حل تمرین:

هدف درس:

انجام برخی از آزمایش‌های آشکارسازی و مشخصه‌یابی به کمک رادیوایزوتوپ‌ها

رئوس مطالب:

- رادیوایزوتوپ‌ها و علوم پزشکی: تعیین آثار حفاظت، ردیاب‌های رادیواکتیو، تعیین عمق و ضخامت، تفکیک رادیویی به وسیله بیرون کشیدن حلال، تفکیک به وسیله کاغذ کروماتوگرافی و اتورادیوگرافی
- رادیو ایزوتوپ‌ها و علوم زیستی: جذب فسفر و ید به وسیله گیاهان، اثر تابش بر روی روش دانه، جذب و ترکیب فسفر به وسیله ماهی از آب، پخش فسفر در بدن حیوانات، جذب فسفر به وسیله خون قرمز، تبدیل کلسیم در استخوان
- رادیوایزوتوپ‌ها در صنعت و کشاورزی

تبصره- پیشنهاد می‌شود جهت شکوفا شدن بیشتر علاقه‌مندی دانشجویان نسبت به آموزه‌های تلقی شده در درس آزمایشگاه، به طراحی و چیدمان و محاسبات یک آزمایش که متناسب با سلیقه دانشجو و یک جنبه کاربردی نیز به همراه داشته باشد، بپردازند و نمره‌ای برای این کار جدایگانه محاسبه شود. این کار می‌تواند به صورت گروهی و متناسب با وسائل آزمایشگاهی موجود انجام شود.

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	-	-

حفظ در برابر پرتوها

۳۵۰

عنوان درس	فارسی		انگلیسی		حفاظت در برابر پرتوها		Radiation Protection	
	نوع واحد	نحوه	نحوه	نحوه	نحوه	نحوه	نحوه	نحوه
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری						
	.	۳	اختیاری	الزامی	پایه			
			عملی	نظری	نظری	عملی	عملی	نظری
			دارد ☐	دارد ☒	دارد ☐	دارد ☐	دارد ☐	دارد ☐
فیزیک هسته‌ای ۱			آموزش تكمیلی عملی:		سفر علمی:			
				دارد ☐	دارد ☐			
				دارد ☒	دارد ☐			
				دارد ☐	دارد ☒			
				دارد ☐	دارد ☒			
				دارد ☐	دارد ☒			
						آزمایشگاه:		
						سمینار:		
						حل تمرین:		

هدف درس:

آشنایی با دزیمتری و نحوه کاربست آن برای حفاظت در برابر مواد رادیواکتیو

رؤوس مطالب:

- تابش رادیواکتیو
- برهم کنش ذرات باردار سنگین با ماده
- برهم کنش الکترون با ماده
- پدیده های واپسیه به رد ذرات باردار
- نوترون ها شکافت و بحرانی شدن
- مروری بر روش های آشکار سازی
- دزیمتری
- اثرات شیمیایی و بیولوژیکی پرتو ها

- حفاظ ها و اصول حمل مواد پرتو زا

- پسمانداری

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- Atoms, Radiation and Radiation Protection, J. E. Turner, Wiley-VCH 3rd (2007).

فیزیک بهداشت هسته ای

۳۵۱

فیزیک بهداشت هسته ای		فارسی		عنوان درس		
Health Physics		انگلیسی				
دروس پیش نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد			
فیزیک هسته ای ۱	۳	اختباری	الزمی		پایه	
			عملی	نظری	عملی	نظری
		دارد ☐ ندارد ☒	آموزش تکمیلی عملی:			
		دارد ☐ ندارد ☒	سفر علمی:			
		دارد ☐ ندارد ☒	کارگاه:			
		دارد ☐ ندارد ☒	آزمایشگاه:			
		دارد ☐ ندارد ☒	سمینار:			
حل تمرین:						

هدف درس:

آشنایی با روش های حفاظت کارکنان در برابر پرتوها در مرکز تحقیقاتی و صنعتی هسته ای

رئوس مطالب:

- منابع تابش
- برهم کنش پرتوها با ماده
- دزیمتری
- اصول بیولوژی در اینی برابر پرتوها (مشخصه های پاسخ به پرتوها- مبانی بیولوژی دزیمتری داخلی- اثرات بیولوژیک پرتوها- یکاهای اندازه گیری)
- راهنمایی اینی برابر پرتوها (استانداردها- قوانین و مقررات)
- ابزارهای فیزیک بهداشت (ابزارهای شمارش- ابزارهای زیمتری- اندازه گیرنده های نوترونی- کالیبراسیون- آمار شمارش)

- ایمنی در برابر پرتو ها - داخلی و خارجی
- شرایط بحرانی
- ایمنی برابر پرتو های یونیزه نکننده

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Introduction to Health Physics, 4 Ed. McGraw-Hill 2008.
- 2) Atoms, Radiation and Radiation Protection, J. E. Turner, Wiley-VCH 3rd (2007)

ذرات بنیادی

۳۶۱

عنوان درس	ذرات بنیادی		فارسی	
	Elementary Particles		انگلیسی	
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد	
دروس پیش‌نیاز	.	۲	اختیاری عملی	الزامی نظری
فیزیک هسته‌ای و ذرات بنیادی	.	.	دارد ☐ ندارد ■	پایه نظری
			دارد ☐ ندارد ■	سفر علمی:
			دارد ☐ ندارد ■	کارگاه:
			دارد ☐ ندارد ■	آزمایشگاه:
			دارد ☐ ندارد ■	سمینار:
				حل تمرین:

هدف درس:

شنایخت ذرات بنیادی و نظریه‌های توصیف‌کننده و طبقه‌بندی کننده آن‌ها

رئوس مطالب:

- درآمدی تاریخی به ذرات بنیادی
- دینامیک ذرات بنیادی
- سینماتیک نسبیتی
- تقارن‌ها
- حالات‌های مقید
- دینامیک ذرات بنیادی
- نمودارهای فایلمن
- الکترودینامیک کوانتمی

- برهمنش‌های ضعیف

- نظریه‌های پیمانهای

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Introduction to Elementary Particles, Second Edition, David Griffiths (2008).

تقارن و نظریه گروه‌ها

۳۶۲

هدف درس:

آشنایی با نظریه گروه‌ها، نمایش گروه، گروه‌های گستره و پیوسته و کاربردهای آن در مباحث

مختلف فیزیک

رؤوس مطالب:

- کاربرد گروه‌ها در نظریه کوانتومی و ذرات بنیادی
 - گروه‌های لی و مولدهای آن
 - تقلیل‌پذیری
 - نظریه نمایش و ضرب مستقیم گروه‌ها
 - گروه‌های نقطه‌ای و فضایی
 - گروه‌های انتزاعی
 - اهمیت تقارن در فیزیک

- کاربرد گروه‌ها در بلورشناسی و طیف‌نگاری
- همومورفیزم و ایزومورفیزم گروه‌های خارج قسمی

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Elements of Group Theory for Physicists, A.W. Joshi, Revised 4th Edition 1997.
- 2) Groups, Representations and Physics, second Edition, 2010, H. F. Jones.

نظریه نسبیت

۳۶۳

نظریه نسبیت				فارسی	عنوان درس	
Theory of Relativity				انگلیسی		
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد			
	.	۳	اختیاری	الزامی	پایه	
			عملی	نظری	عملی	نظری
ریاضی فیزیک ۱			دارد ☐	ندارد ☒	آموزش تكمیلی عملی:	
فیزیک عمومی ۴			دارد ☒	ندارد ☐	سفر علمی:	
			دارد ☒	ندارد ☐	کارگاه:	
			دارد ☐	ندارد ☒	آزمایشگاه:	
			دارد ☒	ندارد ☐	سمینار:	
			دارد ☐	ندارد ☒	حل تمرین:	

هدف درس:

ارائه نظریه نسبیت خاص و ساختار ریاضی آن و آشنایی مقدماتی با نظریه نسبیت عام و گرانش

رئوس مطالب:

- پس زمینه تجربی نسبیت خاص
- تبدیلات گالیله
- تبدیلات تورنتس
- نمودارهای فضا-زمان
- پارادوکس های نسبیت
- سینماتیک نسبیتی
- دینامیک نسبیتی
- نسبیت و الکترودینامیک

- اصل هم ارزی و نسبیت عام

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Introduction to Special Relativity, W. Rindler, Oxford University Press, 1991.
- 2) Introduction to Special Relativity, R. Resnick, John Wiley & sons, 1968.
- 3) Special Relativity, A. P. French, M.I.T. Introductory Physics Series, 1968.

گرانش

۳۶۴

گرانش				فارسی	عنوان درس	
Gravity				انگلیسی		
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری		نوع واحد		
.	.	۲	اختیاری	الزامي	پایه	
ریاضی فیزیک ۲ نظریه نسبیت			عملی	نظری	عملی	نظری
			دارد	دارد	دارد	دارد
			دارد	دارد	دارد	دارد
			دارد	دارد	دارد	دارد
			دارد	دارد	دارد	دارد
			دارد	دارد	دارد	دارد

هدف درس:

آشنائی با مبانی نظریه گرانش (نسبیت عام).

رئوس مطالب:

- مروری بر نسبیت خاص

- سیال کامل

- خمین

- معادلات اینشتین

- حل های متقابن کروی معادلات میدان و سیاهچاله ها

روش ارزیابی:

پژوهش	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) A first course in general relativity, B.F. Schutz, Cambridge University Press, 2004.

منابع فرعی پیشنهادی:

- 2) Lecture Notes on General Relativity, Sean M. Carroll, arXiv:gr-qc/9712019 v1.

ساختار و تحول ستارگان

۳۶۵

ساختار و تحول ستارگان				فارسی		عنوان درس	
Structures and Transitions of Stars				انگلیسی			
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری		نوع واحد			
نجوم و اخترقیزیک	.	۲	اختیاری	الزمی	پایه		
			عملی	عملی	نظری	عملی	نظری
			نظری				
				دارد ☐	ندارد ☒		آموزش تكمیلی عملی:
				دارد ☐	ندارد ☒		سفر علمی:
				دارد ☐	ندارد ☒		کارگاه:
				دارد ☐	ندارد ☒		آزمایشگاه:
				دارد ☐	ندارد ☒		سمینار:
							حل تمرین:

هدف درس:

مطالعه ساختار درونی ستارگان و تحول دینامیکی این ساختار

رئوس مطالب:

- ویژگی‌های مشاهده‌ای ستارگان
- معادله جرم و تعادل هیدروستاتیک
- انتقال حرارت تابشی
- انتقال همروفتی
- واکنش‌های هسته‌ای در ستارگان
- مدل‌سازی ساختار ستارگان
- پلیتروپ‌ها

- جو ستارگان
- نوسان ستارگان
- تحول ستارگان کم جرم
- تحول ستارگان پر جرم
- کوتوله‌های سفید
- ستارگان نوترونی
- سیاهچاله‌ها

روش ارزیابی:

پژوهه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

1) An introduction to modern astrophysics, 2nd Edition 2007, B. W. Carroll, D. A. Ostli.

کیهان‌شناسی

۳۶۶

کیهان‌شناسی				فارسی	عنوان درس
Cosmology				انگلیسی	
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد		
نجوم و اختراقیزیک	.	۲	اختیاری عملی	الزامی عملی	پایه نظری عملی
			دارد ☐ ندارد ☒	دارد ☒ ندارد ☐	آموزش تكمیلی عملی:
			دارد ☒ ندارد ☐	دارد ☒ ندارد ☐	سفر علمی:
			دارد ☒ ندارد ☐	دارد ☒ ندارد ☐	کارگاه:
			دارد ☒ ندارد ☐	دارد ☒ ندارد ☐	آزمایشگاه:
			دارد ☒ ندارد ☐	دارد ☒ ندارد ☐	سمینار:
					حل تمرین:

هدف درس:

آشنایی با مفاهیم اولیه کیهان‌شناسی

رئوس مطالب:

- فواصل کیهانی
- اصل کیهان‌شناسی (همگنی و همسانگردی)
- متريک فريدمان-روبرتسون-واکر
- سينماتيک کیهانی
- معادلات فريدمان و مدل‌های کیهان‌شناسی
- ماده تاریک
- کیهان اولیه
- کیهان‌شناسی کوانتومی

روش ارزیابی:

پژوهش	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) An Introduction to Modern Cosmology, A. Liddle 2003.
- 2) Introduction to Cosmology, 3rd Editionn, Matts Roos 2003.

هواشناسی عمومی

۳۸۱

هواشناسی عمومی				فارسی	عنوان درس		
General Meteorology				انگلیسی			
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری		نوع واحد			
فیزیک عمومی ۲	.	۲	اختیاری		الزامی		پایه
			عملی	نظری	عملی	نظری	نظری عملی
			دارد ☒ ندارد ☐		آموزش تكمیلی عملی:		
			دارد ☒ ندارد ☐		سفر علمی:		
			دارد ☒ ندارد ☐		کارگاه:		
			دارد ☒ ندارد ☐		آزمایشگاه:		
			دارد ☒ ندارد ☐		سمینار:		
حل تمرین:							

هدف درس:

معرفی هواشناسی و بررسی جو از نظر مطالعات هواشناسی

رئوس مطالب:

- زمین و جو آن
- انرژی: گرمایش زمین و جو آن
- دماهای فصلی و روزانه
- رطوبت جو
- میزان: شبتم، مه و ابر
- پایداری و رشد ابرها
- بارش
- فشار هوا و باد: از سیستم‌های کوچک مقیاس تا جهانی

- توده‌های هوا و جبهه‌ها

- چرخنده‌های عرض‌های میانی

- پیش‌بینی هوا

- توفان‌های تندری

- تغییرات اقلیم زمین

- آب و هوای جهانی

- آلودگی هوا

- نور، رنگ و اپتیک جو

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پیروزه
-	+	+	-

منابع اصلی:

1) Meteorology Today, 2009, C. Donald Ahrens.

منابع فرعی پیشنهادی:

2) Meteorology for Scientists and Engineers, 2nd Edition, 2002, Ronald B. Stull.

(۲) هواشناسی عمومی، اج. ر. بایرز، ترجمه ت. بنی‌هاشم، ب. حاجی و ع. بهروزیان، مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۷۷.

(۳) هواشناسی عمومی، ج. پ. تریبله، ترجمه ج. شاهرخی، مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۸۰.

اقلیم شناسی

۳۸۲

اقلیم شناسی				فارسی	عنوان درس	
Climatology				انگلیسی		
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری		نوع واحد		
هواشناسی عمومی	.	۲	اختباری	الزامی	پایه	
			عملی	نظری	عملی	نظری
			دارد	دارد	دارد	دارد
			■	■	■	■
					آموزش تكمیلی عملی:	
					سفر علمی:	
					کارگاه:	
					آزمایشگاه:	
					سمینار:	
					حل تمرین:	

هدف درس:

آشنا شدن با اقلیم و تغییرات آن

رئوس مطالب:

- مفهوم اقلیم،
- مولفه های اقلیم،
- تغییرپذیری اقلیم،
- داده های اقلیمی،
- صورتهای مختلف تجزیه گردش،
- تحلیل طیفی میدان های هواشناختی،
- توازن اقلیمی تابش ساختار میانگین جو،
- ساختار ارتفاع ژئوپتانسیلی میانگین جو،

- گردش میانگین جو، انرژی جنبشی میانگین جو،
- بارش،
- تبخیر،
- روان آب،
- ابرناکی،
- ساختار میانگین دمای اقیانوسها،
- ساختار شوری و چگالی میانگین اقیانوسها،
- گردش اقیانوسی میانگین،
- ورقه های یخی،
- یخچال ها،
- طبقه بندی اقلیمی از نظر کیفی، نظری و تلفیقی

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان قرم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Physics of Climate, J. P. Peixoto and A. H. Ort, Springer, 1992.
- 2) Global Climatology, D. L. Hartmann, Academic Press, 1994.
- 3) Climate System Modeling, K. E. Trenberth, Cambridge University Press, 1993.

مبانی هواشناسی دینامیکی

۳۸۳

مبانی هواشناسی دینامیکی				فارسی	عنوان درس		
Fundamentals of Dynamical Meteorology				انگلیسی			
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد				
مکانیک تحلیلی ۲	.	۳	اختیاری			پایه	
			عملی	نظری	عملی	نظری عملی	
	آموزش تکمیلی عملی:			دارد	□ ندارد	■	
	سفر علمی:			دارد	□ ندارد	■	
	کارگاه:			دارد	□ ندارد	■	
	آزمایشگاه:			دارد	□ ندارد	■	
	سمینار:			دارد	□ ندارد	■	
حل تمرین:							

هدف درس:

مطالعه دینامیک حرکات جوی در رابطه با آب و هوا، تجزیه تحلیل و پیش‌بینی سیستم‌های جوی

رئوس مطالب:

- آنالیز مقیاس
- نیروهای اصلی
- قوانین پایستاری
- مختصات اویلر و لاگرانژی
- معادلات ترمودینامیکی
- کاربرد اولیه معادلات حاکم
- انواع حرکات
- تاوایی و گردش

- لایه مرزی سیاره‌ای
- حرکات مقیاس همدیدی
- معادلات حرکت در مختصات هم‌فشار

روش ارزیابی:

پژوهش	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) An Introduction to Dynamic Meteorology, J. R. Holton, 4th edition, International Geophysics Series, 2004.
- 2) Dynamic and Physical Meteorology, G. L. Haltiner and I. L. Martin, McGraw-Hill, 1957.
- 3) Dynamics of the Atmosphere, W. Zdunkowki and A Bott, Cambridge University Press, 2003.

پیش بینی عددی وضع هوا

۳۸۴

		پیش بینی عددی وضع هوا		فارسی		عنوان درس انگلیسی	
		Numerical Prediction of the Weather		انگلیسی			
دروس پیش نیاز	تعداد	تعداد	نوع واحد				
	واحد عملی	واحد نظری	اختباری	الزامی	پایه		
مبانی هواشناسی دینامیکی	.	۲	عملی	نظری	عملی	نظری	
			■ دارد ☐ ندارد		آموزش تكمیلی عملی:		
			■ دارد ☐ ندارد		سفر علمی:		
			■ دارد ☐ ندارد		کارگاه:		
			■ دارد ☐ ندارد		آزمایشگاه:		
			■ دارد ☐ ندارد		سمینار:		
				حل تمرین:			

هدف درس:

حل عددی معادلات حرکت و پیش بینی وضع هوا به روش عددی

رئوس مطالب:

- مروری بر معادلات حاکم بر حرکت هوا
- مبانی روش های تفاضلی متناهی،
- طرح واره های تفاضل گیری زمانی معادله پخش و معادله فرا رفتی،
- تفاضل گیری فضایی در یک بعد،
- تفاضل گیری در بیش از یک بعد و مدل های بسیط،
- شبکه های آرکاوا،
- پارامترسازی و معرفی مدل های هواشناسی

روش ارزیابی:

پژوهش	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Numerical Prediction and Dynamic Meteorology, G. J. Haltiner and R. T. Williams, 2nd Edition, John Wiley & Sons, 1980.
- 2) Numerical Methods for Wave Equations in Geophysical Fluid Dynamics, D. R. Duran, Springer-Verlag, 1998.

ریاضی فیزیک ۳

۴۰۱

ریاضی فیزیک ۲				فارسی	عنوان درس
Mathematical Physics 3				انگلیسی	
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد		
ریاضی فیزیک ۲	.	۲	احتیاری	الزامی	پایه
			عملی	نظری	نظری عملی
			دارد ■	ندارد □	آموزش تكمیلی عملی:
			دارد ■	ندارد □	سفر علمی:
			دارد ■	ندارد □	کارگاه:
			دارد ■	ندارد □	آزمایشگاه:
			دارد ■	ندارد □	سمینار:
					حل تمرین:

هدف درس:

آشنایی با توابع خاص، نظریه سری فوریه، تبدیلات انتگرالی، معادلات انتگرالی و نظریه گروه

رئوس مطالب:

- توابع بسل
- توابع لژاندر و نظریه تکانه زاویه ای
- توابع خاص (هرمیت؛ چبی شف؛ فوق هندسی)
- تبدیلات انتگرال
- معادلات انتگرالی
- توابع گرین
- آشوب و معادلات غیر خطی
- هندسه دیفرانسیل

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Mathematical methods for Physicists , 6th Ed. Arfken and Weber , 2005.

منابع فرعی پیشنهادی:

- 1) Mathematical physics : A modern introduction to its foundation, S. Hassani, Springer, 1999.

الکترونیک ۱

۴۰۲

الکترونیک ۱				فارسی	عنوان درس	
Electronics 1				انگلیسی		
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری		نوع واحد		
فیزیک عمومی ۲	.	۳	اختیاری	الزمی	پایه	
			عملی	نظری	عملی	نظری
			دارد ☒	ندارد ☐	دارد ☒	ندارد ☐
			دارد ☒	ندارد ☐	دارد ☒	ندارد ☐
			دارد ☒	ندارد ☐	دارد ☒	ندارد ☐
			دارد ☒	ندارد ☐	دارد ☒	ندارد ☐
					حل تمرین:	

هدف درس:

آشنایی با فیزیک حاکم بر قطعات و مدارهای الکترونیکی، انتقال دانش پایه‌ای در الکترونیک و کاربردهای عملی آن.

رئوس مطالب:

- مروری بر فیزیک نیمه رساناهای و پدیده‌های مربوطه
- پیوند نیمه رساناهای خواص پیوندی دیود‌ها، انواع دیود‌ها، مدارهای دیودی، یکسوکنندگی و دیگر کاربردهای دیود‌ها
- ساختمان ترانزیستور و مشخصه‌های فیزیکی آن، منحنی مشخصه ترانزیستور، اهمیت خط بار و نقطه کار
- روش‌های اعمال بایاس بر مدارهای ترانزیستور

- بررسی عمل ترانزیستور در اتصال: امپلیفایر مشترک، بیس مشترک، کلکتور مشترک، بررسی تقویت کننده های ترانزیستوری
- بررسی تقویت کننده های ترانزیستوری در فرکانس های پائین (به همراه علائم الکتریکی و یا علائم معادل دو رگه)
- فیدبک و اثرات آن در مدارهای ترانزیستوری زنجیره ای.
- اساس کار نوسان ساز و کاربرد آن فرستنده.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Integrated Electronics,J.Millman and C.C.Halkias,2nd Edit.1991.
- 2) Electronic principles,5nd Editi. A.P.Malvino,1993.
- 3) Electronic Devices and Circuits Theory,Robert L. Boylestad, Louis Nashelsky,9th Editi.,2006.
- 4) Electronics Devices and Circuits, David A. Bell,4th Editi.,2006.
- 5) Basic Electronics For Scientists,5th Editi., J.J.Brophy.1990.

آزمایشگاه الکترونیک ۱

۴۰۳

آزمایشگاه الکترونیک ۱		فارسی		عنوان درس انگلیسی
Electronics Laboratory 1		تعارفی	عملی	
دروس همنیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد	
الکترونیک ۱	۲	.	اختیاری	الزامی
			عملی	پایه
			نظری	نظری عملی
			دارد ☒ ندارد ☐	آموزش تکمیلی عملی:
			دارد ☒ ندارد ☐	سفر علمی:
			دارد ☒ ندارد ☐	کارگاه:
			دارد ☒ ندارد ☐	آزمایشگاه:
			دارد ☒ ندارد ☐	سمینار:
				حل تمرین:

هدف درس:

تحقيق تجربی الکترونیک

رئوس مطالب:

- آشنایی با دستگاهها (اسیلوسکوپ و ولت سنج و آمپرسنج و اهم سنج و نوسان سازها و کار با آنها
- آشنایی با عناصر غیرفعال الکترونی و لحیم کاری
- طرح و آزمایش مدارهای یکسو کننده نیم موج و تمام موج
- طرح و آزمایش صافیهای بالا گذر و پاوین گذر و میان گذر
- رسم منحنی مشخصه دو قطبی ها (دیودها)
- طرح و ساخت توان ساز power Supply با تنظیم کننده زنری
- رسم منحنی مشخصه ترانزیستور

- طرح و آزمایش تقویت کننده یک مرحله‌ای ترانزیستوری امپلیکتار مشترک و اندازه‌گیری بهره ولتاژ و جریان
- طرح و آزمایش تقویت کننده یک مرحله‌ای کلکتور مشترک و بیس مشترک مقایسه بهره ولتاژ و جریان
- طرح و آزمایش تقویت کننده یک مرحله‌ای با بیس مشترک و اندازه‌گیری بهره ولتاژ و جریان
- طرح و آزمایش یک تقویت کننده با پسخوراند (فیدبک) منفی و بررسی اثرات آن و اندازه‌گیری بهره ولتاژ بی پسخوراند و با پسخوراند

تبصره ۱: تعداد ۱۰ آزمایش بسته به امکانات انتخاب و اجرا شود.

تبصره ۲: پیشنهاد می‌شود جهت شکوفا شدن بیشتر علاقه‌مندی دانشجویان نسبت به آموزه‌های تلقی شده در درس آزمایشگاه، به طراحی و چیدمان و محاسبات یک آزمایش که متناسب با سلیقه دانشجو و یک جنبه کاربردی نیز به همراه داشته باشد، بپردازنند و نمره‌ای برای این کار جدایگانه محاسبه شود. این کار می‌تواند به صورت گروهی و متناسب با وسائل آزمایشگاهی موجود انجام شود.

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان قرم	ارزشیابی مستمر
-	+	-	-

فیزیک محیط زیست

۴۱۲

فیزیک محیط زیست				فارسی	عنوان درس	
Environmental Physics				انگلیسی		
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری		نوع واحد		
فیزیک عمومی ۲	.	۲	اختیاری	الزامی	پایه	
			عملی	عملی	نظری	نظری
			نظری	نظری	عملی	عملی
				دارد ☐	ندارد ☒	آموزش تكمیلی عملی:
				دارد ☐	ندارد ☒	سفر علمی:
				دارد ☐	ندارد ☒	کارگاه:
				دارد ☐	ندارد ☒	آزمایشگاه:
				دارد ☐	ندارد ☒	سمینار:
						حل تمرین:

هدف درس:

آشنایی با ویژگی های فیزیکی محیط زیست

رئوس مطالب:

- سیمای فیزیکی محیط زیست،
- مختصری از قوانین گازها و قوانین انتقال،
- تابش محیط زیست،
- میکرو اقلیم شناسی،
- تابش (مانع شدن، جذب و انعکاس)،
- انتقال تکانه، انتقال حرارت،
- انتقال جرم (گازها، بخار آب و ذرات)،
- توان حرارتی حالت پایا (سطح آب و نشو و نمای گیاهان و حیوانات)،

- توازن حرارتی گذرا،
- پی آمد میکروهواشناسی (نمایه ها و شارها، تعبیر اندازه گیری ها) و روشاهای اندازه گیری پارامترهای زیست محیطی،
- آلودگی صوتی،
- ساختار و ترکیب اتمسفر،
- ازن در اتمسفر،
- اثر گلخانه ای،
- گرمایش جهانی.

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Exercises in Environmental Physics, V. Faranoi, Springer, 2006.
- 2) Principles of Environmental Physics, J. L. Monteith and M. Unsworth, 3rd Edition, Academic Press, 2007.
- 3) Introduction to Environmental Physics, Nigel Mason & Peter Hughes, Taylor and Francis, 2001.

سامانه های پیچیده

۴۱۳

سامانه های پیچیده				فارسی	عنوان درس	
Complex Systems				انگلیسی		
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد			
ترمودینامیک و مکانیک آماری ۲	.	۳	اختیاری	الزامي	پایه	
			عملی	نظری	عملی	آموزش تكميلی عملی:
			دارد	ندارد	☐	دارد ☐ ندارد
			دارد	ندارد	☐	دارد ☐ ندارد
			دارد	ندارد	☐	دارد ☐ ندارد
			دارد	ندارد	☐	دارد ☐ ندارد
			دارد	ندارد	☐	دارد ☐ ندارد

هدف درس:

آشنایی با فیزیک سامانه های پیچیده و روش های تحلیل رفتار آنها

رئوس مطالب:

- مقدمه ای بر احتمالات

- مقدمه بر سیستم های پیچیده

- خود سازمان دهی

- سیستم های تصادفی

- گراف و شبکه های پیچیده

Cellular automata -

Reaction diffusion -

- مقدمه ای بر فیزیک پلیمرها

روش ارزیابی:

پژوهش	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Dynamics of Complex Systems, Bar-Yam, Yaneer. The Advanced Book Program Addison-Wesley 1997

فرایندهای تصادفی

۴۱۴

فرایند های تصادفی				فارسی		عنوان درس	
Random Processes				انگلیسی			
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد	تعداد واحد نظری	نوع واحد				
	عملی	نظری	اختیاری	الزامی	پایه	نظری	عملی
ترمودینامیک و مکانیک آماری ۲	.	.	عملی	دارد ☒ ندارد ☐	آموزش تكميلی عملی:		
	.	.	نظری	دارد ☒ ندارد ☐	سفر علمی:		
	.	.	عملی	دارد ☒ ندارد ☐	کارگاه:		
	.	.	نظری	دارد ☒ ندارد ☐	آزمایشگاه:		
	.	.	عملی	دارد ☒ ندارد ☐	سمینار:		
	.	.	نظری	دارد ☒ ندارد ☐	حل تمرین:		

هدف درس:

آشنایی با پدیده ها و فرایندهایی که در آنها افت و خیزهای کاتوره ای نقش اساسی را دارند و روشهای تحلیل رفتار اینگونه سامانه ها

رؤوس مطالب:

- تئوری احتمال

- احتمال الحاقی و میانگین آنسامبلی

- تحلیل خطأ و آزمون فرضیه

- توابع همبستگی

- تحلیل فوریه و چگالی طیفی

- گشتاورها و تابع مولد

- فراکتال

- فرایندهای مارکوف

- معادلات دیفرانسیل تصادفی

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Random Vibration, Spectral And wave Analysis, D.E. Newland, 3th edition 1993
- 2) Stochastic Processes for Physicist, Kurt Jacobs, Published in the United States of America by Cambridge University Press, New York, 1th, 2010.
- 3) Stochastic Processes in physics and chemistry, N.G. Van kampen, Publisher: Elsevier Science & Technology Books, 3 th, 2007.
- 4) Handbook Of Stochastic Method, C.W. Gardiner, Springer, 2th edition 1997.

دینامیک غیر خطی

(نظریه آشوب، سالیتون ها و سیستم های پیچیده)

۴۱۵

دینامیک غیر خطی				فارسی	عنوان درس		
Non-Linear Dynamics				انگلیسی			
دروس پیش نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری		نوع واحد			
مکانیک تحلیلی ۲	.	.	۳	اختیاری	الزامي	پایه	
				عملی	نظری	عملی	نظری عملی
				دارد	دارد	دارد	آموزش تكميلی عملی:
				دارد	دارد	دارد	سفر علمی:
				دارد	دارد	دارد	کارگاه:
				دارد	دارد	دارد	آزمایشگاه:
				دارد	دارد	دارد	سمینار:
							حل تمرین:

هدف درس:

آشنایی با مفاهیم و اصول سیستم های دینامیک، دینامیک غیر خطی و نظریه آشوب.

رئوس مطالب:

- مرور مقدماتی سیستم های غیر خطی
- نقاط ثابت و تحلیل پایداری
- سیکل حدی و دوشاخه شدن
- نمای لیاپونوف و آشوب
- آشوب در سیستم های هامیلتونی
- فراکتال ها و سیستم های پیچیده
- سالیتون ها

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

1) Chaos and Nonlinear Dynamics R. Hilborn, Oxford University Press, 2000.

منابع فرعی پیشنهادی:

2) Nonlinear Dynamics And Chaos S.H. Strogatz, Perseus Books, 1994.

محاسبات و اطلاعات کوانتومی

۴۱۶

عنوان درس	انگلیسی	فارسی		عنوان درس			
		Quantum Computation and Quantum Information	محاسبات و اطلاعات کوانتومی	نوع واحد	تعداد	تعداد	دروس پیش‌نیاز
		نظری	عملی	نظری	عملی	عملی	نظری
آموزش تكمیلی عملی:	■ دارد ☐ ندارد	.	۳	اختیاری	الزامی	پایه	
سفر علمی:	■ دارد ☐ ندارد						مکانیک کوانتومی ۲
کارگاه:	■ دارد ☐ ندارد						
آزمایشگاه:	■ دارد ☐ ندارد						
سمینار:	■ دارد ☐ ندارد						
حل تمرین:							

هدف درس:

آشنایی با مفاهیم محاسبات و اطلاعات کوانتومی

رئوس مطالب:

- نظریه کلاسیک محاسباتی
- نظریه اطلاعات
- رمزنگاری
- بیت‌های کوانتومی
- محاسبات کوانتومی چندبیتی
- الگوریتم‌های کوانتومی
- فراوری اطلاعات کوانتومی تجربی
- اصول مکانیک کوانتومی

- عملگر چگالی
- خالص‌سازی و جداسازی اشمیت
- پیچیدگی‌های محاسباتی
- مدار محاسباتی کوانتومی ۱
- مدار محاسباتی کوانتومی ۲
- عملی بودن کامپیوترهای کوانتومی
- مدار محاسبات کوانتومی ۳

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Quantum Computation and Quantum Information, Michael A. Nielsen & Isaac L. Chuang, CAMBRIDGEUNIVERSITY PRESS (2000)

مبانی شبیه سازی عددی

۴۱۷

مبانی شبیه سازی عددی				فارسی	عنوان درس	
Fundamental of Numerical Simulation				انگلیسی		
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری		نوع واحد		
ترمودینامیک و مکانیک آماری ۱، برنامه‌نویسی کامپیوتر	۱	۳	اختباری	الزامي	پایه	
			عملی	نظری	عملی	نظری
					دارد	ندارد ■
					دارد	ندارد ■
					دارد	ندارد ■
					دارد	ندارد ■

هدف درس:

آشنایی با روش‌های شبیه سازی و مدل سازی پدیده های فیزیکی و سامانه های بس ذره ای

رئوس مطالب:

- فراكتالها
- لایه نشانی
- تجمع
- تراوش
- ولگشت
- انگرال مونت کارلو
- تولید اعداد کاتوره ای

- شبیه سازی مونت کارلو متropolیس
- معادلات دیفرانسیل عادی
- مسیر پرتابه ها
- حرکت های نوسانی
- آشوب
- دینامیک مولکولی بس ذره ای
- ترموستات ها و هنگردهای NVT , NPT
- مباحث ویژه

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Computational Physics, Nicholas J. Giordano (2006).
- 2) An Introduction to Computer Simulation Methods Applications to Physical System, Jan Tobochnik (2010).
- 3) Computer Simulation Methods in Theoretical Physics, Dieter W. Heermann (1990).
- 4) A Guide to Monte Carlo Simulations in Statistical Physics, David P Landau, Kurt Binder (2009).
- 5) Fractal Concepts in Surface Growth, Albert-Laszlo Barabasi, Harry Eugene Stanley (1995).
- 6) Introduction to percolation Theory, Dietrich Stauffer (1994).
- 7) Measure, Topology, and Fractal Geometry, Gerald Edgar (2010).
- 8) An introduction to computational physics, Tao Pang (2006).

امواج و ارتعاشات

۴۱۸

امواج و ارتعاشات Waves and Vibrations				فارسی انگلیسی		عنوان درس	
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری		نوع واحد			
				اختیاری	الزامي	پایه	
ترمودینامیک و مکانیک آماری ۱		۳		■ دارد ☐ ندارد ☒	آموزش تکمیلی عملی:		
				■ دارد ☐ ندارد ☒	سفر علمی:		
				■ دارد ☐ ندارد ☒	کارگاه:		
				■ دارد ☐ ندارد ☒	آزمایشگاه:		
				■ دارد ☐ ندارد ☒	سمینار:		
					حل تمرین:		

هدف درس:

آشنایی مقدماتی با امواج و ارتعاشات، معادله موج، انتشار، ترکیب و تداخل امواج مکانیکی

رؤوس مطالب:

- حرکت هماهنگ ساده

- حرکت هماهنگ ساده میرا

- نوسانگرهای واداشته

- نوسانات جفت شده

- مفهوم موج و رابطه آن با نوسانگر ساده

- معادله موج در یک بعد

- امواج عرضی در ریسمان

- قطبش موج

- توزیع و انتقال انرژی

- امواج ساکن
- مدهای نرمال و ویژه‌بسامدها
- گروه امواج
- سرعت گروه امواج طولی
- صوت و انتشار آن در گازها
- نوسانات آزاد سیستم‌هایی با چند درجه آزادی
- امواج رونده میرا
- مدول شدگی
- پالس‌ها و بسته‌های امواج
- امواج در دوی سه بعد
- روش‌های فوریه
- تداخل و پراش امواج.

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) The Physics of Vibrations and Waves, 6th Edition, H. J. Pain (2005).
- 2) Waves, C. A. Coulson, 3rd Edition (1977).
- 3) Waves, F. S. Crawford (1968).
- 4) Waves and Vibrations, A. P. French (1971).

آکوستیک

۴۱۹

آکوستیک				فارسی		عنوان درس	
Acoustics				انگلیسی			
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری		نوع واحد			
امواج و ارتعاشات	.	۲	اختیاری	الزامی		پایه	
			عملی	نظری	عملی	نظری	نظری
			دارد	□ ندارد	■		آموزش تكمیلی عملی:
			دارد	□ ندارد	■		سفر علمی:
			دارد	□ ندارد	■		کارگاه:
			دارد	□ ندارد	■		آزمایشگاه:
			دارد	□ ندارد	■		سمینار:
							حل تمرین:

هدف درس:

آشنایی با تولید، انتشار و کاربردهای امواج مکانیکی و صوتی

رئوس مطالب:

- اصول ارتعاش
- تارهای مرتعش ، ارتعاش میله ها ، ارتعاش پوسته های گرد و ورقه ها
- موجهای صوتی تخت
- پدیده های انتقالی
- موجهای صوتی کروی
- تشدید کننده ها و صافی ها
- جذب موجهای صوتی در سیالات
- بلند گوها و میکروفونها

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1)Fundamentals of physical Acoustics, D.T. Blackstock Wiley (2000).
- 2) Acoustics, An Introduction, H. Kuttruff (2007).

تکنیک خلاء

۴۲۰

تکنیک خلاء				فارسی	عنوان درس	
		Vacuum Techniques		انگلیسی		
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری		نوع واحد		
فیزیک عمومی ۲	.	۳	اختیاری	الزمی	پایه	
			عملی	عملی	نظری	نظری عملی
			نظری	نظری	نظری	آموزش تكمیلی عملی:
				دارد	□ ندارد	■ دارد □ ندارد
				دارد	□ ندارد	■ دارد □ ندارد
				دارد	□ ندارد	■ دارد □ ندارد
				دارد	□ ندارد	■ دارد □ ندارد
						آزمایشگاه:
						سینیتار:
						حل تمرین:

هدف درس:

آشنائی با مبانی دستگاه‌های خلاء سازی و خلاء سنجی (نظری و تجربی) و کاربردهای آن

رئوس مطالب:

- نظریه سینیتیک گازها: حالت‌های ماکروسکوپیک و میکروسکوپیک
- شارش گاز در لوله‌ها و روزنه‌ها، سرعت تخلیه پمپ‌ها و سرعت تخلیه و رسانندگی در لوله یا روزنه در رژیم چسبان و ملکولی
- دستگاه‌های اندازه گیری فشار گاز در سیستم‌های خلا (انواع خلا سنج‌ها Vacuum gauges). ترکیب و مکانیسم عملکرد و بازه فشار هر یک از آنها.
- آنالیزورهای خلا و نشت یاب‌های خلا
- دستگاه‌های تولید خلا (خلا سازها): پمپ‌های مکانیکی- ملکولی- رانشی- دیفیزیون- یونی- سرما ساز. مکانیسم عملکرد هر یک و فشار بهینه هر یک و مجموعه اتصالی آنها.

- اندازه گیری سرعت پمپاژ، روش‌های اندازه گیری سرعت تخلیه در یک محفظه بدون نشت
- طراحی سیستم‌های خلا و کاربرد‌ها.

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Vacuum Technique, L. N. Rozanov, CRC, 2002,
- 2) High Vacuum Technology (Mechanical Engineering), H. Hablanian, 2nd Edition, Marcel Dekker Inc., 1997,
- 3) Vacuum Sealig Techniques, A. Roth, American Institute of Physics, 1997,
- 4) Introduction to the principles of Vacuum physics, N. Marquardt ,1999,
- 5) Modern Vacuum Physics, A. Chambers, CRC, 2004.

آزمایشگاه تکنیک خلاء

۴۲۱

آزمایشگاه تکنیک خلاء				فارسی	عنوان درس	
		Vacuum Techniques Laboratory		انگلیسی		
دروس همنیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد			
تکنیک خلاء	۱	.	اختیاری عملی	الزامی عملی نظری	پایه نظری عملی	آموزش تكمیلی عملی:
				دارد ☒ ندارد ☐		سفر علمی:
				دارد ☐ ندارد ☒		کارگاه:
				دارد ☒ ندارد ☐		آزمایشگاه:
				دارد ☐ ندارد ☒		سمینار:
						حل تمرین:

هدف درس:

آشنایی با تجهیزات خلاء

رئوس مطالب:

- آشنایی با عملکرد پمپ مکانیکی، پمپ دیفیوژن یا توربو مولکولی، ویژگیهای محفظه خلاء، شیرهای اتصالی و O-Ring، گیره ها، اتصالات، شیر پره ای
- آشنایی با فشار سنج های مختلف، اندازه گیری فشار توسط: فشارسنج عقربه ای، گرمائی (پیرانی)، یونیزاسیون کاتد گرم، یونیزاسیون کاتد سرد

- تعیین سرعت تخلیه پمپ در حجم ثابت .
- تعیین سرعت تخلیه پمپ در فشار ثابت

- اندازه گیری فشار محفظه خلا بدون نشت بر حسب زمان: (پمپ مکانیکی، مکانیکی و دیفیوژن) و رسم. $P=f(t)$ منحنی
- اندازه گیری رسانش لوله‌ی با طول و قطر معین در رژیم: چسبان و ملکولی
- بررسی نشت در دستگاه خلا
- لایه نشانی بوسیله تبخیر در خلا

تبصره- پیشنهاد می‌شود جهت شکوفا شدن بیشتر علاقه‌مندی دانشجویان نسبت به آموزه‌های تلقی شده در درس آزمایشگاه، به طراحی و چیدمان و محاسبات یک آزمایش که متناسب با سلیقه دانشجو و یک جنبه کاربردی نیز به همراه داشته باشد، پردازند و نمره‌ای برای این کار جدگانه محاسبه شود. این کار می‌تواند به صورت گروهی و متناسب با وسائل آزمایشگاهی موجود انجام شود.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	-	+	-

فیزیک جو

۴۲۲

فیزیک جو				فارسی	عنوان درس		
Atmospheric Physics				انگلیسی			
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری		نوع واحد			
			اختیاری	الزامی		پایه	
		۳	عملی	نظری	عملی	نظری	نظری
ریاضی عمومی ۲			■ دارد	□ ندارد			آموزش تكمیلی عملی:
فیزیک عمومی ۲			■ دارد	□ ندارد			سفر علمی:
			■ دارد	□ ندارد			کارگاه:
			■ دارد	□ ندارد			آزمایشگاه:
			■ دارد	□ ندارد			سمینار:
							حل تمرین:

هدف درس:

آشنایی با علوم جو با دیدگاه فیزیکی

رئوس مطالب:

- کلیاتی درباره ساختار و خواص کلی جو،
- ترکیبات مشاهدات و اندازه گیری جوی،
- تغییرات زمانی پارامترهای جوی در سطح زمین،
- مبانی تابش،
- تابش خورشیدی و زمینی،
- نمودارهای ترمودینامیکی،
- جذب و پراکندگی تابش در جو،
- یونیزاسیون و یونسفر،

- تولید الکترون در اثر اشعه خورشید،
- تئوری تشکیل لایه های یونسفر،
- لایه های D, E و F،
- انتشار امواج الکترومغناطیس در جو

روش ارزیابی:

پیروزه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) An Introduction to Atmospheric Physics, D. G. Andrews, Cambridge University Press, 2000.
- 2) Fundamentals of Atmospheric Physics, M. L. Salby, R. A. Pielke and R. Dmowska, Academic Press, 1996.
- (۳) هواشناسی عمومی، اچ. ر. بایرنز، ترجمه ت. بنی هاشم، ب. حاجبی و ع. بهروزیان، مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۷۷.

ژئوفیزیک

۴۲۳

ژئوفیزیک				فارسی	عنوان درس	
Geophysics				انگلیسی		
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد			
مکانیک تحلیلی ۱ الکترومغناطیس ۱	.	۳	اختیاری	الزمای	پایه	
			عملی	نظری	عملی	نظری
			دارد	□ ندارد	■	آموخته تكمیلی عملی:
			دارد	□ ندارد	■	سفر علمی:
			دارد	□ ندارد	■	کارگاه:
			دارد	□ ندارد	■	آزمایشگاه:
			دارد	□ ندارد	■	سمینار:
						حل تمرین:

هدف درس:

آشنایی با ویژگی های طبیعی درونی و بیرونی زمین با تأکید بر جنبه های فیزیکی آن

رئوس مطالب:

- میدان گرانش زمین: شکل زمین، زمین واره (ژئوئید)، ساختار پوسته، اصول ایزوسنتاسی، جزر، چرخش زمین، حرکت تقدیمی اعتدالین، اغتشاش در چرخش زمین، لرزش (Wobulation) و لرزش چندلو، معرفی روش های گرانشی در اکتشافات ژئوفیزیکی
- برداشت کلی از میدان مغناطیسی زمین: میدان مغناطیسی و مولفه های آن، اصول فیزیکی و دستگاه های مغناطیسی، میدان اصلی: تحلیل ریخت شناسی، تغییرات سده ای- خاستگاه میدان اصلی- ماکنتو هیدرودینامیک، دیناموی هیدرومغناطیسی، چشم های انرژی مغناطیسی

- میدان خارجی: رسانایی الکتریکی پلاسما، تغییرات مختلفی که منابع مغناطیسی خارجی بر میدان زمین القاء می کنند، تغییرات روزانه، طوفان های مغناطیسی، معرفی روشهای مغناطیسی در اکتشافات ژئوفیزیکی.

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Fundamentals of Geophysics, W. Lowrie, Cambridge University Press, 1997.
- 2) Physics of the Earth, F. D. Stacey, 2nd Edition, John Wiley & Sons, 1977.
- 3) Applied Geophysics, W. M. Telford, L. P. Geldart and R. E. Sheriff, 2nd Edition, Cambridge University Press, 1990.

زلزله شناسی عمومی

۴۲۴

زلزله شناسی عمومی				فارسی	عنوان درس
General Seismology				انگلیسی	
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد		
ریاضی فیزیک ۱	.	۳	اختیاری	الزامی	پایه
			عملی	نظری	عملی
			دارد ☒	ندارد ☐	آموزش تكمیلی عملی:
			دارد ☒	ندارد ☐	سفر علمی:
			دارد ☒	ندارد ☐	کارگاه:
			دارد ☒	ندارد ☐	آزمایشگاه:
			دارد ☒	ندارد ☐	سمینار:
					حل تمرین:

هدف درس:

آشنایی با علل و عوامل تولید و توزیع زمین لرزه و امواج زمین لرزه ای

رئوس مطالب:

- مروری بر مکانیک محیط های پیوسته،
- امواج کشسان،
- امواج پیکره ای و سطحی،
- علل و توزیع زمین لرزه،
- زمین لرزه خیزی زمین،
- سازوکار و کانون زمین لرزه،
- نظریه زمین ساختی صفحه ای،
- مطالعه ساختار زمین،

- استفاده از امواج زمین لرزه،
- زمین لرزه ها،
- زمین لرزه شناسی حرکات قوی،
- مطالعه پارامترهای منبع زمین لرزه،
- دستگاه های سنجش حرکات قوی،
- برآورد حرکت شناسی از زمین لرزه در یک محل،
- طیف های شتاب،
- سرعت و جابجایی و برآورد خطر زمین لرزه در یک ناحیه،
- معرفی روشهای لرزه نگاری در اکتشافات ژئوفیزیکی.

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- (۱) زمین لرزه ها، ب. ای. بولت، ا. هرمزی، مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۸۴.
- 2) An introduction to Seismology, Earthquakes and Earth Structure S. Stein and M. Wysession, Blackwell Publishing, 2003.
- 3) Earthshaking Science: What we know (and Don't Know) about Earthquakes, S. E. Hough, Princeton University Press, 2002.

آلودگی هوا

۴۲۵

آلودگی هوا				فارسی	عنوان درس
Air pollution				انگلیسی	
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد		
فیزیک جو	.	۲	اختیاری	الزامی	پایه
			عملی	نظری	عملی
			دارد	□ ندارد	■ آموزش تكمیلی عملی:
			دارد	□ ندارد	■ سفر علمی:
			دارد	□ ندارد	■ کارگاه:
			دارد	□ ندارد	■ آزمایشگاه:
			دارد	□ ندارد	■ سمینار:
					حل تمرین:

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با مفهوم آلودگی هوا، انواع آلاینده ها و روش های کنترل آن در صنعت و محیط های آلوده

رئوس مطالب:

- تاریخچه آلودگی هوا،

- جو آلوده و طبیعی،

- استانداردهای کیفیت هوا،

- منابع آلودگی هوا، کیفیت هوا،

- اثر آلودگی بر محیط زیست،

- روش های اندازه گیری میزان آلاینده ها،

- روش های کنترل منابع تولید آلاینده های هوا،

- پیش بینی پراکنش آلاینده ها در اتمسفر

روش ارزیابی:

پیوژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Physics of Climate, J. P. Peixoto and A. H. Ort, Springer, 1992.
- 2) Global Climatology, D. L. Hartmann, Academic Press, 1994.
- 3) Climate System Modeling, K. E. Trenberth, Cambridge University Press, 1993.

مبانی استاندارد و اندازه گیری

۴۲۶

مبانی استاندارد و اندازه گیری		فارسی		عنوان درس
Fundamentals of standards and Measurements		انگلیسی		
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد	
فیزیک عمومی ۲	.	۲	اختباری عملی نظری	الزامی عملی نظری
			دارد ☐ ندارد ■	پایه آموزش تكمیلی عملی:
			دارد ☐ ندارد ■	سفر علمی:
			دارد ☐ ندارد ■	کارگاه:
			دارد ☐ ندارد ■	آزمایشگاه:
			دارد ☐ ندارد ■	سعینار: حل تمرین:

هدف درس:

آموزش تعیین و رفع خطاهای آزمایش، تحلیل و گزارش نتایج آماری آزمایشگاهی، اهمیت نوافه و رفع آن، روش تدوین استاندارد، محک زدن صحت نتایج

رئوس مطالب:

- آشنایی با خطاهای اهمیت تخمین خطأ، خطاهای کارتوره ای و سیستماتیک
- تغییرات تک متغیره: اندازه گیری، توزیع آماری نتایج، انحراف معیار، توزیع گاوشنی، تابع انتگرالی
- تحلیل آماری آماری نتایج و رسم نمودارها، برازش، مقیاس، واحدها، طراحی جداول نتایج اندازه گیری

- روش‌های اندازه گیری طول، سطح، حجم، اندازه گیری انساط و انقباض (انتخاب روش اندازه گیری)
- روش‌های اندازه گیری، جریان، ولتاژ، فرکانس، ظرفیت
- روش‌های اندازه گیری دما، انتقال انرژی حرارتی، ایزولاسیون
- روش‌های اندازه گیری شدت، طول موج و تغییرات زمانی نور، انتخاب چشم‌های استاندارد
- تشخیص نمونه (Noise) در اندازه گیری و راههای حذف آن
- تشخیص پارامترهای لازم قابل اندازه گیری جهت تدوین استاندارد
- یافتن استانداردهای جهانی و تعیین سطح استاندارد مورد نظر
- تدوین استاندارد جدید و مقاسیه آن با استانداردهای پیشین یا جهانی
- محک زدن روش استاندارد تدوین شده
- روش نوشتمن مقاله و ساختار گزارش‌های علمی (عنوان، چکیده، مقدمه، آزمایش، نتایج و تحلیل آنها، مراجع)

- روش نوشتمن گزارش تدوین استاندارد

- تعیین و تدوین جداول استاندارد و تشخیص پارامترهای مهم

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) The Art of experimental physics, D.W. Preston , E.K. Dietz (1991).

انرژی های نو

۴۲۷

انرژی های نو				فارسی	عنوان درس	
Novel Energies				انگلیسی		
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد			
ترمودینامیک و مکانیک آماری ۱	.	۳	احتیاری	الزامي	پایه	
			عملی	عملی	نظری	نظری
			نظری	دارد	دارد	آموزش تكميلي عملی:
				دارد	دارد	سفر علمي:
				دارد	دارد	كارگاه:
				دارد	دارد	آزمایشگاه:
				دارد	دارد	سمينار:
						حل تمرین:

هدف درس:

آشنایی با انرژی های غیر فسیلی

رؤوس مطالب:

- انرژی زمین گرمایی و کاربردهای نیروگاهی و غیر نیروگاهی آن

- معیارهای مصرف انرژی

- انرژی های تجدید ناپذیر و تجدید پذیر

- انرژی خورشیدی ، تولید و کاربردهای آن

- مبدل های حرارتی

- نیروگاههای خورشیدی

- انرژی باد و امواج

- فن آوری توربین های بادی

- چرخه دو مداری پیل های سوختی و زیست توده

- فن آوری هیدروژن

روش ارزیابی:

پژوهش	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

1)Renewable Energy resources, J . Twidell 2nd Ed. Taylor and FranCis (2005).

فیزیک موسیقی

۴۲۸

فیزیک موسیقی		فارسی		عنوان درس		
Music Physics		انگلیسی				
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد			
فیزیک عمومی ۲	۱	۲	اختیاری	الزامی	پایه	
			عملی	نظری	عملی	
			دارد ☐ ندارد ■	دارد ☐ ندارد ■	آموزش تكميلی عملی:	
				دارد ☐ ندارد ■	سفر علمی:	
				دارد ☐ ندارد ■	کارگاه:	
				دارد ☐ ندارد ■	آزمایشگاه:	
				دارد ☐ ندارد ■	سینیار:	
					حل تمرین:	

هدف درس:

آشنایی با فیزیک اصوات و موسیقی

رئوس مطالب:

- صوت و امواج صوتی
- عناصر اصلی موسیقی
- فیزیک آلات موسیقی
- آکوستیک و فناوری های نوین
- فعالیت های آزمایشگاهی و عملی

روش ارزیابی:

پژوهش	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Good Vibrations: The Physics of Music, Barry Parker, John Hopkins University Press, 2009.

تاریخ و فلسفه علم فیزیک

۴۲۹

تاریخ و فلسفه علم فیزیک		فارسی		عنوان درس انگلیسی		
History and Philosophy of Physics						
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد			
		۳	اختیاری	الزامی	پایه	
			عملی	نظری	عملی	نظری
			■ دارد	□ ندارد	■ دارد	□ ندارد
			■ دارد	□ ندارد	■ دارد	□ ندارد
			■ دارد	□ ندارد	■ دارد	□ ندارد
			■ دارد	□ ندارد	■ دارد	□ ندارد
			■ دارد	□ ندارد	■ دارد	□ ندارد
			■ دارد	□ ندارد	■ دارد	□ ندارد

هدف درس:

آشنائی با تاریخ و فلسفه علم (به خصوص علم فیزیک) از زمان باستان تا عصر حاضر

رؤوس مطالب:

- علم در دوران ماقبل یونان
- علم در دوران یونان باستان
- علم در دوران اسلامی
- رنسانس
- علم در دوران معاصر
- تعریف فلسفه علم، تبیین علمی، توصیف علمی، پیش بینی، علیت و قانون، استقراء و توجیه آن، مسبوقتی مشاهده به تئوری
- معقولیت و نسبی نگاری

- رئالیسم

- معضلات فلسفی فیزیک معاصر

- فیزیک در جهان باستان، فیزیک در قرون وسطی، تحولات فیزیک در قرن هفدهم

- فیزیک بعد از رنسانس

- نارسائی فیزیک کلاسیک و ظهور نظریه پردازان کوانتومی

- تابش جسم سیاه، مسئله دوگانه موج- ذره

- مکانیک ماتریسی و مکانیک موجی، نظریه پراکندگی، کلاسیک و کوانتومی

- مشاهده پذیری و اصل عدم قطعیت- هایزنبرگ

- تعبیر کپنهاکی مکانیک کوانتومی

- آزمایش پارادوکس EPR و نامساوی بل، اثبات قضیه بل

- مکانیک کوانتومی علیتی، نظریه دی بروی- بوهم

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) Historical introduction to the philosophy of science, John Losee, Oxford University Press, 4th edition, 2001,
- 2) The Philosophy of Physics, Lawrence Sklar, Oxford University Prees, 1992,
- 3) The Road to Reality, Pinrose, 2005,
- 4) Quantum Paradoxes and Physical Reality, Selleri. F, 1990
- 5) Science and civilization in islam, S.H. Nasr, Harvard University Press, 1968.
- 6- مقدمه ای بر تاریخ علمی، ج. سارتمن، ترجمه غ. صدری، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی،

- ۷- گذار از جهان بسته به کیهان بی کران، ا. کویره، ترجمه ع. شمالی، نشر نگاه معاصر، ۱۳۸۷
- ۸- فلسفه علم در قرن بیستم، د. گیلیس، ترجمه ح. میانداری، انتشارات سمت، ۱۳۸۱
- ۹- درآمدی تاریخی به فلسفه علم، ج. لازی، ترجمه ع. پایا، انتشارات سمت، ۱۳۷۷
- ۱۰- فلسفه علم، ن. کاپالدی، ترجمه ع. حقی، نشر سروش، ۱۳۷۷
- ۱۱- دیدگاه های فلسفی فیزیکدانان معاصر، م. گلشنی، مرکز نشر فرهنگی مشرق، ۱۳۷۴

زبان تخصصی

۴۳۰

زبان تخصصی			فارسی	عنوان درس		
Technical English			انگلیسی			
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری	نوع واحد			
زبان خارجی	.	۲	اختیاری		الزامی	پایه
			عملی	نظری	عملی	نظری
			دارد ☐ ندارد ■		آموزش تکمیلی عملی:	
			دارد ☐ ندارد ■		سفر علمی:	
			دارد ☐ ندارد ■		کارگاه:	
			دارد ☐ ندارد ■		آزمایشگاه:	
			دارد ☐ ندارد ■		سمینار:	
حل تمرین:						

هدف درس:

آموزش لغات و اصطلاحات تخصصی و افزایش مهارت و بالا بردن توانایی دانشجو در استفاده از متون اصلی خارجی

رئوس مطالب:

- مکانیک سیالات
- الکتریسیته
- مغناطیس
- اپتیک
- لیزر
- فیزیک جدید
- مکانیک کوانتومی

- ذرات بنیادی
- نسبیت
- فیزیک هسته‌ای
- ترمودینامیک
- فیزیک حالت جامد
- مکانیک آماری
- نجوم

روش ارزیابی:

پژوهش	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	+	+	-

منابع اصلی:

- 1) English for the students of Physics, E. Faghih, University Textbooks in the Humanities (Samt), 1997.
- 2) The Feynman Lectures on Physics, Rechard P. Feynman, Robert B. Leighton, Matthew sands, Second Edition, Addison-Wesley (2005).

پروژه فیزیک

۴۳۱

پروژه فیزیک				فارسی	عنوان درس		
Physics Project				انگلیسی			
دروس پیش‌نیاز	تعداد واحد عملی	تعداد واحد نظری		نوع واحد			
دارد	.	۳	اختیاری	الزامی	پایه		
			عملی	نظری	عملی	نظری	نظری
					دارد ☒ ندارد ☐	دارد ☐ ندارد ☒	آموزش تكمیلی عملی:
						دارد ☐ ندارد ☒	سفر علمی:
						دارد ☐ ندارد ☒	کارگاه:
						دارد ☐ ندارد ☒	آزمایشگاه:
	.					دارد ☒ ندارد ☐	سمینار:
							حل تمرین:

هدف درس:

آشنایی با چگونگی انجام پروژه های عملی یا نظری در فیزیک

رئوس مطالب:

دانشجو باید تحت نظر یک عضو هیئت علمی به عنوان استاد راهنما در مورد موضوعی که استاد راهنما تعیین می‌کند به صورت نظری یا تجربی به تحقیق و تتبع پردازد. در پایان کار نیز باید جلسه ارائه با حضور حداقل یک داور به جز استاد راهنما تشکیل شود. حاصل کار باید به عنوان رساله کارشناسی تدوین و به کتابخانه ارائه شود. سطح پروژه باید در حد کارشناسی باشد.

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
+	+	-	-